Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B ►C1 EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 883/2004, 29. aprill 2004, sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ◄

(EMPs ja Šveitsis kohaldatav tekst)

(ELT L 166, 30.4.2004, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 988/2009, 16. september 2009	L 284	43	30.10.2009
►M2	Komisjoni määrus (EL) nr 1244/2010, 9. detsember 2010	L 338	35	22.12.2010
►M3	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 465/2012, 22. mai 2012	L 149	4	8.6.2012
►M4	Komisjoni määrus (EL) nr 1224/2012, 18. detsember 2012	L 349	45	19.12.2012
►M5	Nõukogu määrus (EL) nr 517/2013, 13. mai 2013	L 158	1	10.6.2013
►M6	Komisjoni määrus (EL) nr 1372/2013, 19. detsember 2013	L 346	27	20.12.2013
►M7	muudetud komisjoni määrusega (EL) nr 1368/2014, 17. detsember 2014	L 366	15	20.12.2014
►M8	Komisjoni määrus (EL) 2017/492, 21. märts 2017	L 76	13	22.3.2017
►M9	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1149, 20. juuni 2019	L 186	21	11.7.2019

Parandatud:

►C1	Parandus, ELT L 202, 4.8.2009, lk 90 (883/2004)

▼B

►C1 EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 883/2004,

29. aprill 2004,

sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ◄

(EMPs ja Šveitsis kohaldatav tekst)

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) töötamine – tegevus või samaväärne olukord, mida sellena käsitletakse vastavalt selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusalastele õigusaktidele, kus selline tegevus või samaväärne olukord esineb;

b) tegevus füüsilisest isikust ettevõtjana – tegevus või samaväärne olukord, mida sellena käsitletakse vastavalt selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusalastele õigusaktidele, kus selline tegevus või samaväärne olukord esineb;

c) kindlustatud isik – III jaotise 1. ja 3. peatükis sätestatud sotsiaalkindlustusliikide puhul isik, kes vastab selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimustele, kes II jaotise kohaselt on õigustatud hüvitisi saama käesoleva määruse sätteid arvesse võttes;

d) riigiteenistuja – isik, keda sellisena käsitletakse või koheldakse liikmesriigis, mille subjektiks on talle tööd andev asutus;

e) riigiteenistujate eriskeem – sotsiaalkindlustusskeem, mis erineb asjaomastes liikmesriikides töötajate suhtes kohaldatavast üldisest sotsiaalkindlustusskeemist ning mida kohaldatakse kõigi riigiteenistujate või nende teatavate kategooriate suhtes;

f) piirialatöötaja – isik, kes töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana ühes liikmesriigis ja elab mõnes teises liikmesriigis, kuhu ta korrapäraselt naaseb iga päev või vähemalt kord nädalas;

g) pagulane – 28. juulil 1951 Genfis allakirjutatud pagulasseisundi konventsiooni artiklis 1 määratletud isik;

▼B

h) kodakondsuseta isik – 28. septembril 1954 New Yorgis allakirjutatud kodakondsuseta isikute seisundi konventsiooni artiklis 1 määratletud isik;

i) pereliige:

1. i) isik, keda määratletakse või tunnistatakse pereliikmena või leibkonna liikmena nendes õigusaktides, mille alusel hüvitisi antakse;

ii) mitterahaliste hüvitiste puhul vastavalt III jaotise 1. peatükile nagu haigus-, sünnitus- ja sellega samaväärsed isadushüvitised, isik, keda määratletakse või tunnistatakse pereliikmena või leibkonna liikmena nende liikmesriikide õigusaktides, kus ta elab;

2. kui lõike 1 alusel kohaldatavates liikmesriigi õigusaktides ei eristata pereliikmeid ja teisi isikuid, kelle suhtes neid õigusakte kohaldatakse, loetakse pereliikmeteks abikaasat, alaealisi lapsi ja täisealiseks saanud ülalpeetavaid lapsi;

3. kui lõigete 1 ja 2 alusel kohaldatavates õigusaktides loetakse isik pereliikmeks või leibkonna liikmeks üksnes siis, kui ta elab kindlustatud isiku või pensionäriga samas leibkonnas, loetakse see tingimus täidetuks, kui kõnealune isik põhiosas on kindlustatud isiku või pensionäri ülalpeetav;

j) elukoht – koht, kus isik tavaliselt elab;

k) viibimine – ajutiselt elamine;

l) õigusaktid – iga liikmesriigi puhul õigus- ja haldusnormid ning muud rakendusmeetmed, mis on seotud artikli 3 lõikes 1 käsitletud sotsiaalkindlustusliikidega;

See termin ei hõlma lepingulisi sätteid, välja arvatud eelmises lõigus osutatud õigus- ja haldusnormidest tulenevate kindlustuskohustuste rakendamiseks vajalikud sätted või avalik-õiguslike asutuste otsuste subjektiks olnud sätted, mis muudavad need kohustuslikuks või laiendavad nende ulatust, tingimusel et asjaomane liikmesriik seda vastavalt deklareerib ning teavitab sellest Euroopa Parlamendi presidenti ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistujat. Nimetatud deklaratsioon avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas;

m) pädev võimuorgan – asjaomase liikmesriigi minister, ministrid või muu samaväärne võimuorgan, kes vastutab kogu riigis või selle mõnes osas sotsiaalkindlustusskeemide eest;

▼B

n) halduskomisjon – artiklis 71 nimetatud komisjon;

▼M9

na) Euroopa Tööjõuamet – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1149 asutatud amet ([1]), millele on osutatud artiklis 74a;

▼B

o) rakendusmäärus – artiklis 89 osutatud määrus;

p) asutus – asjaomase liikmesriigi puhul kõigi või osa õigusaktide kohaldamise eest vastutav organ või asutus;

q) pädev asutus:

i) asutus, kus asjaomane isik on hüvitise taotlemise ajal kindlustatud

või

ii) asutus, kellelt asjaomasel isikul on praegu või tulevikus õigus saada hüvitisi, kui tema või tema pereliige või -liikmed elavad asutuse asukohajärgse liikmesriigi territooriumil

või

iii) asutus, mille on määranud asjaomase liikmesriigi pädev võimuorgan

või

iv) kindlustusskeemi puhul, mis on seotud tööandja vastutusega artikli 3 lõikes 1 loetletud hüvitiste suhtes, kas tööandja või asjassepuutuv kindlustusandja või nende puudumisel asjaomase liikmesriigi pädeva võimuorgani määratud organ või asutus;

r) elukohajärgne asutus ja viibimiskohajärgne asutus – vastavalt asutus, kes on pädev andma hüvitist asjaomase isiku elukohas, ja asutus, kes on pädev andma hüvitist asjaomase isiku viibimiskohas selle asutuse rakendatavate õigusaktide alusel, või sellise asutuse puudumisel asjaomase liikmesriigi pädeva võimuorgani määratud asutus;

s) pädev liikmesriik – liikmesriik, kus pädev asutus asub;

t) kindlustusperiood – sissemakseperiood või töötamisperiood või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood, mis on kindlustusperioodina määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1149, millega luuakse Euroopa Tööjõuamet, muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EL) nr 492/2011 ja (EL) 2016/589 ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2016/344 (ELT L 186, 11.7.2019, lk 21).

▼B

see on täitunud või loetakse täitunuks, ning kõik selliste perioodidena käsitatavad perioodid, kui kõnealused õigusaktid võrdsustavad need kindlustusperioodidega;

u) töötamisperiood ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood – perioodid, mis on vastavalt määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt need on täitunud, ja kõik sellistena käsitatavad perioodid, kui kõnealused õigusaktid võrdsustavad need töötamisperioodi või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodiga;

v) elamisperiood – perioodid, mis on niimoodi määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille alusel need on täitunud või täitunuks loetud.

▼M1

va) "mitterahalised hüvitised":

i) III jaotise 1. peatüki (haigushüvitised, sünnitus- ja sellega samaväärsed isadushüvitised) kohaldamisel mitterahalised hüvitised, mis on sätestatud liikmesriigi õigusaktides ning mille eesmärk on osutada või teha kättesaadavaks arstiabi ning sellise abiga seonduvad tooted ja teenused või maksta otse või hüvitada nende kulu. See hõlmab ka pikaajalisi mitterahalisi hooldushüvitisi;

ii) III jaotise 2. peatüki (tööõnnetused ja kutsehaigused) kohaldamisel kõik alapunktis i määratletud tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud mitterahalised hüvitised, mis on ette nähtud liikmesriikide tööõnnetusi ja kutsehaigusi hõlmavate skeemide alusel;

▼B

w) pension – hõlmab lisaks pensionitele ühekordseid hüvitisi, millega neid võidakse asendada, ja sissemaksete tagasimaksete vormis makseid ning III jaotise sätete alusel ümberhindamise alusel suurendamisi või täiendavaid toetusi;

x) eelpension – kõik rahalised hüvitised, välja arvatud töötushüvitis või varajane vanadushüvitis, mida makstakse teatud vanusest alates töötajatele, kes on tasustatavat tegevust vähendanud, sellest loobunud või selle peatanud kuni vanaduspensioni- või eelpensionieani, mille saamise tingimuseks pole asjaomase isiku kättesaadavus pädeva riigi tööhõiveteenistustele; varajane vanadushüvitis – hüvitis, mida makstakse enne tavalisse pensioniõiguslikku ikka jõudmist ning mille maksmist kas jätkatakse pärast nimetatud ikka jõudmist või vahetab selle välja mõni teine vanadushüvitis;

▼B

y) matusetoetus – mis tahes ühekordne makse surmajuhtumi korral, välja arvatud punktis w nimetatud ühekordsed hüvitised;

z) perehüvitised – kõik mitterahalised või rahalised hüvitised perekulude katteks, välja arvatud I lisas nimetatud ülalpidamistoetuste ning spetsiaalsete sünnitus- ja lapsendamistoetuste ettemaksed.

Artikkel 2

Isikud, kelle suhtes määrus on kohaldatav

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liikmesriigi kodanike, liikmesriigis elavate kodakondsuseta isikute ja pagulaste suhtes, kes on või on olnud sotsiaalkindlustusalaste õigusaktidega hõlmatud ühes või mitmes liikmesriigis, samuti nende pereliikmete ning nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes.

2. Samuti kohaldatakse käesolevat määrust selliste isikute ülalpidamisel olnud isikute suhtes, kes on olnud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide subjektid, olenemata selliste isikute kodakondsusest, kui nende ülalpidamisel olnud isikud on liikmesriigi kodanikud või mõnes liikmesriigis elavad kodakondsuseta isikud või pagulased.

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi õigusaktide suhtes, mis reguleerivad järgmisi sotsiaalkindlustusliike:

a) haigushüvitised;

b) sünnitus- ja sellega samaväärsed isadushüvitised;

c) invaliidsushüvitised;

d) vanadushüvitised;

e) toitjakaotushüvitised;

f) tööõnnetus- ja kutsehaigushüvitised;

g) matusetoetus;

h) töötushüvitised;

i) eelpensionihüvitised;

j) perehüvitised.

2. Kui XI lisas ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat määrust üld- ja erisotsiaalkindlustusskeemide, osamakseliste või mitteosamakseliste ning tööandja või laevaomaniku kohustustega seotud skeemide suhtes.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse ka artikliga 70 hõlmatud mitteosamakseliste rahaliste erihüvitiste suhtes.

4. Käesoleva määruse III jaotise sätted ei mõjuta siiski laevaomaniku kohustusi reguleerivaid liikmesriikide õigusnorme.

▼M1

5. Käesolevat määrust ei kohaldata

a) sotsiaal- ja arstiabi suhtes ega

b) hüvitiste suhtes, mille puhul liikmesriik võtab vastutuse isikutele põhjustatud kahju eest ja annab selle eest kompensatsiooni, näiteks hüvitised sõja ja sõjalise tegevuse ohvritele või nende sündmuste tagajärgede tõttu kannatanutele; kuritegude, tapmise või terroriaktide ohvritele; liikmesriigi esindajate poolt nende kohustuste täitmisel tekitatud kahju kannatanutele; või poliitilistel, usulistel või päritoluga seotud põhjustel ebasoodsa kohtlemise all kannatanud isikutele.

▼B

Artikkel 4

Võrdne kohtlemine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, võimaldatakse isikutele, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, iga liikmesriiki õigusaktide alusel samasuguseid soodustusi ja nende suhtes kehtivad samasugused kohustused kui nimetatud riigi kodanike suhtes.

Artikkel 5

Hüvitiste, tulu, faktide või sündmuste võrdne kohtlemine

Kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti ning pidades silmas kehtestatud eri rakendussätteid, kohaldatakse järgmist:

a) kui pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel on sotsiaalkindlustushüvitiste ja muu tulu saamisel teatavad õiguslikud tagajärjed, kohaldatakse nimetatud õigusakti asjakohaseid sätteid ka samaväärsete hüvitiste saamise suhtes, mis on saadud teise liikmesriigi õigusaktide alusel, või teises liikmesriigis saadud tulu suhtes;

b) kui pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel võib teatavate faktide või sündmuste esinemisel olla õiguslikke tagajärgi, võtab nimetatud liikmesriik arvesse mis tahes liikmesriigis aset leidvaid sarnaseid fakte või sündmusi nii, nagu need oleksid aset leidnud tema enda territooriumil.

Artikkel 6

Perioodide liitmine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, siis pädev asutus liikmesriigis, mille õigusaktide kohaselt:

— hüvitiseõiguste saamine, säilimine, kestus või taastamine,

— õigusaktidega hõlmatus

või

— juurdepääs kohustuslikule kindlustusele, kohustusliku kindlustuse vabatahtlikule jätkamisele või vabatahtlikule kindlustusele või vabastus sellest,

mille tingimuseks on kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemis- või elamisperioodide täitumine, võtab vajalikul määral arvesse teises liikmesriigis täitunud kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemis- või elamisperioode, nagu oleks tegemist kohaldatavate õigusaktide alusel täitunud perioodidega.

▼B

Artikkel 7

Elukohaeeskirjadest loobumine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, ei rakendata ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide või käesoleva määruse alusel makstavatele rahalistele hüvitistele vähendamist, muutmist, peatamist, tühistamist ega konfiskeerimist asjaolu tõttu, et hüvitisesaaja või tema pereliikmete elukohaks on mõni teine liikmesriik kui hüvitiste maksmise eest vastutava asutuse asukohariik.

Artikkel 8

▼C1

Käesoleva määruse seos teiste koordineerimisaktidega

▼B

1. Käesolev määrus asendab liikmesriikide vahelised käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävad sotsiaalkindlustuskonventsioonid. Enne käesoleva määruse kohaldamiskuupäeva sõlmitud liikmesriikide vaheliste sotsiaalkindlustuskonventsioonide teatavaid sätteid kohaldatakse siiski ka edaspidi, tingimusel et need on hüvitisesaajatele soodsamad või kui need tulenevad ajaloolistest iseärasustest ja nende mõju on ajaliselt piiratud. Selleks et need sätted kohaldatavaks jääksid, lisatakse need käesoleva määruse II lisasse. Kui objektiivsetel põhjustel pole võimalik laiendada mõnesid neist sätetest kõikidele isikutele, kelle suhtes määrust kohaldatakse, tuleb see määratleda.

2. Vajaduse korral võivad kaks või mitu liikmesriiki sõlmida omavahel lepinguid, mis tuginevad käesoleva määruse põhimõtetele ja järgivad selle vaimu.

▼M3

Artikkel 9

Liikmesriikide deklaratsioonid käesoleva määruse reguleerimisala kohta

1. Liikmesriigid teavitavad Euroopa Komisjoni kirjalikult artikli 1 punkti l kohastest deklaratsioonidest, artiklis 3 osutatud õigusaktidest ja kindlustusskeemidest, konventsioonidest, millega nad on ühinenud artikli 8 lõikes 2 osutatud korras, artiklis 58 osutatud miinimumhüvitistest ja artikli 65a lõikes 1 osutatud kindlustussüsteemi puudumisest ning sisulistest muudatustest. Teadetes märgitakse kuupäev, millest alates kohaldatakse käesolevat määrust liikmesriikide deklaratsioonides täpsustatud kindlustusskeemide suhtes.

2. Nimetatud teated esitatakse Euroopa Komisjonile igal aastal ja avaldatakse vajalikus ulatuses.

▼B

Artikkel 10

Hüvitiste kattumise vältimine

Kui pole määratletud teisiti, ei anta ega säilitata käesoleva määrusega õigust saada mitut samaliigilist hüvitist ühe ja sama kohustusliku kindlustuse perioodi eest.

▼B

II JAOTIS

KOHALDATAVA ÕIGUSE KINDLAKSMÄÄRAMINE

Artikkel 11

Üldeeskirjad

1. Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes kohaldatakse üksnes ühe liikmesriigi õigusakte. Sellised õigusaktid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva jaotisega.

2. Käesoleva jaotise eesmärgil käsitletakse isikuid, kes saavad rahalisi hüvitisi seoses oma tööga või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega või selle tõttu, nimetatud tegevusega tegelejateks. See ei kehti invaliidsus-, vanadus- või toitjakaotuspensionite või tööõnnetus- või kutsehaiguspensionite või rahaliste haigushüvitiste suhtes, mis hõlmavad piiramata kestusega ravi.

3. Arvestades artiklites 12–16 sätestatut:

a) liikmesriigis töötava või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte.

b) riigiteenistuja suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, kellele allub teda teenistusse võtnud riigiasutus.

c) isiku suhtes, kes saab töötushüvitisi kooskõlas artikliga 65 elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel, kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte;

d) liikmesriigi kaitseväeteenistusse või kordusõppustele või riigiteenistusse kutsutud isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte;

e) iga muu isiku suhtes, kelle suhtes ei kehti punktid a–d, kohaldatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, ilma et see piiraks teiste käesoleva määruse sätete kohaldamist, millega talle tagatakse hüvitised ühe või mitme muu liikmesriigi õigusaktide alusel.

4. Käesoleva jaotise mõistes käsitletakse töötamist või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist, mis tavaliselt toimub liikmesriigi lipu all merd sõitval alusel, nimetatud liikmesriigis toimuva tegevusena. Siiski kohaldatakse liikmesriigi lipu all sõitval laeval töötava isiku suhtes, kes saab palka ettevõtjalt või isikult, kelle registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on teises liikmesriigis, viimasena nimetatud liikmesriigi õigusakte, kui ta elab selles riigis. Palka maksvat ettevõtjat või isikut käsitatakse kõnealuste õigusaktide kohaldamisel tööandjana.

▼M3

5. Reisijate- või kaubaveoteenuseid osutava lennumeeskonna või salongipersonali tegevus loetakse toimuvaks liikmesriigis, kus asub määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisas määratletud põhibaas.

▼B

Artikkel 12

Erieeskirjad

▼M3

1. Isiku suhtes, kes töötab liikmesriigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle tööandja lähetab teise liikmesriiki selle tööandja nimel tööd tegema, kohaldatakse jätkuvalt esimese liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise töö eeldatav kestus ei ületa 24 kuud ning teda ei saadeta teist lähetatud isikut asendama.

▼B

2. Isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana liikmesriigis ja kes läheb tegelema sama tegevusega teise liikmesriiki, kohaldatakse jätkuvalt esimese liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise tegevuse eeldatav kestus ei ületa 24 kuud.

Artikkel 13

Tegevus kahes või mitmes liikmesriigis

▼M3

1. Isiku suhtes, kes tavaliselt töötab kahes või mitmes liikmesriigis, kohaldatakse õigusakte järgmiselt:

a) elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest toimub selles liikmesriigis, või

b) kui oluline osa tema tegevusest ei toimu elukohajärgses liikmesriigis:

i) selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht, kui talle annab tööd üks ettevõtja või tööandja,

ii) või kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht ning ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht asub ainult ühes liikmesriigis, või

iii) selle liikmesriigi õigusakte, kus asub talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrisse kantud asukoht või tegevuskoht ning mis ei ole asjaomase isiku elukohajärgne liikmesriik, kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, kelle registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on kahes liikmesriigis, millest üks on asjaomase isiku elukohajärgne liikmesriik, või

iv) elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, kellest vähemalt kahe registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on eri liikmesriikides, millest kumbki ei ole asjaomase isiku elukohajärgne liikmesriik.

▼B

2. Isiku suhtes, kes tavaliselt on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või mitmes liikmesriigis, kohaldatakse õigusakte järgmiselt:

a) elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest toimub selles liikmesriigis,

või

▼B

b) selle liikmesriigi õigusakte, kus asub tema tegevuste huvikese, kui ta ei ela ühes neist liikmesriikidest, kus toimub oluline osa tema tegevusest.

3. Isiku suhtes, kes tavaliselt töötab ja on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana erinevates liikmesriikides, kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, kus ta töötab, või kui ta tegutseb kahes või mitmes liikmesriigis, siis kooskõlas lõikega 1 määratletud õigusakte.

4. Isiku suhtes, kes on riigiteenistuja ühes liikmesriigis ja kes töötab ja/või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana ühes või mitmes liikmesriigis, kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, mille subjektiks on talle tööd andev riigiasutus.

5. Lõigetes 1–4 nimetatud isikuid koheldakse kooskõlas käesolevate sätetega määratletud õigusaktide eesmärgil nii, nagu toimuks kogu nende töine tegevus või tegevus füüsilisest isikust ettevõtjana ja nad saaksid kogu tulu asjaomases liikmesriigis.

Artikkel 14

Vabatahtlik kindlustus või kohustusliku kindlustuse vabatahtlik jätkamine

1. Artikleid 11–13 ei kohaldata vabatahtliku kindlustuse ja kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise suhtes, välja arvatud juhul, kui mõne artikli 3 lõikes 1 nimetatud kindlustusliigi kohta on mõnes liikmesriigis üksnes vabatahtlik kindlustusskeem.

2. Kui liikmesriigi õigusaktidest tulenevalt kohaldatakse asjaomase isiku suhtes kohustuslikku kindlustust selles liikmesriigis, ei või tema suhtes kohaldada vabatahtlikku kindlustusskeemi või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise skeemi teises liikmesriigis. Kõigil muudel juhtudel, kui antud kindlustusliigi puhul on valida mitme vabatahtliku kindlustusskeemi või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise skeemi vahel, liitub asjaomane isik üksnes skeemiga, mille ise valib.

3. Invaliidsus-, vanadus- ja toitjakaotuspensioni puhul võib asjaomane isik siiski ühineda liikmesriigi vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise skeemiga sellest hoolimata, et talle kohustuslikult kohaldatakse teise liikmesriigi õigusakte, tingimusel et tema suhtes on tema karjääri mingil etapil kohaldatud esimese liikmesriigi õigusakte seoses töö või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega ja kui selline kattumine on esimese liikmesriigi õigusaktide alusel selgesõnaliselt või kaudselt lubatud.

▼M1

4. Kui liikmesriigi õigusaktidest tulenevalt on vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise tingimuseks selles liikmesriigis elamine või eelnev töötamine või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine, siis kohaldatakse artikli 5 punkti b vaid isikute suhtes, kelle suhtes varem on kohaldatud selle liikmesriigi õigusakte töö või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel.

▼B

Artikkel 15

Euroopa ühenduste ►M1 lepingulised töötajad ◄

Euroopa ühenduste ►M1 lepingulised töötajad ◄ võivad valida, kas nende suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, mille territooriumil nad töötavad, või selle liikmesriigi õigusakte, mis viimati nende suhtes kehtisid, või selle liikmesriigi õigusakte, mille kodanikud nad on, välja arvatud sätted perehüvitiste kohta, mida antakse selliste teenistujate suhtes kohaldatava skeemi alusel. See valikuõigus, mida võib kasutada vaid korra, jõustub töösuhte alguskuupäeval.

Artikkel 16

Erandid artiklitest 11–15

1. Kaks või mitu liikmesriiki, nende liikmesriikide pädevad võimuorganid või selliste võimuorganite määratud asutused võivad ühisel kokkuleppel sätestada teatavate isikute või isikukategooriate huvides erandid artiklite 13–15 sätetest.

2. Isiku, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel ning kes elab teises liikmesriigis, võib tema taotluse korral välja arvata viimati nimetatud liikmesriigi õigusaktide kohaldamisalast, tingimusel et nimetatud õigusakte ei kohaldata tema suhtes seoses tema tööga või tegutsemisega füüsilisest isikust ettevõtjana.

III JAOTIS

ERISÄTTED ERI KATEGOORIATE HÜVITISTE KOHTA

1. PEATÜKK

Haigus-, sünnitus- ning samaväärsed isadushüvitised

1. jagu

Kindlustatud ja nende pereliikmed, välja arvatud pensionärid ja nende pereliikmed

Artikkel 17

Elamine muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

Kindlustatud isik või tema pereliikmed, kes elavad muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, saavad elukohajärgses liikmesriigis mitterahalisi hüvitisi, mida pädeva asutuse nimel annab elukohajärgne asutus kooskõlas asutuse kohaldatavate õigusaktide sätetega, nagu oleksid nad kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel.

▼B

Artikkel 18

Viibimine liikmesriigis, mis ei ole elukohajärgne liikmesriik – erieeskirjad piirialade töötajate perekondade kohta

1. Kui lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, omavad ka kindlustatud isik ja tema artiklis 17 osutatud pereliikmed pädevas liikmesriigis viibimise ajal õigust mitterahalistele hüvitistele. Mitterahalisi hüvitisi annab pädev asutus oma kulul kooskõlas nende õigusaktide sätetega, mida ta kohaldab, nagu elaksid asjaomased isikud pädevas liikmesriigis.

▼M1

2. Piirialatöötaja pereliikmetel on õigus mitterahalistele hüvitistele pädevas liikmesriigis viibimise ajal.

Kui pädev liikmesriik on loetletud III lisas, on piirialatöötaja pereliikmetel, kes viibivad piirialatöötajaga samas liikmesriigis, õigus mitterahalistele hüvitistele pädevas liikmesriigis siiski üksnes artikli 19 lõikes 1 sätestatud tingimustel.

▼B

Artikkel 19

Viibimine väljaspool pädevat liikmesriiki

1. Kui lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, omavad ka kindlustatud isik ja tema pereliikmed, kes viibivad muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, õigust mitterahalistele hüvitistele, mis nende viibimise ajal on vajalikud meditsiinilistel põhjustel, võttes arvesse hüvitiste iseloomu ja eeldatavat viibimise pikkust. Neid hüvitisi annab pädeva asutuse nimel viibimiskoha liikmesriigi asutus vastavalt selle asutuse kohaldatavatele õigusaktidele, nii nagu oleksid asjaomased isikud kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel.

2. Halduskomisjon koostab mitterahaliste hüvitiste loetelu, mille andmiseks teises liikmesriigis viibimise ajal on nõutavad praktilised põhjused või eelkokkulepe asjaomase isiku ja hooldust pakkuva asutuse vahel.

Artikkel 20

Reisimine mitterahaliste hüvitiste saamise eesmärgil – luba saada asjakohast ravi väljaspool elukohajärgset liikmesriiki

1. Kui käesoleva määrusega ei ole sätestatud teisiti, siis taotleb kindlustatud isik, kes reisib teise liikmesriiki eesmärgiga sealviibimise ajal saada mitterahalisi hüvitisi, luba pädevalt asutuselt.

▼B

2. Kindlustatud isik, kes on saanud pädevalt asutuselt loa minna teise liikmesriiki tema seisundile sobiva ravi saamiseks, saab mitterahalisi hüvitisi, mida pädeva asutuse nimel annab viibimiskohajärgne asutus vastavalt viimase kohaldatavate õigusaktide sätetele, nagu oleks ta kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel. Luba antakse, kui kõnealune ravi kuulub kõnealuse isiku elukohajärgses liikmesriigis õigusaktidega sätestatud hüvitiste hulka ning seda ravi pole võimalik talle pakkuda meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul, võttes arvesse tema tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

4. Kui kindlustatud isiku pereliikmed elavad muus liikmesriigis kui kindlustatud isiku elukohajärgne liikmesriik ja see liikmesriik on valinud hüvitamise kindlaksmääratud summade alusel, kannab lõikes 2 nimetatud mitterahaliste hüvitiste kulud pereliikmete elukohajärgne asutus. Sellisel juhul käsitletakse pädeva asutusena lõike 1 eesmärgil pereliikmete elukohajärgset asutust.

Artikkel 21

Rahalised hüvitised

1. Kindlustatud isik ja tema pereliikmed, kes elavad või viibivad muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, omavad õigust rahalistele hüvitistele, mida maksab pädev asutus kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega. Pädeva asutuse ja elu- või viibimiskohajärgse asutuse vahelise kokkuleppe alusel võib selliseid hüvitisi maksta ka elu- või viibimiskohajärgne asutus pädeva asutuse kulul vastavalt pädeva liikmesriigi õigusaktidele.

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette rahaliste hüvitiste arvutamise keskmise tulu või keskmise sissemakse alusel, määratleb sellise keskmise tulu või keskmise sissemakse üksnes nimetatud liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioodide eest kinnitatult makstud tulude või rakendatud sissemaksete alusel.

3. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette rahaliste hüvitiste arvutamise normtöötasu põhjal, võtab arvesse üksnes normtöötasu või vajadusel keskmist normtöötasu nimetatud liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioodide eest.

▼B

4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* juhtumite suhtes, kus pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides sätestatakse konkreetne vaatlusperiood, mis kõnealuse juhtumi puhul vastab täielikult või osaliselt perioodidele, mis asjaomase isiku puhul on täitunud ühe või enama liikmesriigi õigusaktide alusel.

Artikkel 22

Pensionitaotlejad

1. Kindlustatud isik, kelle õigus saada mitterahalisi hüvitisi viimase pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel lõpeb pensionitaotluse esitamisel või selle menetlemise ajal, säilitab õiguse mitterahalistele hüvitistele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel, tingimusel et pensioni taotleja vastab lõikes 2 osutatud liikmesriigi õigusaktidest tulenevatele kindlustustingimustele. Õigust mitterahalistele hüvitistele elukohajärgses liikmesriigis kohaldatakse ka pensionitaotleja pereliikmete suhtes.

2. Mitterahaliste hüvitiste kulud kannab selle liikmesriigi asutus, mis pensioni määramise korral oleks pädev artiklite 23–25 alusel.

2. jagu

Pensionärid ja nende pereliikmed

Artikkel 23

Õigus mitterahalistele hüvitistele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel

Isik, kes saab pensioni või pensione kahe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel, millest üks on elukohajärgne liikmesriik, ning kes omab õigust mitterahalistele hüvitistele selle liikmesriigi õigusaktide alusel, saab koos pereliikmetega selliseid hüvitisi elukohajärgselt asutuselt ja selle asutuse kulul, nagu oleks ta pensionär, kelle pension kuulub maksmisele üksnes selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

Artikkel 24

Õiguse puudumine mitterahalistele hüvitistele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel

1. Isik, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel ja kellel pole õigust mitterahalistele hüvitistele elukohajärgse liikmesriigi õigusaktide alusel, saab siiski neid hüvitisi endale ja oma pereliikmetele sel määral, nagu tal oleks õigus saada selle liikmesriigi õigusaktide või vähemalt ühe tema pensionite suhtes pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel, kui ta elaks selles liikmesriigis. Mitterahalisi hüvitisi annab lõikes 2 nimetatud asutuse kulul elukohajärgne asutus, nii nagu asjaomasel isikul oleks õigus pensionile ja mitterahalistele hüvitistele selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

▼B

2. Lõikes 1 käsitletud juhtudel kannab mitterahaliste hüvitiste kulud asutus, mis määratakse kindlaks vastavalt järgmistele eeskirjadele:

a) kui pensionäril on õigus mitterahalistele hüvitistele ühe liikmesriigi õigusaktide alusel, kannab kulud selle liikmesriigi pädev asutus;

b) kui pensionäril on õigus mitterahalistele hüvitistele kahe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel, kannab nende kulud selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktid on kõnesoleva isiku suhtes kõige kauem kehtinud; kui nimetatud eeskirja kohaldamisel vastutab hüvitiste kulude kandmise eest mitu asutust, kannab kulud see asutus, kes kohaldab pensionäri suhtes viimasena kehtinud õigusakte.

Artikkel 25

Pensionid ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel, välja arvatud elukohajärgne liikmesriik, kui viimatinimetatud liikmesriigis kehtib õigus saada mitterahalisi hüvitisi

Kui isik, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel, elab liikmesriigis, mille õigusaktide alusel ei sõltu õigus mitterahalistele hüvitistele kindlustustingimustest või töötamisest või tegevusest füüsilisest isikust ettevõtjana, ja sellest riigist pensioni ei saa, kannab talle ja tema pereliikmetele antavad mitterahaliste hüvitiste kulud ühe tema pensionite suhtes pädeva liikmesriigi asutus, mis määratakse kooskõlas artikli 24 lõikega 2, sellises ulatuses, milles pensionäril ja tema pereliikmetel oleks õigus hüvitistele, kui nad elaksid selles liikmesriigis.

Artikkel 26

Pereliikmete elamine liikmesriigis, mis pole pensionäri elukohariik

Ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel pensioni või pensione saava isiku pereliikmed, kes elavad muus kui pensionäri elukohajärgses liikmesriigis, omavad õigust mitterahalistele hüvitistele oma elukohajärgselt asutuselt kooskõlas selle asutuse rakendatavate õigusaktide sätetega niivõrd kui pensionäril on õigus mitterahalistele hüvitistele liikmesriigi õigusaktide alusel. Kulud kannab pensionärile tema elukohajärgses liikmesriigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus.

Artikkel 27

Pensionäri või tema pereliikmete viibimine liikmesriigis, kus nad ei ela – viibimine pädevas liikmesriigis – luba asjakohaseks raviks väljaspool elukohajärgset liikmesriiki

1. Artiklit 19 kohaldatakse *mutatis mutandis* isiku suhtes, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel ja

▼B

kellel on ühe sellise riigi õigusaktide alusel õigus saada mitterahalisi hüvitisi, või tema pereliikmete suhtes, kes viibivad liikmesriigis, kus nad ei ela.

2. Artikli 18 lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* lõikes 1 kirjeldatud isikute suhtes, kui nad viibivad liikmesriigis, kus asub pensionärile tema elukohajärgses liikmesriigis pakutavate mitterahaliste hüvitiste kulude kandmise eest vastutav pädev asutus ning nimetatud liikmesriik on selle valinud pädevaks asutuseks ja see on kantud käesoleva määruse IV lisasse.

3. Artiklit 20 kohaldatakse *mutatis mutandis* pensionäri ja/või tema pereliikmete suhtes, kes viibivad liikmesriigis, kus nad ei ela, oma seisundile vastava ravi saamise eesmärgil.

4. Kui lõikes 5 ei ole sätestatud teisiti, kannab lõigetes 1–3 osutatud mitterahaliste hüvitiste kulud pensionärile tema elukohajärgses liikmesriigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus.

5. Lõikes 3 osutatud mitterahaliste hüvitiste kulud kannab pensionäri või tema pereliikmete elukohajärgse liikmesriigi asutus, kui need isikud elavad liikmesriigis, mis on valinud hüvitamise kindlaksmääratud summade alusel. Sellisel juhul käsitletakse pädeva asutusena lõike 3 eesmärgil pensionäri või tema pereliikmete elukohajärgset asutust.

Artikkel 28

Erieeskirjad pensionile jäänud piirialatöötajate kohta

▼M1

1. Vanaduse või invaliidsuse tõttu pensionile jäänud piirialatöötajal on õigus haiguse korral saada jätkuvalt mitterahalisi hüvitisi liikmesriigis, kus ta viimati töötas või tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, niivõrd kui sellega jätkatakse selles liikmesriigis alustatud ravi. Mõiste "ravi jätkamine" tähendab haiguse uurimise, diagnoosimise ja ravi jätkamist kogu haiguse kestel.

Esimest lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis* endise piirialatöötaja pereliikmete suhtes, välja arvatud juhul, kui liikmesriik, kus piirialatöötaja viimati tegutses, on loetletud III lisas.

▼B

2. Pensionäril, kes viie aasta jooksul enne vanadus- või invaliidsuspensioni jõustumiskuupäeva on töötanud või tegutsenud füüsilisest isikust ettevõtjana vähemalt kaks aastat kui piirialatöötaja, on õigus mitterahalistele hüvitistele liikmesriigis, kus ta selliselt piirialatöötajana töötas või tegutses, kui see liikmesriik ja liikmesriik, kus asub pensionärile tema elukohajärgses liikmesriigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude kandmise eest vastutav pädev asutus, on selle valinud ja mõlemad on loetletud V lisas.

3. Lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* endise piirialatöötaja pereliikmete või tema ülalpidamisel olnud isikute suhtes, kui lõikes 2 osutatud perioodidel oli neil õigus mitterahalistele hü vitistele artikli 18 lõike 2 kohaselt, isegi kui piirialatöötaja suri enne pensionile jäämist, tingimusel et viie aasta jooksul enne oma surma vähemalt kaks aastat töötas ta või tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana kui piirialatöötaja.

4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse seni, kuni asjaomase isiku suhtes hakkavad kohalduma liikmesriigi õigusaktid töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel.

5. Lõigetes 1–3 osutatud mitterahaliste hüvitiste kulud kannab pensionärile või tema ülalpidamisel olnud isikutele nende vastavates elukohajärgsetes liikmesriikides antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus.

Artikkel 29

Rahalised hüvitised pensionäridele

1. Rahalisi hüvitisi makstakse isikule, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel selle liikmesriigi pädeva asutuse poolt, kus asub pensionärile tema elukohajärgses liikmesriigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus. Artiklit 21 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka pensionäri pereliikmete suhtes.

Artikkel 30

Pensionäride sissemaksed

1. Liikmesriigi asutus, mis kohaldatavate õigusaktide alusel vastutab haigus-, sünnitus- ja samaväärsete isadushüvitiste sissemaksete mahaarvamise eest, võib kohaldatavate õigusaktide alusel arvutatud mahaarvamisi taotleda ja tagasi nõuda üksnes selles ulatuses, milles nimetatud liikmesriigi asutus kannab hüvitiste kulusid artiklite 23–26 alusel.

▼B

2. Kui artiklis 25 osutatud juhul sõltub haigus- ning sünnitus- ja samaväärsete isadushüvitiste saamine sissemaksete või samalaadsete maksete tasumisest vastavalt selle liikmesriigi õigusaktidele, kus asjaomane pensionär elab, ei tule selliseid sissemakseid tasuda.

3. jagu

Ühissätted

Artikkel 31

Üldsäte

Artikleid 23–30 ei kohaldata pensionäri või tema pereliikmete suhtes, kellel liikmesriigi õigusaktide alusel on õigus hüvitistele tööst või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisest tulenevalt. Sellisel juhul kohaldatakse selle isiku suhtes käesoleva peatüki eesmärgil artikleid 17–21.

Artikkel 32

Mitterahaliste hüvitiste õiguse esmatähtsaks muutmine – erieeskiri pereliikmete õiguse kohta hüvitistele elukohajärgses liikmesriigis

1. Iseseisev õigus mitterahalistele hüvitistele liikmesriigi õigusaktide või käesoleva peatüki kohaselt on eelisnõue võrreldes pereliikmete tuletatud õigusega hüvitistele. Tuletatud õigus mitterahalistele hüvitistele saab aga eelisnõudeks siis, kui iseseisev õigus elukohajärgses liikmesriigis eksisteerib otseselt ja üksnes selle alusel, et asjaomane isik elab selles liikmesriigis.

2. Kui kindlustatud isiku pereliikmed elavad liikmesriigis, mille õigusaktide alusel õigus mitterahalistele hüvitistele ei sõltu kindlustustingimustest ega töötamisest või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisest, antakse mitterahalisi hüvitisi nende elukohajärgse liikmesriigi asutuse kulul, kui kindlustatud isiku abikaasa või tema laste eest hoolitsev isik töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana nimetatud liikmesriigis või saab pensioni sellelt liikmesriigilt töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel.

Artikkel 33

Olulised mitterahalised hüvitised

1. Kindlustatud isik või tema pereliige, kellel on olnud õigus proteesile, olulisele abivahendile või muudele olulistele mitterahalistele hüvitistele, mida liikmesriigi asutus on tunnustanud, enne kui ta kindlustati teise liikmesriigi asutuse kohaldatavate õigusaktide alusel, saab selliseid hüvitisi esimese asutuse kulul, isegi kui need määratakse pärast seda, kui nimetatud isik on juba kindlustatud teise asutuse kohaldatavate õigusaktide alusel.

2. Halduskomisjon koostab lõikega 1 hõlmatud hüvitiste loetelu.

▼B

Artikkel 34

Pikaajaliste hooldushüvitiste kattumine

1. Kui isik, kes saab pikaajalisi rahalisi hooldushüvitisi, mida tuleb käsitleda haigushüvitistena ning seepärast annab neid artikli 21 või 29 alusel rahaliste hüvitiste puhul pädev liikmesriik, on samaaegselt ja käesoleva peatüki alusel õigustatud taotlema samal eesmärgil kavandatud mitterahalisi hüvitisi elukohajärgselt või teises liikmesriigis viibimiskohajärgselt asutuselt ning esimese liikmesriigi asutusel tuleb ühtlasi nende mitterahaliste hüvitiste kulu tagasi maksta artikli 35 alusel, kohaldatakse artiklis 10 sätestatud üldsätet hüvitiste kattumise ennetamise kohta, kuid järgmise piiranguga: kui asjaomane isik taotleb ja saab mitterahalist hüvitist, vähendatakse rahalise hüvitise summat sellise mitterahalise hüvitise summa võrra, mida taotletakse või võidakse taotleda esimese liikmesriigi asutuselt, kes peab kulutused korvama.

2. Halduskomisjon koostab lõikega 1 hõlmatud rahaliste ja mitterahaliste hüvitiste loetelu.

3. Kaks või mitu liikmesriiki või nende pädevad asutused võivad kokku leppida muid või täiendavaid meetmeid, mis ei ole asjaomastele isikutele lõikes 1 sätestatud põhimõtetest ebasoodsamad.

Artikkel 35

Tagasimaksed asutuste vahel

1. Mitterahalised hüvitised, mida liikmesriigi asutus annab teise liikmesriigi asutuse eest käesoleva peatüki alusel, kuuluvad täies ulatuses tagasimaksmisele.

2. Lõikes 1 osutatud tagasimaksed määratakse ja jõustatakse rakendusmääruses sätestatud korras kas tegeliku kulu tõendi esitamisel või kindlaksmääratud summade alusel nende liikmesriikide puhul, kelle õigus- või haldusstruktuuridest tulenevalt tegeliku kulu alusel tagasimakse kasutamine pole asjakohane.

3. Kaks või mitu liikmesriiki ja nende pädevad võimuorganid võivad ette näha teistsuguse tagasimaksmisviisi või loobuda igasugusest tagasimaksmisest nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahel.

2. PEATÜKK

Tööõnnetus- ja kutsehaigushüvitised

Artikkel 36

Õigus mitterahalistele ja rahalistele hüvitistele

▼M1

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 2 ja 2a soodsamate sätete kohaldamist, kohaldatakse tööõnnetuste või kutsehaigustega seotud hüvitiste suhtes ka artiklit 17, artikli 18 lõiget 1, artikli 19 lõiget 1 ja artikli 20 lõiget 1.

▼B

2. Isikul, kellega on juhtunud tööõnnetus või kes on haigestunud kutsehaigusesse ja kes elab või viibib muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, on õigus tööõnnetusi ja kutsehaigusi hõlmava skeemi alusel mitterahalistele erihüvitistele, mida pädeva asutuse eest annab elu- või viibimiskohajärgne asutus vastavalt asutuse poolt kohaldatavatele õigusaktidele, nagu oleks isik kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel.

▼M3

2a. Pädev asutus ei või keelduda artikli 20 lõikes 1 sätestatud loa andmisest tööõnnetuse tõttu kannatada saanud või kutsehaigusesse haigestunud isikule, kellel on õigus saada kõnealuse asutuse kulul hüvitisi, juhul kui tema seisundile kohast ravi ei ole võimalik talle tema elukohajärgse liikmesriigi territooriumil pakkuda meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul, võttes arvesse tema tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.

▼B

3. Artiklit 21 kohaldatakse ka käesoleva peatükiga reguleeritud hüvitiste suhtes.

Artikkel 37

Transpordikulud

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette isiku, kellega on juhtunud tööõnnetus või kes on haigestunud kutsehaigusesse, elukohta või haiglasse transportimise kulude hüvitamise, kannab need kulud vastavasse kohta teises liikmesriigis, kus see isik elab, tingimusel et kõnealune asutus on andnud selliseks transportimiseks eelnevalt loa, arvestades nõuetekohaselt transportimist õigustavaid asjaolusid. Selline luba ei ole nõutav piirialatöötaja puhul.

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette tööõnnetuse tagajärjel hukkunud isiku surnukeha matmispaika transportimise kulude hüvitamise, hüvitab vastavalt tema kohaldatavate õigusaktide sätetele transpordikulud samasugusesse paika selles liikmesriigis, kus oli kõnealuse isiku elukoht õnnetuse toimumise ajal.

Artikkel 38

Hüvitised kutsehaiguse puhul, kui haigestunud isik on viibinud samades riskitingimustes mitmes liikmesriigis

Kui kutsehaigusesse haigestunud isik on kahe või enama liikmesriigi õigusaktide kohaselt tegutsenud alal, mis oma loomult võib tõenäoliselt põhjustada kõnealuse haiguse, määratakse hüvitised, mida tal või tema ülalpidamisel olnud isikutel on õigus taotleda, üksnes viimase tingimustele vastava liikmesriigi õigusaktide alusel.

▼B

Artikkel 39

Kutsehaiguse süvenemine

Sellise kutsehaiguse süvenemise korral, mille tõttu sellesse haigestunud isik on saanud või saab hüvitisi liikmesriigi õigusaktide alusel, kohaldatakse järgmisi eeskirju:

a) kui asjaomane isik ei ole hüvitise saamise ajal teise liikmesriigi õigusaktide alusel töötanud või tegutsenud füüsilisest isikust ettevõtjana alal, mis tõenäoliselt võib põhjustada või süvendada kõnealust haigust, kannab esimese liikmesriigi pädev asutus hüvitiste kulud tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel, võttes arvesse haiguse süvenemist;

b) kui asjaomane isik on hüvitise saamise ajal teise liikmesriigi õigusaktide alusel tegutsenud sellisel alal, kannab esimese liikmesriigi pädev asutus hüvitise kulud tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel, arvestamata haiguse süvenemist. Teise liikmesriigi pädev asutus määrab asjaomasele isikule lisahüvitise, mille suurus võrdub vahega pärast haiguse süvenemist makstava hüvitise suuruse ja hüvitise suuruse vahel, mis oleks tulnud maksta tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel enne haiguse süvenemist juhul, kui kõnealune haigus oleks tekkinud ajal, kui isiku suhtes kohaldati selle liikmesriigi õigusakte;

c) liikmesriigi õigusaktides ettenähtud vähendamis-, peatamis- või tühistamiseeskirju ei rakendata isikute suhtes, kes saavad kahe liikmesriigi asutuste määratud hüvitisi vastavalt punktile b.

Artikkel 40

Eeskirjad teatavate riikide õigusaktide erijoonte arvestamiseks

1. Kui liikmesriigis, kus asjaomane isik elab või viibib, puudub tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustus või kui selline kindlustus on olemas, kuid puudub mitterahaliste hüvitiste andmise eest vastutav asutus, annab selliseid hüvitisi see viibimis- või elukohajärgne asutus, kes on vastutav mitterahaliste hüvitiste andmise eest haiguse korral.

2. Kui pädevas liikmesriigis puudub tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustus, kohaldatakse sellest hoolimata käesoleva peatüki mitterahalisi hüvitisi käsitlevaid sätteid isiku suhtes, kellel on selle liikmesriigi õigusaktide alusel õigus haigus-, sünnitus- või samaväärsele isadushüvitisele, kui sel isikul on juhtunud tööõnnetus või ta põeb kutsehaigust teises liikmesriigis elamise või viibimise ajal. Kulud kannab pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel mitterahaliste hüvitiste puhul pädev asutus.

3. Artiklit 5 kohaldatakse liikmesriigi pädeva asutuse suhtes teise liikmesriigi õigusaktide alusel toimunud või seejärel kinnitatud

▼B

tööõnnetuste ja kutsehaigustega samaväärselt ajal, kui määratakse töövõimetuse aste, õigus hüvitistele või nende summa, tingimustel et:

a) hüvitist ei ole makstud tööõnnetuse või kutsehaiguse eest, mis kohalduvate õigusaktide alusel eelnevalt ilmnes või kinnitati

ja

b) hüvitist ei ole makstud tööõnnetuse või kutsehaiguse eest, mis ilmnes või kinnitati hiljem teise liikmesriigi õigusaktide alusel, mille alusel tööõnnetus või kutsehaigus ilmnes või kinnitati.

Artikkel 41

Tagasimaksed asutuste vahel

1. Artiklit 35 kohaldatakse ka käesoleva peatükiga reguleeritud hüvitiste suhtes ja tagasimakse tehakse tegelike kulude alusel.

2. Kaks või enam liikmesriiki või nende pädevad võimuorganid võivad ette näha teistsuguse tagasimaksmisviisi või loobuda igasugusest tagasimaksmisest nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahel.

III PEATÜKK

Matusetoetused

Artikkel 42

Õigus toetustele, kui surmajuhtum leiab aset või kui toetusele õigust omav isik elab muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

1. Kui kindlustatud isik või tema pereliige sureb muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, loetakse surmajuhtumi kohaks pädev liikmesriik.

2. Pädev asutus on kohustatud andma matusetoetust tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel ka juhul, kui toetusele õigust omav isik elab muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ka juhul, kui surm saabub tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel.

Artikkel 43

Hüvitiste maksmine pensionäri surma korral

1. Kui pensionär, kellel oli õigus saada pensioni ühe liikmesriigi õigusaktide alusel või pensione kahe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel, elas surma saabumisel muus liikmesriigis kui see, kelle pädev asutus vastutas pensionärile mitterahaliste hüvitiste andmise eest artiklite

▼B

24 ja 25 sätete alusel, annab nimetatud asutus oma kulul matusetoetust tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel, nii nagu oleks kõnealune pensionär oma surma saabumise ajal elanud selle asutuse asukoha liikmesriigis.

2. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* pensionäri pereliikmete suhtes.

4 PEATÜKK

INVALIIDSUSHÜVITISED

Artikkel 44

Isikud, kellele kohaldatakse üksnes A-tüüpi õigusakte

1. Käesolevas peatükis tähendavad A-tüüpi õigusaktid õigusakte, mille alusel invaliidsushüvitiste suurus ei sõltu kindlustus- või elamisperioodide pikkusest ja mille pädev liikmesriik on sõnaselgelt lisanud VI lisasse, ja B-tüüpi õigusaktid tähendavad muid õigusakte.

2. Isik, kelle suhtes on järjest või vaheldumisi kohaldatud kahe või enama liikmesriigi õigusakte ja kelle kindlustus- või elamisperioodid on täitunud üksnes A-tüüpi õigusaktide alusel, omab õigust hüvitistele ainult selle liikmesriigi asutuselt, kelle õigusakte kohaldati ajal, kui esines töövõimetus, millele järgnes invaliidsus, võttes vajadusel arvesse artiklit 45, ning isik saab selliseid hüvitisi kooskõlas nende õigusaktidega.

3. Isik, kellel ei ole õigust saada hüvitisi lõike 2 alusel, saab hüvitisi, millele tal endiselt on õigus teise liikmesriigi õigusaktide alusel, võttes vajadusel arvesse artiklit 45.

4. Kui lõigetes 2 või 3 osutatud õigusaktid sisaldavad eeskirju invaliidsushüvitiste vähendamise, peatamise või tühistamise kohta muu sissetuleku või muude eri liiki hüvitistega kattumise korral artikli 53 lõike 2 tähenduses, kohaldatakse artikli 53 lõiget 3 ja artikli 55 lõiget 3 *mutatis mutandis*.

Artikkel 45

Erisätted perioodide liitmise kohta

Liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktid seavad hüvitiste saamise õiguse omandamise, säilitamise või ennistamise sõltuvusse kindlustus- või elamisperioodide täitumisest, kohaldab vajadusel artikli 51 lõiget 1 *mutatis mutandis*.

Artikkel 46

Isikud, kelle suhtes kohaldatakse üksnes B-tüüpi õigusakte või A- ja B-tüüpi õigusakte

1. Isikul, kelle suhtes on järjest või vaheldumisi kohaldatud kahe või enama liikmesriigi õigusakte, millest vähemalt ühed ei ole A-tüüpi õigusaktid, on õigus hüvitistele 5. peatüki alusel, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*, võttes arvesse lõiget 3.

▼B

2. Kui asjaomase isiku suhtes on varem siiski kohaldatud B-tüüpi õigusakte ja tema töövõimetuses lõpeb invaliidusega A-tüüpi õigusaktide kohaldamise ajal, saab ta hüvitisi kooskõlas artikliga 44, tingimustel et:

— ta vastab üksnes nimetatud või teiste samalaadsete õigusaktide tingimustele, võttes vajadusel arvesse artiklit 45, ilma et arvestataks B-tüüpi õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioode,

ja

— ta ei taotle vanadushüvitisi, võttes arvesse artikli 50 lõiget 1.

3. Liikmesriigi asutuse otsus taotleja invaliidsusastme kohta on kõigi teiste asjaomaste liikmesriikide asutustele siduv, tingimusel et VII lisas on tunnustatud nende liikmesriikide õigusaktide kooskõla seoses invaliidsusastmetega.

Artikkel 47

Invaliidsuse süvenemine

1. Invaliidsuse süvenemisel, mille eest isik saab hüvitist ühe või enama liikmesriigi õigusaktide alusel, kohaldatakse süvenemist arvesse võttes järgmisi sätteid:

a) hüvitisi antakse kooskõlas 5. peatükiga, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*;

b) kui asjaomase isiku suhtes on kohaldatud kahte või enamat A-tüüpi õigusakti ja hüvitise saamise ajal pole tema suhtes kohaldatud ühegi teise liikmesriigi õigusakte, saab ta hüvitist kooskõlas artikli 44 lõikega 2.

2. Kui hüvitiste kogusumma või lõike 1 alusel makstavad hüvitised on väiksemad hüvitisest, mida asjaomane isik sai varasema pädeva asutuse kulul, maksab see asutus talle lisahüvitist kahe summa vahe ulatuses.

3. Kui asjaomane isik ei oma õigust teise liikmesriigi asutuse kulul hüvitisi saada, maksab varasema liikmesriigi pädev asutus hüvitised tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel, võttes arvesse invaliidsuse süvenemist ja vajadusel artiklit 45.

Artikkel 48

Invaliidushüvitiste muutmine vanadushüvitisteks

1. Vajaduse korral muudetakse invaliidsushüvitised vanadushüvitisteks vastavalt tingimustele, mis on kehtestatud nende andmise aluseks olevates õigusaktides, ning vastavalt 5. peatükile.

2. Kui invaliidsushüvitist saav isik võib esitada taotluse vanadushüvitise saamiseks ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel vastavalt artiklile 50, jätkab iga asutus, kes on liikmesriigi õigusaktide alusel

▼B

vastutav invaliidsushüvitise maksmise eest, sellele isikule invaliidsushüvitiste maksmist, millele nimetatud isikul on selle asutuse poolt kohaldatavate õigusaktide alusel õigus, seni, kuni lõike 1 sätted muutuvad selle asutuse suhtes kohaldatavaks, või seni, kuni asjaomane isik vastab selliste hüvitiste saamise tingimustele.

3. Kui liikmesriigi õigusaktide alusel kooskõlas artikliga 44 antavad invaliidsushüvitised muudetakse vanadushüvitisteks ja kui asjaomane isik ei vasta veel ühe või mitme liikmesriigi õigusaktidega sätestatud tingimustele nende hüvitiste saamiseks, saab asjaomane isik sellelt või nendelt liikmesriikidelt invaliidsushüvitisi alates muutmise kuupäevast.

Need invaliidsushüvitised antakse kooskõlas 5. peatükiga nii, nagu oleks see peatükk olnud kohaldatav ajal, kui töövõimetuse muutumine invaliidsuseks aset leidis ajani, kuni asjaomane isik vastab asjaomastes siseriiklikes õigusaktides sätestatud vanadushüvitise tingimustele või, kui sellist muutmist pole sätestatud, nii kauaks kui isikul on õigus invaliidsushüvitistele viimatinimetatud riigi õigusakti või õigusaktide alusel.

4. Artikli 44 alusel ette nähtud invaliidsushüvitised arvutatakse ümber vastavalt 5. peatükile niipea, kui hüvitisesaaja vastab B-tüüpi õigusaktides sätestatud invaliidsushüvitise saamise tingimustele, või niipea, kui isik hakkab saama vanadushüvitisi teise liikmesriigi õigusaktide alusel.

Artikkel 49

Riigiteenistujate erisätted

Artikleid 6, 44, 46, 47 ja 48 ning artikli 60 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* riigiteenistujate eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes.

V PEATÜKK

Vanadus- ja toitjakaotuspensionid

Artikkel 50

Üldsätted

1. Kõik pädevad asutused määravad õiguse hüvitisele kõikide nende liikmesriikide õigusaktide alusel, mida on asjaomase isiku suhtes kohaldatud, kui taotlus hüvitise määramiseks on esitatud, välja arvatud kui asjaomane isik selgelt väljendab soovi lükata edasi vanadushüvitiste määramine ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel.

2. Kui mis tahes hetkel asjaomane isik ei vasta või enam ei vasta kõikidele nende liikmesriikide õigusaktides sätestatud tingimustele, mille subjektiks ta on olnud, ei arvesta asutused, mis kohaldavad õigusakte, mille tingimused on täidetud, kooskõlas artikli 52 lõike 1 punktidega a või b arvutusi tehes perioode, mis on täitunud selliste õigusaktide alusel, mille tingimusi ei täideta või enam ei täideta, kui selle tulemusena kasvaks hüvitise alammäär.

▼B

3. Lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui asjaomane isik on selgelt taotlenud vanadushüvitise määramise edasilükkamist.

4. Uus arvutus tehakse automaatselt siis, kui on täidetud tingimused teiste riikide õigusaktide alusel või kui isik taotleb kooskõlas lõikega 1 edasi lükatud vanadushüvitise määramist, välja arvatud kui teiste riikide õigusaktide alusel täitunud perioodid on juba arvesse võetud lõigete 2 ja 3 alusel.

Artikkel 51

Erisätted perioodide liitmise kohta

1. Kui liikmesriigi õigusaktidega on teatavate hüvitiste andmise tingimuseks seatud kindlustusperioodide täitumine üksnes erivaldkonnas töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega või kutsealal, mida reguleeritakse töötavate või füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate isikute eriskeemiga, võtab selle liikmesriigi pädev asutus teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioode arvesse üksnes siis, kui need on täitunud vastava skeemi alusel või kui see nii pole, samal kutsealal või kui see on asjakohane, samas tegevusvaldkonnas töötades või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsedes.

Kui sel viisil täitunud perioode arvesse võttes ei vasta asjaomane isik eriskeemi alusel hüvitiste saamise tingimustele, võetakse nimetatud perioode hüvitiste andmisel arvesse üldskeemi alusel või kui see pole võimalik, siis vastavalt tööliste või teenistujate suhtes kohaldatava kindlustusskeemi alusel, tingimusel et asjaomane isik on olnud seotud ühega nendest skeemidest.

2. Liikmesriigi eriskeemi alusel täitunud perioode võetakse arvesse üldskeemi alusel hüvitiste andmisel või kui see pole võimalik, siis vastavalt tööliste või teenistujate suhtes kohaldatava kindlustusskeemi alusel, tingimusel et asjaomane isik on olnud seotud ühega nendest skeemidest, isegi kui neid perioode on juba arvesse võetud viimatinimetatud liikmesriigi eriskeemi alusel.

▼M1

3. Kui liikmesriigi õigusaktid või teatav skeem teevad hüvitiste saamise õiguse omandamise, säilitamise või ennistamise tingimuseks, et asjaomane isik on kindlustatud riski realiseerumise ajal, loetakse see tingimus täidetuks, kui asjaomane isik on varem olnud kindlustatud selle liikmesriigi õigusaktide või teatava skeemi alusel ja on riski realiseerumise ajal kindlustatud sama riski suhtes teise liikmesriigi õigusaktide alusel, või kui see nii ei ole, siis kui tal on õigus saada hüvitist sama riski suhtes teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt. Artiklis 57 osutatud juhtudel loetakse viimane tingimus siiski täidetuks.

▼B

Artikkel 52

Hüvitiste määramine

1. Pädev asutus arvutab makstava hüvitise suuruse:

a) kohaldatavate õigusaktide alusel üksnes siis, kui hüvitiste määramise tingimused on täidetud ainult siseriiklike õigusaktide alusel (sõltumatu hüvitis);

▼B

b) arvutades teoreetilise suuruse ja sellest tuleneva tegeliku suuruse (*pro rata* hüvitis) järgmiselt:

i) hüvitise teoreetiline suurus võrdub hüvitisega, mida asjaomane isik võiks taotleda, kui kõik kindlustus- ja/või elamisperioodid, mis on täitunud teiste liikmesriikide õigusaktide alusel, oleksid täitunud hüvitise määramise kuupäeval kohaldatavate õigusaktide alusel. Kui nende õigusaktide alusel ei sõltu hüvitise suurus täitunud perioodide kestusest, loetakse selline hüvitise suurus hüvitise teoreetiliseks suuruseks;

ii) pädev asutus määrab seejärel kindlaks *pro rata* hüvitise tegeliku suuruse, korrutades teoreetilist suurust tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel enne riski materialiseerumist täitunud perioodide kestuse ja kõikide asjaomaste liikmesriikide õigusaktide alusel enne riski materialiseerumist täitunud perioodide kogukestuse suhtega.

2. Vajaduse korral rakendab pädev asutus kooskõlas lõike 1 punktidega a ja b arvutatud suurusele kõiki vähendamise, peatamise või tühistamisega seotud eeskirju kohaldatavate õigusaktide alusel artiklites 53–55 sätestatud piirides.

3. Asjaomasel isikul on õigus saada iga liikmesriigi pädevalt asutuselt suurim summa, mis on arvutatud vastavalt lõike 1 punktidele a ja b.

▼M1

4. Kui kooskõlas lõike 1 punktiga a sooritatud arvutuse tulemusena on sõltumatu hüvitis ühes liikmesriigis sama suur või suurem kui *pro rata* hüvitis, mis on arvutatud kooskõlas lõike 1 punktiga b, võib pädev asutus loobuda *pro rata* arvutusest tingimusel, et

i) selline olukord on sätestatud VIII lisa 1. osas;

ii) õigusaktid, mis sisaldavad eeskirju artiklites 54 ja 55 osutatud kattumiste vältimiseks, ei ole kohaldatavad, välja arvatud kui on täidetud artikli 55 lõikes 2 sätestatud tingimused, ning

iii) konkreetsel juhul ei ole seoses teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidega kohaldatav artikkel 57.

5. Olenemata lõigetest 1, 2 ja 3 ei kohaldata *pro rata* arvutust skeemide korral, mis näevad ette hüvitised, mille arvutamisel ei oma tähtsust ajavahemikud, tingimusel et sellised skeemid on loetletud VIII lisa 2. osas. Sellistel juhtudel on asjaomasel isikul õigus hüvitisele, mis arvutatakse vastavalt asjaomase liikmesriigi õigusaktidele.

▼B

Artikkel 53

Kattumise välistamise eeskirjad

1. Sama isiku täitunud kindlustus- ja/või elamisperioodide alusel arvutatud või antud invaliidsus-, vanadus- ja toitjakaotushüvitiste mis tahes kattumist käsitletakse samaliigiliste hüvitiste kattumisena.

▼B

2. Selliste hüvitiste kattumist, mida ei saa käsitleda samaliigiliste hüvitistena lõike 1 tähenduses, käsitletakse eri liiki hüvitiste kattumisena.

3. Liikmesriigi õigusaktides ettenähtud kattumist välistavate eeskirjade kohaldamisel invaliidsus-, vanadus- või toitjakaotushüvitise sama liiki või eri liiki hüvitise või muu sissetulekuga kattumise korral kehtivad järgmised sätted:

a) pädev asutus võtab arvesse teises liikmesriigis saadud hüvitisi või tulu üksnes siis, kui asutuse kohaldatavates õigusaktides on sätestatud välisriigis saadud hüvitiste või tulu arvessevõtmine;

b) pädev asutus võtab arvesse teise liikmesriigi makstavate hüvitiste suuruse rakendusmääruses sätestatud tingimustel ja korras enne maksude, sotsiaalkindlustusmaksete ja muude üksikisiku maksude või vähendamiste mahaarvamist, välja arvatud kui kohaldatavates õigusaktides on sätestatud pärast selliseid mahaarvamisi kattumiste vältimiseks rakendatavad eeskirjad;

c) pädev asutus ei võta arvesse nende teise liikmesriigi õigusaktide alusel määratavate hüvitiste suurust, mida makstakse vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise alusel;

d) kui üks liikmesriik rakendab eeskirju kattumise vältimiseks põhjusel, et asjaomane isik saab sama või eri liiki hüvitisi teiste liikmesriikide õigusaktide alusel või teistes liikmesriikides omandatud tulu, võib saadaolevat hüvitist vähendada üksnes selliste hüvitiste või sellise tulu summa võrra.

Artikkel 54

Samaliigiliste hüvitiste kattumine

1. Kui kahe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel saadaolevad samaliigilised hüvitised kattuvad, ei rakendata *pro rata* hüvitise suhtes liikmesriigi õigusaktidega sätestatud eeskirju kattumise vältimiseks.

2. Kattumise vältimise eeskirju rakendatakse sõltumatu hüvitise suhtes üksnes siis, kui asjaomane hüvitis on:

a) hüvitis, mille suurus ei sõltu kindlustus- või elamisperioodi kestusest;

või

b) hüvitis, mille suurus on kindlaks määratud riski realiseerumiskuupäeva ja hilisema kuupäeva vahel täitunuks loetud arvestusliku perioodi alusel, mis kattub järgmisega:

i) samaliigiline hüvitis, välja arvatud kui kahe või mitme liikmesriigi vahel on sõlmitud kokkulepe sama arvestusperioodi mitmekordse arvessevõtmise vältimiseks,

või

ii) punktis a osutatud hüvitis.

Punktides a ja b osutatud hüvitised ja lepped on loetletud IX lisas.

▼B

Artikkel 55

Eri liiki hüvitiste kattumine

1. Kui eri liiki hüvitiste või muu tulu saamisel on nõutav asjaomaste liikmesriikide õigusaktides sätestatud kattumise vältimise eeskirjade kohaldamine:

a) kahe või mitme sõltumatu hüvitise suhtes, jagavad pädevad asutused hüvitise või hüvitiste või muu tulu summad nii, nagu nad on arvesse võetud, nimetatud eeskirjadega reguleeritud hüvitiste arvuga;

siiski ei saa käesoleva punkti kohaldamine asjaomast isikut ilma jätta tema pensionäristaatusest käesoleva jaotise teiste peatükkide tähenduses rakendusmääruses sätestatud tingimustel ja korras;

b) ühe või mitme *pro rata* hüvitise suhtes, võtavad pädevad asutused arvesse hüvitist või hüvitisi või muud tulu ja kõiki kattumist vältivate eeskirjade rakendamiseks sätestatud tegureid artikli 52 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud arvutuseks määratud kindlustus- ja/või elamisperioodide suhte funktsioonina;

c) ühe või mitme sõltumatu hüvitise ja ühe või mitme *pro rata* hüvitise suhtes, rakendavad pädevad asutused *mutatis mutandis* punkti a sõltumatute hüvitiste ja punkti b *pro rata* hüvitiste suhtes.

2. Pädev asutus ei kohalda sõltumatute hüvitiste puhul ette nähtud jaotust, kui tema poolt kohaldatavates õigusaktides sätestatakse eri liiki hüvitiste ja/või muu tulu ning kõigi muude tegurite arvessevõtmine nende summa selle osa arvutamiseks, mis on määratletud artikli 52 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud kindlustus- ja/või elamisperioodide suhte funktsioonina.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui ühe või mitme liikmesriigi õigusaktid näevad ette, et õigust hüvitisele ei saa omandada juhul, kui asjaomane isik saab teise liikmesriigi õigusaktide alusel makstavat eri liiki hüvitist või muud sissetulekut.

Artikkel 56

Hüvitiste arvutamise lisasätted

1. Artikli 51 lõike 1 punktis b osutatud teoreetiliste ja *pro rata* summade arvutamisel kohaldatakse järgmisi eeskirju:

a) kui enne riski realiseerumist kõigi asjaomaste liikmesriikide õigusaktide alusel täitunud kindlustus- ja/või elamisperioodide kogukestus on pikem kui täishüvitise saamiseks nõutav maksimumperiood ühe sellise liikmesriigi õigusaktides, arvestab selle liikmesriigi pädev asutus täitunud perioodide kogukestuse asemel seda maksimumperioodi; see arvutusviis ei tohi põhjustada nimetatud asutusele suuremat maksekohustust kui tema kohaldatavates õigusaktides ettenähtud täishüvitis. See ei kehti hüvitiste suhtes, mille suurus ei sõltu kindlustusperioodi kestusest;

▼B

b) kattuvate perioodide arvessevõtmise kord on sätestatud rakendusmääruses;

c) kui liikmesriigi õigusaktides on sätestatud, et hüvitised tuleb arvutada tulu, sissemaksete, sissemaksebaasi, juurdekasvu, sissetuleku, muude summade või neist enama kui ühe kombinatsiooni (keskmiste, proportsionaalsete, püsi- või krediteeritud summade) alusel, toimib pädev asutus järgmiselt:

i) määrab hüvitiste arvutusbaasi üksnes kooskõlas tema poolt kohaldatavate õigusaktidega täitunud kindlustusperioodide alusel;

ii) kasutab vastavalt teiste liikmesriikide õigusaktidele täitunud kindlustus- ja/või elamisperioodidega kooskõlas arvutatava summa määramisel samu tegureid, mis on määratletud või registreeritud tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodide puhul;

asjaomase liikmesriigi puhul ►M1 vajadusel ◄ XI lisas sätestatud korras;

▼M1

d) Juhul kui punkti c ei kohaldata, kuna liikmesriigi õigusaktid näevad ette, et hüvitis arvutatakse muude elementide kui kindlustus- või elamisperioodide põhjal, mis ei ole seotud ajavahemikega, võtab pädev asutus seoses iga kindlustus- või elamisperioodiga, mis on täitunud mis tahes teise liikmesriigi õigusaktide alusel, arvesse omandatud kapitali hulka, omandatuks loetava kapitali hulka või mis tahes muud elementi arvutuste tegemiseks tema suhtes kehtivate õigusaktide kohaselt, jagades selle asjaomase pensioniskeemi vastavate ajavahemikega.

▼B

2. Liikmesriigi õigusaktide sätteid, mis käsitlevad hüvitiste arvutamisel arvessevõetavate tegurite ümberhindamist, kohaldab selle liikmesriigi pädev asutus vajadusel vastavalt lõikele 1 arvessevõetavate tegurite suhtes teiste liikmesriikide õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioodide puhul.

Artikkel 57

Alla aasta kestvad kindlustus- või elamisperioodid

1. Olenemata artikli 52 lõike 1 punktist b ei ole liikmesriigi pädev asutus kohustatud andma hüvitist tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel täitunud perioodide eest, mida võetakse riski realiseerumisel arvesse, kui:

— nimetatud perioodide kestus on alla ühe aasta

ja

— üksnes neid perioode arvesse võttes ei teki nimetatud õigusaktide alusel õigust hüvitisele.

Käesolevas artiklis tähendavad perioodid kõiki kindlustus-, töö-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioode, mis annavad õiguse asjaomasele hüvitisele või otseselt suurendavad seda.

2. Iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus võtab lõikes 1 osutatud perioode arvesse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel.

▼B

3. Kui lõike 1 kohaldamise tulemusel vabaneksid kõik asjaomaste liikmesriikide asutused oma kohustustest, määratakse hüvitist üksnes neist liikmesriikidest viimase õigusaktide alusel, kelle tingimused on täidetud, nagu oleksid kõik täitunud ning vastavalt artiklile 6 ja artikli 51 lõigetele 1 ja 2 arvessevõetavad kindlustus- ja elamisperioodid täitunud selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

▼M1

4. Käesolevat artiklit ei kohaldata VIII lisa 2. osas loetletud skeemide suhtes.

▼B

Artikkel 58

Lisahüvitise määramine

1. Hüvitisesaajale, kelle suhtes kehtib käesolev peatükk, ei või elukohajärgses liikmesriigis, mille õigusaktide alusel talle hüvitist makstakse, määrata väiksemat hüvitist kui kõnealustes õigusaktides kindlaksmääratud miinimumhüvitis kindlustus- või elamisperioodi eest, mis võrdub kõigi kindlustusperioodidega, mida arvestatakse maksmisel vastavalt käesolevale peatükile.

2. Nimetatud liikmesriigi pädev asutus maksab talle kõnealuse riigi territooriumil elamise ajal lisahüvitist, mis on võrdne käesoleva peatüki alusel makstavate hüvitiste kogusumma ja miinimumhüvitise vahega.

Artikkel 59

Hüvitiste ümberarvutamine ja ümberhindamine

1. Kui hüvitiste arvutamise eeskirju või hüvitiste määramise meetodeid liikmesriigi õigusaktide alusel muudetakse või kui asjaomase isiku isiklikus olukorras toimub oluline muutus, mis selle riigi õigusaktide alusel tingiks hüvitisesumma korrigeerimise, tehakse ümberarvutus kooskõlas artikliga 52.

2. Kui aga elamiskulude kasvu või tulutaseme muutuse või muude korrigeerimist tingivate põhjuste tõttu asjaomase liikmesriigi hüvitisi muudetakse protsendimäära või püsisumma võrra, kohaldatakse seda protsendimäära või püsisummat otse hüvitiste suhtes vastavalt artiklile 52 ilma ümberarvutamise vajaduseta.

Artikkel 60

Riigiteenistujate erisätted

1. Artikleid 6, 50, artikli 51 lõiget 3 ja artikleid 52-59 kohaldatakse *mutatis mutandis* riigiteenistujate eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes.

2. Kui pädeva liikmesriigi õigusaktid seavad riigiteenistujate eriskeemi alusel hüvitiste saamisõiguse tekkimise, lõppemise, säilitamise või ennistamise sõltuvusse kõnesoleva liikmesriigi riigiteenistujate ühe või mitme eriskeemi kõigi kindlustusperioodide täitumisest või sellest, et neid peetakse kõnesoleva liikmesriigi õigusaktide kohaselt selliste perioodidega samaväärseks, võtab selle riigi pädev asutus arvesse üksnes neid perioode, mida ta saab tunnustada oma poolt kohaldatavate õigusaktide alusel.

▼B

Kui sel viisil täitunud perioode arvesse võttes ei vasta asjaomane isik kõnealuste hüvitiste saamise tingimustele, võetakse nimetatud perioode arvesse üldskeemi alusel hüvitiste määramisel või kui see pole võimalik, siis vastavalt tööliste või teenistujate suhtes kohaldatava kindlustusskeemi alusel hüvitiste määramisel.

3. Kui liikmesriigi õigusaktide kohaselt arvutatakse riigiteenistujate eriskeemi alusel antavad hüvitised vaatlusperioodil saadud viimase palga või viimaste palkade alusel, lähtub selle riigi pädev asutus arvutamisel üksnes nendest nõuetekohaselt ümber hinnatud palkadest, mis on saadud sellisel perioodil või sellistel perioodidel, mil asjaomase isiku suhtes kehtisid kõnesolevad õigusaktid.

6. PEATÜKK

Töötushüvitised

Artikkel 61

Erieeskirjad kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodide liitmise kohta

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaselt sõltub hüvitiste saamise õiguse omandamine, säilitamine, taastamine või kestus kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodide täitumisest, peab vajalikul määral arvesse võtma teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode, nii nagu need oleksid täitunud tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel.

Kui kohaldatavate õigusaktide alusel tekib õigus hüvitisele kindlustusperioodide täitumisel, ei võeta arvesse teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode, välja arvatud juhul, kui neid perioode oleks käsitatud kindlustusperioodidena, kui need oleksid täitunud kohaldatavate õigusaktide alusel.

2. Välja arvatud artikli 65 lõike 5 punktis a osutatud juhtudel, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 1 tingimusel, et asjaomasel isikul on vastavalt õigusaktidele, mille alusel hüvitisi taotletakse, hiljuti täitunud:

— kindlustusperioodid, kui nimetatud õigusaktides nõutakse kindlustusperioode,

— töötamisperioodid, kui nimetatud õigusaktides nõutakse töötamisperioode,

või

— füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodid, kui nimetatud õigusaktides nõutakse füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode.

Artikkel 62

Hüvitiste arvutamine

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaselt arvutatakse hüvitisi varasema palga või kutsetegevuse tulu põhjal, võtab hüvitise arvutamisel arvesse üksnes palka või kutsetegevuse tulu, mida asjaomane isik sai viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel nimetatud õigusaktide alusel.

▼B

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka siis, kui pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides on sätestatud eriloomuline vaatlusperiood selle palga määratlemiseks, mille alusel hüvitised arvutatakse, ja kui asjaomase isiku suhtes kohaldati kogu või osa nimetatud perioodi vältel teise liikmesriigi õigusakte.

3. Erandina lõigetest 1 ja 2 ning kooskõlas rakendusmäärusega, võtab elukohajärgne asutus artikli 65 lõike 5 punktiga a hõlmatud ►M1 töötute ◄ puhul arvesse palka või kutsetegevuse tulu, mida asjaomane isik sai liikmesriigis, mille õigusakte tema suhtes kohaldati tema viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel.

▼M3

Artikkel 63

Erisätted elukohaeeskirjadest loobumise kohta

Käesoleva peatüki kohaldamisel kohaldatakse artiklit 7 üksnes artiklites 64, 65 ja 65a sätestatud juhtudel ja nendes ette nähtud ulatuses.

▼B

Artikkel 64

Teise liikmesriiki suunduvad töötud

1. Täielikult töötu isik, kel on õigus hüvitisele pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel ja kes läheb teise liikmesriiki tööd otsima, säilitab õiguse rahalistele töötushüvitistele järgmistel tingimustel ja järgmises ulatuses:

a) töötu peab enne lahkumist olema tööotsijana registreeritud ja olema kättesaadav pädeva liikmesriigi tööhõivetalitustele vähemalt nelja nädala jooksul pärast töötuks jäämist. Pädev talitus või asutus võib talle siiski anda loa lahkuda enne nimetatud tähtaja möödumist;

b) töötu peab end tööotsijana registreerima sihtkoha liikmesriigi tööhõivetalituses, alluma seal kehtivatele kontrollimenetlustele ja täitma selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimusi. Nimetatud tingimus loetakse registreerimisele eelnenud perioodi suhtes täidetuks, kui asjaomane isik registreerib end seitsme päeva jooksul alates kuupäevast, mil ta ei ole enam kättesaadav selle liikmesriigi tööhõivetalitustele, kust ta lahkus. Erandjuhtudel võib pädev talitus või asutus seda perioodi pikendada;

c) õigus saada hüvitist säilib kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil töötu isik ei olnud enam kättesaadav selle liikmesriigi tööhõivetalitustele, kust ta lahkus, tingimusel et hüvitise saamise kestus kokku ei ületa perioodi pikkust, mil tal oli õigus hüvitisele selle riigi õigusaktide alusel; pädev talitus või asutus võib seda kolmekuulist perioodi pikendada maksimaalselt kuue kuuni;

d) rahalised hüvitised maksab pädev asutus vastavalt tema poolt kohaldatavatele õigusaktidele ja enda kulul.

▼B

2. Kui asjaomane isik naaseb pädevasse liikmesriiki enne aja möödumist, mille jooksul tal on õigus saada hüvitist lõike 1 punkti c alusel, või selle ajal, on tal jätkuvalt õigus saada hüvitist selle liikmesriigi õigusaktide alusel. Kui isik ei naase pädevasse riiki enne nimetatud perioodi lõppu või selle lõppemisel, kaotab ta kõik õigused hüvitisele pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel, välja arvatud juhul, kui selle riigi õigusaktide sätted on soodsamad. Erandjuhtudel võib pädev talitus või asutus lubada asjaomasel isikul naasta hilisemal kuupäeval, ilma et ta oma õigusi kaotaks.

3. Kahe töötamise vahelisel perioodil säilib õigus hüvitisele lõike 1 alusel kokku maksimaalselt kolmeks kuuks, välja arvatud juhul kui pädeva liikmesriigi õigusaktid on soodsamad; pädev talitus või asutus võib seda perioodi pikendada maksimaalselt kuue kuuni.

4. Teabevahetuse, koostöö ja vastastikuse abistamise korraldus pädeva liikmesriigi ja selle liikmesriigi asutuste ja talituste vahel, kuhu isik läheb tööd otsima, sätestatakse rakendusmääruses.

Artikkel 65

Töötud, kes elasid muus liikmesriigis kui pädev riik

1. Osaliselt või periooditi töötu isik, kes oma viimase töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ajal elas muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, peab olema kättesaadav oma tööandjale või tööhõivetalitusele pädevas liikmesriigis. Ta saab hüvitist kooskõlas pädeva liikmesriigi õigusaktidega, nagu ta elaks selles liikmesriigis. Nimetatud hüvitisi annab pädeva liikmesriigi asutus.

2. Täielikult töötu isik, kes oma viimase töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ajal elas muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik, ja kes elab jätkuvalt selles liikmesriigis või naaseb sellesse liikmesriiki, peab olema kättesaadav elukohajärgse liikmesriigi tööhõivetalitusele. Täielikult töötu isik võib lisaks olla kättesaadav viimase töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise liikmesriigi tööhõivetalitusele, ilma et see piiraks artikli 64 kohaldamist.

Töötu isik, kes pole piirialatöötaja ja kes ei naase oma elukohajärgsesse liikmesriiki, peab olema kättesaadav tööhõivetalitusele liikmesriigis, mille õigusakte tema suhtes viimati kohaldati.

3. Lõike 2 esimeses lauses osutatud töötu isik peab end tööotsijana registreerima elukohajärgse liikmesriigi pädevas tööhõivetalituses, alluma seal kehtivatele kontrollimenetlusele ja täitma selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimusi. Kui ta registreerib ennast tööotsijana ka liikmesriigis, kus ta viimati töötas või tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, peab ta täitma selles riigis kohaldatavaid nõudeid.

▼B

4. Lõike 2 teise lause ja lõike 3 teise lause rakendamine, samuti elukoha liikmesriigi ja viimase töötamise liikmesriigi asutuste ja talituste vahel teabevahetuse, koostöö ja vastastikuse abistamise korraldus sätestatakse rakendusmääruses.

5. a) Lõike 2 esimeses ja teises lauses osutatud töötu isik saab hüvitisi kooskõlas elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidega, nagu oleks neid tema suhtes kohaldatud tema viimase töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ajal. Nimetatud hüvitisi maksab elukohajärgne asutus.

b) Töötaja, kes pole piirialatöötaja ja kellele on hüvitise omal kulul määranud pädev asutus liikmesriigis, mille õigusakte isikule viimati kohaldati, saab oma naasmisel elukohajärgsesse liikmesriiki esmalt hüvitisi kooskõlas artikliga 64, kuivõrd hüvitiste saamine punkti a alusel on peatatud perioodiks, mil ta saab hüvitist tema suhtes viimati kohaldatud õigusaktide alusel.

6. Lõike 5 alusel elukohajärgse asutuse määratud hüvitise maksmine toimub selle asutuse kulul. Lõike 7 alusel tagastab pädev asutus liikmesriigis, mille õigusakte isiku suhtes viimati kohaldati, elukohajärgsele asutusele viimase poolt esimesel kolmel kuul antud hüvitiste kogusumma. Tagasimaksesumma sel perioodil ei või ületada töötuse korral pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel makstavat summat. Lõike 5 punktis b osutatud juhul arvatakse käesoleva lõike teises lauses osutatud perioodist maha periood, mil hüvitist antakse artikli 64 alusel. Tagasimaksmise kord sätestatakse rakendusmääruses.

7. Lõikes 6 osutatud tagasimakseperioodi pikendatakse viie kuuni, kui asjaomasel isikul on eelnenud 24 kuu jooksul täitunud vähemalt 12kuuline töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood liikmesriigis, mille õigusakte tema suhtes viimati kohaldati, kui need perioodid annavad õiguse töötushüvitisele.

8. Lõigete 6 ja 7 kohaldamisel võivad kaks või enam liikmesriiki või nende riikide pädevad võimuorganid näha ette teistsuguse tagasimaksmisviisi või loobuda igasugusest nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahelistest tagasimaksetest.

▼M3

Artikkel 65a

Erisätted, mis käsitlevad täielikult töötuid füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevaid piirialatöötajaid, kui elukohajärgses liikmesriigis puudub füüsilisest isikust ettevõtjaid hõlmav töötushüvitiste süsteem

1. Erandina artiklist 65 peab täielikult töötu isik, kellel piirialatöötajana on hiljuti täitunud füüsilisest isikust ettevõtjana kindlustamise perioodid või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodid, mida tunnustatakse töötushüvitise maksmisel liikmesriigis, mis ei ole

▼M3

tema elukohajärgne liikmesriik, ja kelle elukohajärgne liikmesriik on esitanud teate, et liikmesriigi töötuskindlustussüsteem ei laiene füüsilisest isikust ettevõtjate ühelegi kategooriale, end registreerima selle liikmesriigi tööhõivetalitustes ja olema tööhõivetalitustele kättesaadav, kus ta viimati tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, ning kui ta taotleb hüvitisi, jätkuvalt järgima selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimusi. Täielikult töötu isik võib täiendava sammuna olla kättesaadav ka elukohajärgse liikmesriigi tööhõivetalitustele.

2. Lõikes 1 osutatud täielikult töötule isikule maksab hüvitisi liikmesriik, mille õigusakte tema suhtes viimati kohaldati, vastavalt selle riigi kohaldatavale õigusele.

3. Kui lõikes 1 osutatud täielikult töötu isik ei soovi pärast registreerimist olla kättesaadav selle liikmesriigi tööhõivetalitustele, kus ta viimati tegutses, ning soovib otsida tööd elukohajärgses liikmesriigis, kohaldatakse artikli 64 sätteid *mutatis mutandis*, välja arvatud artikli 64 lõike 1 punkti a. Pädev asutus võib pikendada artikli 64 lõike 1 punkti c esimeses lauses osutatud tähtaega kuni hüvitise saamise õiguse perioodi lõpuni.

▼B

7. PEATÜKK

Eelpensionihüvitised

Artikkel 66

Hüvitised

Kui kohaldatavates õigusaktides seatakse eelpensionihüvitiste õiguse tingimuseks kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodide täitumine, ei kohaldata artiklit 6.

8. PEATÜKK

Perehüvitised

Artikkel 67

Teises liikmesriigis elavad pereliikmed

Isikul on õigus perehüvitistele kooskõlas pädeva liikmesriigi õigusaktidega, sealhulgas oma teises liikmesriigis elavate pereliikmete jaoks, nagu elaksid nad esimesena nimetatud liikmesriigis. Pensionäril on õigus perehüvitistele vastavalt tema pensioni suhtes pädeva liikmesriigi õigusaktidele.

Artikkel 68

Prioriteetsuse määramise eeskirjad kattumise puhul

1. Kui samal perioodil ja samadele pereliikmetele antakse hüvitisi

▼B

enam kui ühe liikmesriigi õigusaktide alusel, rakendatakse järgmisi prioriteetsuse eeskirju:

a) kui hüvitisi maksavad mitu liikmesriiki erinevatel alustel, on prioriteetsusjärjekord järgmine: esmalt õigused, mis saadakse töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel, teiseks õigused, mis saadakse pensioni saamise alusel, ja lõpuks elukohast tulenevad õigused;

b) kui hüvitisi maksavad mitu liikmesriiki samadel alustel, kehtestatakse prioriteetsusjärjekord järgmistele allkriteeriumitele viitamisega:

   i) töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel saadavate õiguste puhul: laste elukoht, tingimusel et seal selline tegevus eksisteerib, ja lisaks, kui see on asjakohane, vastuolulistes õigusaktides sätestatud hüvitiste suurim summa. Viimasel juhul jagatakse hüvitiste kulu kooskõlas rakendusmääruses kehtestatud kriteeriumitega;

   ii) pensionite saamise alusel saadavate õiguste puhul: laste elukoht, tingimusel et sealsete õigusaktide alusel pensioni makstakse, ja lisaks, kui see on asjakohane, vastuoluliste õigusaktide alusel sätestatud pikim kindlustus- või elamisperiood;

   iii) elamise alusel saadavate õiguste puhul: laste elukoht.

2. Kattuvate õiguste puhul antakse perehüvitisi kooskõlas õigusaktidega, mis on prioriteetsed vastavalt lõikele 1. Õigus perehüvitistele peatatakse ühe või mitme riigi vastuoluliste õigusaktide korral esimesena nimetatud õigusaktidega sätestatud summa ulatuses ja seda summat ületava summa puhul antakse vajadusel diferentseeritud lisahüvitist. Sellist diferentseeritud lisahüvitist pole vaja anda teises liikmesriigis elavatele lastele, kui õigus kõnealusele hüvitisele tugineb üksnes elukohal.

3. Kui artikli 67 alusel esitatakse perehüvitiste taotlus selle liikmesriigi pädevale asutusele, mille õigusakte kohaldatakse, kuid mitte eelisõiguse alusel kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2, siis:

a) see asutus edastab taotluse viivitamata selle liikmesriigi pädevale asutusele, kelle õigusakte eelisjärjekorras kohaldatakse, teavitab asjaomast isikut ja, ilma et see piiraks rakendusmääruse sätete kohaldamist hüvitiste ajutise määramise suhtes, annab vajadusel lõikes 2 nimetatud diferentseeritud lisahüvitist;

b) selle liikmesriigi pädev asutus, mille õigusakte eelisjärjekorras kohaldatakse, käsitleb taotlust, nagu oleks see esitatud otse sellele asutusele, ja sellise taotluse esimesele asutusele esitamise kuupäeva käsitletakse eelistatud asutusele nõude esitamise kuupäevana.

▼M1

Artikkel 68a

Hüvitiste maksmine

Juhul kui isik, kellele tuleks anda perehüvitisi, ei kasuta neid pereliikmete ülalpidamiseks, täidab pädev asutus oma juriidilise kohustuse, makstes kõnealused hüvitised pereliikmeid tegelikult ülalpidavale füüsilisele või juriidilisele isikule pereliikmete elukoha liikmesriigis asuva asutuse või nende elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt selleks määratud asutuse või organi taotlusel ja vahendusel.

▼B

Artikkel 69

Lisasätted

1. Kui artiklitest 67 ja 68 tulenevate õigusaktide alusel ei saada õigust täiendavate või eriliste perehüvitiste maksmiseks orbudele, makstakse sellised hüvitised vaikimisi ja lisaks muudele eespool nimetatud õigusaktidega kooskõlas saadud perehüvitistele selle liikmesriigi õigusaktide alusel, mida toitja suhtes kohaldati kõige pikema perioodi vältel, kuivõrd õigus omandati nende õigusaktide alusel. Kui selliste õigusaktide alusel ei ole omandatud õigust saada hüvitisi, uuritakse sellise õiguse omandamise tingimusi teiste liikmesriikide õigusaktides ja hüvitised antakse nende liikmesriikide õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioodide kahanevas järjekorras.

2. Pensionite või pensionite lisahüvitiste vormis makstavad hüvitised makstakse ja arvutatakse kooskõlas 5. peatükiga.

9. PEATÜKK

Mitteosamakselised rahalised erihüvitised

Artikkel 70

Üldsäte

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse mitteosamakseliste rahaliste erihüvitiste suhtes, mida makstakse nende õigusaktide alusel, millel oma ulatuse, eesmärkide ja/või kohaldamistingimuste tõttu on nii artikli 3 lõikes 1 osutatud sotsiaalkindlustust kui ka sotsiaalabi reguleerivate õigusaktide iseloom.

2. Käesolevas peatükis tähendavad mitteosamakselised rahalised erihüvitised hüvitisi, mis:

a) on kavandatud andma kas:

i) täiendavat, asendavat või alternatiivset kaitset riskide vastu, mis on hõlmatud artikli 3 lõikes 1 osutatud sotsiaalkindlustusliikidega ja mis tagavad asjaomastele isikutele minimaalse toimetulekutulu, võttes arvesse majandus- ja sotsiaalolukorda asjaomases liikmesriigis;

või

▼B

ii) üksnes eriloomuga kaitset puuetega isikutele, mis on tihedalt seotud nimetatud isiku sotsiaalse keskkonnaga asjaomases liikmesriigis,

ja

b) rahastamise allikaks on eranditult üldiseloomuga avalike kulude katmiseks kavandatud kohustuslikud maksud ning hüvitiste andmise ja arvutamise tingimused ei sõltu hüvitisesaaja osamaksetest. Siiski ei loeta osamakseliste hüvitiste lisahüvitisi üksnes sel põhjusel veel osamakselisteks hüvitisteks,

ja

c) on loetletud X lisas.

3. Artiklit 7 ja käesoleva jaotise teisi peatükke ei kohaldata käesoleva artikli lõikes 2 osutatud hüvitiste suhtes.

4. Lõikes 2 osutatud hüvitisi antakse eranditult asjaomase isiku elukohajärgses liikmesriigis kooskõlas selle riigi õigusaktidega. Selliseid hüvitisi annab elukohajärgne asutus oma kulul.

IV JAOTIS

HALDUSKOMISJON JA KONSULTATIIVKOMITEE

Artikkel 71

Halduskomisjoni koosseis ja töökord

1. ►C1 ►M3 Euroopa Komisjoni ◄ juures tegutsevasse sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoni (edaspidi halduskomisjon) kuulub iga liikmesriigi valitsuse esindaja, keda vajadusel abistavad ekspertnõustajad ◄. ►M3 Euroopa Komisjoni ◄ esindaja võtab halduskomisjoni istungitest osa nõuandva pädevusega.

▼M3

2. Vastavalt aluslepingutes sätestatule teeb halduskomisjon otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega, välja arvatud oma töökorra vastuvõtmise puhul, mis koostatakse halduskomisjoni liikmete vastastikusel kokkuleppel.

Otsused artikli 72 punktis a osutatud tõlgendusküsimuste kohta avaldatakse vajalikus ulatuses.

▼B

3. Sekretariaaditeenused tagab halduskomisjonile ►M3 Euroopa Komisjon ◄.

Artikkel 72

Halduskomisjoni ülesanded

Halduskomisjon:

a) tegeleb kõigi käesolevast määrusest ja rakendusmäärusest või nende alusel sõlmitud lepingutest või kokkulepetest tulenevate haldus- ja

▼B

tõlgendusküsimustega, ilma et see piiraks asjaomaste võimuorganite, asutuste ja isikute õigust kasutada liikmesriikide õigusaktides, käesolevas määruses või asutamislepingus ettenähtud menetlusi ja võimalust pöörduda kohtusse;

b) aitab kaasa b ühenduse õigusaktide ühetaolisele kohaldamisele eelkõige kogemuse ja parima halduspraktika vahetamise ergutamise kaudu;

▼C1

c) tugevdab ja arendab sotsiaalkindlustusalast koostööd liikmesriikide ja nende asutuste vahel, muu hulgas võtab arvesse teatavaid isikukategooriaid puudutavaid eriküsimusi; soodustab piiriüleste koostöömeetmete rakendamist sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise valdkonnas;

▼B

d) kuivõrd võimalik, ergutab uute tehnoloogiate kasutamist selleks, et hõlbustada isikute vaba liikumist, eelkõige teabevahetuse korralduse kaasajastamise ja asutuste vahelise teabevoo kohandamisega elektrooniliseks teabevahetuseks, võttes arvesse andmetöötluse arengut igas liikmesriigis; halduskomisjon võtab vastu andmetöötlustalituste struktuuri üldeeskirjad, eelkõige turvalisuse ja standardite kasutamise suhtes, ja kehtestab sätted nende talituste ühisosa korralduseks;

e) täidab muid käesoleva määruse ja rakendusmääruse või nende alusel sõlmitud lepingutest või kokkulepetest tulenevaid tema pädevuses olevaid ülesandeid;

▼C1

f) teeb asjakohaseid ettepanekuid ►M3 Euroopa Komisjonile ◄ sotsiaalkindlustussskeemide koordineerimiseks, silmas pidades ühenduse *acquis* täiustamist ja kaasajastamist selle põhjal koostatud määruste või muude asutamislepinguga ettenähtud aktide kaudu;

▼B

g) määrab tegurid, mida võtta käesoleva määruse alusel arvesse liikmesriikide asutuste kuludega seotud kontode koostamisel ja mida võtta arvesse aastaaruannete koostamisel nende asutuste vahel artiklis 74 osutatud kontrollnõukogu aruande alusel.

Artikkel 73

Andmetöötluse tehniline komisjon

1. Andmetöötluse tehniline komisjon (edaspidi tehniline komisjon) moodustatakse halduskomisjoni juurde. Tehniline komisjon teeb halduskomisjonile ettepanekuid andmetöötlusteenistuste ühiste struktuurieeskirjade kohta, eriti turvalisuse ja standardite kasutamise osas; komisjon esitab aruandeid ja põhjendatud seisukoha enne kui halduskomisjon võtab vastu otsuseid vastavalt artikli 72 punktile d. Tehnilise komisjoni koosseisu ja tööviisi määrab kindlaks halduskomisjon.

2. Sel eesmärgil tehniline komisjon:

a) kogub asjaomaseid tehnilisi dokumente ning teostab uuringuid ja muid tema ülesande täitmiseks vajalikke töid;

b) esitab halduskomisjonile lõikes 1 osutatud aruanded ja põhjendatud seisukohad;

c) täidab muid ülesandeid ja teostab uuringuid, mida talle esitab halduskomisjon;

▼B

d) tagab andmetöötlusteenistuste kaasabil ühenduse pilootprojektide ja ühenduse poolt andmetöötlusteenistusi kasutavate operatsioonisüsteemide juhtimise.

Artikkel 74

Kontrollnõukogu

1. Kontrollnõukogu moodustatakse halduskomisjoniga juurde. Kontrollnõukogu tööviisi ja koosseisu määrab kindlaks halduskomisjon.

Kontrollnõukogu:

a) kontrollib liikmesriikide esitatavate iga-aastaste keskmiste kulude määramise ja arvutamise meetodit;

b) kogub aastaaruande koostamiseks vajalikke andmeid ja teostab iga liikmesriigi nõuete vajalikud arvutused;

c) esitab halduskomisjonile korrapäraselt aruandeid käesoleva määruse ja rakendusmääruse rakendamise tulemuste kohta lähtudes eelkõige finantsaspektist;

d) esitab andmed ja aruanded, mida halduskomisjon vajab artikli 72 punkti g alusel otsuste tegemiseks;

e) annab halduskomisjonile võimalikke asjakohaseid soovitusi, sealhulgas käesoleva määrusega seonduvalt, seoses punktidega a, b ja c;

f) teeb töid, teostab uuringuid ja täidab ülesandeid, mida talle paneb halduskomisjon;

▼M9

Artikkel 74a

Euroopa Tööjõuamet

1. Ilma et see piiraks halduskomisjoni ülesandeid ja tegevust, toetab Euroopa Tööjõuamet käesoleva määruse kohaldamist kooskõlas talle määrusega (EL) 2019/1149 antud ülesannetega. Halduskomisjon teeb koostööd Euroopa Tööjõuametiga, et kooskõlastada tegevust vastastikusel kokkuleppel ja vältida dubleerimist. Selleks sõlmib komisjon Euroopa Tööjõuametiga koostöölepingu.

2. Halduskomisjon võib esitada taotluse, et Euroopa Tööjõuamet edastaks talle vahendamismenetluses oleva sotsiaalkindlustuse koordineerimisega seotud küsimuse kooskõlas määruse (EL) 2019/1149 artikli 13 lõike 11 kolmanda lõiguga.

▼B

Artikkel 75

▼C1

Sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise konsultatiivkomitee

▼B

►C1 1. Käesolevaga moodustatakse sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise konsultatiivkomitee (edaspidi konsultatiivkomitee), kuhu kuuluvad igast liikmesriigist: ◄

a) üks valitsuse esindaja;

b) üks ametiühingute esindaja;

c) üks tööandjate organisatsioonide esindaja.

▼B

Iga eespool nimetatud kategooria kohta määratakse üks asendusliige igast liikmesriigist.

Konsultatiivkomitee liikmed ja asendusliikmed nimetab ametisse nõukogu. Konsultatiivkomitee eesistujaks ►M3 Euroopa Komisjoni ◄ esindaja. Konsultatiivkomitee kehtestab oma töökorra.

2. ►M3 Euroopa Komisjoni ◄ või halduskomisjoni taotlusel või oma algatusel on konsultatiivkomitee pädev:

▼C1

a) uurima üldküsimusi või põhimõttelisi küsimusi ja probleeme, mis tekivad sotsiaalkindlustusssüsteemide koordineerimist käsitlevate ühenduse sätete rakendamisest, eriti teatavate isikukategooriate puhul;

▼B

b) formuleerima sellistes küsimustes halduskomisjoni jaoks arvamusi ja ettepanekuid nimetatud sätete ümbervaatamisteks.

V JAOTIS

MUUD SÄTTED

Artikkel 76

Koostöö

1. Liikmesriikide pädevad võimuorganid edastavad üksteisele kogu teabe, mis on seotud:

a) käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmetega;

b) muudatustega õigusaktides, mis võivad mõjutada käesoleva määruse rakendamist.

2. Käesoleva määruse eesmärgil osutavad liikmesriikide võimuorganid ja asutused üksteisele abi nii, nagu rakendaksid nad oma riigi õigusakte. Kõnealuste võimuorganite ja asutuste antav haldusabi peab üldjuhul olema tasuta. Halduskomisjon määratleb siiski tagasimakstavate kulude iseloomu ja tagasimaksete alampiirid.

3. Liikmesriikide võimuorganid ja asutused võivad käesoleva määruse eesmärgil suhelda vahetult üksteisega ja asjaomaste isikute või nende esindajatega.

4. Käesoleva määrusega hõlmatud asutustel ja isikutel lasub vastastikuse teavitamise ja koostöö kohustus käesoleva määruse korrektse rakendamise tagamiseks.

Asutused vastavad kooskõlas hea haldustavaga kõikidele järelpärimistele mõistliku aja jooksul ja sellega seoses varustavad asjaomaseid isikuid teabega, mis on vajalik neile käesoleva määrusega antud õiguste rakendamiseks.

Asjaomased isikud peavad teavitama pädeva liikmesriigi ja elukohajärgse liikmesriigi asutusi esimesel võimalusel muudatustest nende isiklikus või pereolukorras, mis mõjutab nende õigust hüvitistele käesoleva määruse alusel.

5. Lõike 4 kolmandas lõigus osutatud teabekohustuse mittetäitmisel võidakse kohaldada proportsionaalseid meetmeid kooskõlas siseriiklike

▼B

õigusaktidega. Need meetmed on sellegipoolest samaväärsed samasugustes olukordades siseriiklike õigusaktide alusel rakendatavatega ja ei põhjusta taotlejatele erakordseid raskusi neile käesoleva määrusega antud õiguste rakendamisel ega muuda seda võimatuks.

6. Raskuste korral käesoleva määruse tõlgendamisel või rakendamisel, mis võiks ohtu seada sellega hõlmatud isiku õigused, võtab pädeva liikmesriigi või isiku elukohajärgse liikmesriigi asutus ühendust asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutuse või asutustega. Kui lahendust ei leita mõistliku aja jooksul, võivad asjaomased asutused paluda halduskomisjonil sekkuda.

7. Ühe liikmesriigi võimuorganid, asutused ja kohtud ei või tagasi lükata neile esitatud taotlusi või muid dokumente põhjusel, et need on kirjutatud mõne teise liikmesriigi ametlikus keeles, mida tunnustatakse ühenduse asutuste ametliku keelena kooskõlas asutamislepingu artikliga 290.

Artikkel 77

Isikuandmete kaitse

1. Kui vastavalt käesolevale määrusele või rakendusmäärusele liikmesriigi võimuorganid või asutused edastavad isikuandmeid teise liikmesriigi võimuorganitele või asutustele, kohaldatakse sellise teabevahetuse suhtes andmeid edastava liikmesriigi andmekaitse alaseid õigusakte. Mis tahes teabevahetuse suhtes vastuvõtva liikmesriigi võimuorganilt või asutuselt, samuti selle liikmesriigi esitatavate andmete hoiustamise, muutmise ja hävitamise suhtes kohaldatakse vastuvõtva liikmesriigi andmekaitse alaseid õigusakte.

2. Käesoleva määruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalikud andmed edastatakse ühelt liikmesriigilt teisele liikmesriigile kooskõlas füüsiliste isikute kaitset seoses isikuandmete edastamise ja vaba liikumisega käsitlevate ühenduse sätetega.

Artikkel 78

Andmetöötlus

1. Liikmesriigid lähevad järk-järgult üle käesoleva määruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalike andmete vahetamise, neile juurdepääsu ja töötlemise uute tehnoloogiate kasutamisele. ►**M3** Euroopa Komisjon ◄ asub ühist huvi pakkuvaid toiminguid toetama kohe, kui liikmesriigid on loonud asjaomased andmetöötlusteenistused.

2. Iga liikmesriik vastutab oma andmetöötlusteenuste korraldamise eest, et need oleksid kooskõlas ühenduse sätetega füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja vabal liikumisel.

3. Kui asutus on saatnud või välja andnud elektroonilise dokumendi kooskõlas käesoleva määruse ja rakendusmäärusega, ei või ükski teise liikmesriigi võimuorgan ega asutus seda tagasi lükata selle tõttu, et dokument on vastu võetud elektrooniliselt, kui vastuvõttev asutus on kinnitanud oma suutlikkust võtta vastu elektroonilisi dokumente. Eeldatakse, et selliste dokumentide taasesitamine ja salvestamine on algdokumendi või selles käsitletava teabe õige ja täpne taasesitamine, kui ei ole tõendeid vastupidise kohta.

▼B

4. Elektroonilist dokumenti peetakse kehtivaks, kui dokumendi salvestamiseks kasutatud arvutisüsteemis on olemas turvaabinõud selleks, et välistada salvestatud dokumendi muutmine, edasisaatmine või volitamatu juurdepääs sellele. Salvestatud teavet peab olema võimalik igal ajahetkel vahetult loetaval kujul taasesitada. Elektroonilise dokumendi edastamisel ühest sotsiaalkindlustusasutusest teise tuleb rakendada asjakohaseid turvameetmeid kooskõlas ühenduse sätetega füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja vabal liikumisel.

Artikkel 79

Sotsiaalkindlustusvaldkonna tegevuste rahastamine

Käesoleva määruse ja rakendusmäärusega seoses võib ►M3 Euroopa Komisjon ◄ rahastada täielikult või osaliselt järgmisi tegevusi:

a) tegevused, mis on suunatud teabevahetuse parandamisele sotsiaalkindlustusasutuste ja liikmesriikide asutuste vahel, eriti elektroonilisele andmevahetusele;

b) muud tegevused eesmärgiga pakkuda teavet käesoleva määrusega hõlmatud isikutele ja nende esindajatele nende õiguste ja kohustuste kohta käesolevast määrusest tulenevalt, kasutades kõige sobivamaid vahendeid.

Artikkel 80

Maksuvabastus

1. Ühe liikmesriigi õigusaktide alusel ettenähtud vabastamist maksudest, riigilõivust, notari- või registreerimistasust või nende vähendamine tõendite või dokumentide puhul, mille esitamist nõutakse selle liikmesriigi õigusaktide kohaldamisel, laiendatakse samasugustele tõenditele või dokumentidele, mille esitamist nõutakse teise liikmesriigi õigusaktide või käesoleva määruse kohaldamisel.

2. Kõik teatised, dokumendid ja tõendid, mille esitamist nõutakse käesoleva määruse kohaldamisel, on vabastatud nende õigsuse tõestamisest diplomaatiliste või konsulaarasutuste poolt.

Artikkel 81

Taotlused, avaldused või kaebused

Iga taotlus, avaldus või kaebus, mis ühe liikmesriigi õigusaktide rakendamiseks tuleks esitada selle liikmesriigi võimuorganile, asutusele või kohtule teatava tähtaja jooksul, loetakse õigeaegselt esitatuks, kui see on sama tähtaja jooksul esitatud teise liikmesriigi vastavale võimuorganile, asutusele või kohtule. Sellisel juhul saadab taotluse, avalduse või kaebuse saanud võimuorgan, asutus või kohus selle viivitamata edasi esimesena nimetatud liikmesriigi pädevale võimuorganile, asutusele või kohtule kas otse või asjaomaste liikmesriikide pädevate võimuorganite kaudu. Selliste taotluste, avalduste või kaebuste esitamise kuupäev teisena nimetatud liikmesriigi võimuorganile, asutusele või kohtule loetakse nende pädevale võimuorganile, asutusele või kohtule esitamise kuupäevaks.

▼B

Artikkel 82

Arstlik kontroll

Ühe liikmesriigi õigusaktides ettenähtud arstlikku kontrolli võib pädeva asutuse taotlusel teises liikmesriigis teha hüvitist saama õigustatud isiku viibimis- või elukohajärgne asutus tingimustel, mis on kehtestatud rakendusmääruses või mis on asjaomaste liikmesriikide pädevate võimuorganite vahel kokkulepitud.

Artikkel 83

Õigusaktide rakendamine

Teatavate liikmesriikide õigusaktide rakendamise erisätted on toodud XI lisas.

Artikkel 84

Sissemaksete kogumine ja hüvitiste sissenõudmine

1. Ühe liikmesriigi asutuse sissemaksete kogumist ja ühe liikmesriigi asutuse antavate hüvitiste sissenõudmist, mille tähtpäev pole veel saabunud, saab teostada teises liikmesriigis kooskõlas menetluste ning tagatiste ja privileegidega, mida kohaldatakse sissemaksete kogumise suhtes, mille maksetähtpäev on saabunud, viimatinimetatud liikmesriigi vastava asutuse puhul ja selle asutuse antavate hüvitiste sissenõudmise suhtes, mille maksetähtpäev pole veel saabunud.

2. Kohtu- ja haldusvõimude täitmisele pööratavad sissemaksete, intressi ja mis tahes muude maksete kogumise või antud hüvitiste sissenõudmisega, mille maksetähtpäev pole veel saabunud, ühe liikmesriigi õigusaktide alusel seotud otsuseid tunnustatakse ja pööratakse täitmisele pädeva asutuse nõudmisel teises liikmesriigis neis piirides ja kooskõlas menetlustega, mis on sätestatud õigusaktide ja mis tahes muude sarnaste otsuste suhtes kohaldatavate menetlustega viimatinimetatud liikmesriigis. Sellised otsused kuulutatakse selles liikmesriigis täitmisele pööratavateks, kuivõrd seda nõuavad õigusaktid ja mis tahes muud selle liikmesriigi menetlused.

3. Ühe liikmesriigi asutuse taotluste suhtes täitmisele pööramise, pankroti- või lahendamismenetlustes teises liikmesriigis kohaldatakse samu privileege, nagu on võimaldatud sama liiki taotlustele viimatinimetatud liikmesriigi õigusaktides.

4. Käesoleva artikli rakendamise menetlust, sealhulgas kulude hüvitamist, reguleeritakse rakendusmäärusega või vajadusel ja täiendava meetmena liikmesriikide vaheliste lepingutega.

Artikkel 85

Asutuste õigused

1. Kui isik saab hüvitisi ühe liikmesriigi õigusaktide alusel kahju eest, mille põhjustas teises liikmesriigis aset leidnud juhtum, määratakse

▼B

hüvitiste maksmise eest vastutava asutuse õigused kahju hüvitama kohustatud kolmanda isiku suhtes järgmiste eeskirjade kohaselt:

a) kui hüvitiste andmise eest vastutavale asutusele lähevad tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel üle hüvitisesaaja õigused kolmanda isiku suhtes, tunnustavad sellist üleminekut kõik liikmesriigid;

b) kui hüvitiste andmise eest vastutaval asutusel on otseõigused kolmanda isiku suhtes, tunnustavad selliseid õigusi kõik liikmesriigid.

2. Kui isik saab hüvitisi ühe liikmesriigi õigusaktide alusel kahju eest, mille põhjustas teises liikmesriigis aset leidnud juhtum, kohaldatakse kõnealuse isiku või pädeva asutuse suhtes esimese liikmesriigi õigusaktide sätteid, mis määravad kindlaks, millistel juhtudel on tööandjate või nende töölevõetud isikute tsiviilvastutus välistatud.

Lõiget 1 kohaldatakse ka hüvitise maksmise eest vastutava asutuse õiguste suhtes tööandja või tema töötajate vastu juhtudel, kui nende tsiviilvastutus ei ole välistatud.

3. Kui vastavalt artikli 35 lõike 3 ja/või artikli 41 lõike 2 sätetele on kaks või mitu liikmesriiki või nende pädevad võimuorganid sõlminud kokkuleppe tagasimaksetest loobumiseks nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahel või kui tagasimakse ei sõltu tegelikult antud hüvede summast, määratakse vastutust kandva kolmanda isiku suhtes tekkivad õigused järgmiste eeskirjade kohaselt:

a) kui viibimis- või elukohajärgse liikmesriigi asutus hüvitab isikule kahju, mis tulenes tema territooriumil aset leidnud juhtumist, kasutab see asutus vastavalt tema poolt kohaldatavate õigusaktide sätetele hageja kohale asumise õigust või vahetut hagemisõigust kõnealuse kahju hüvitamise eest vastutava kolmanda isiku vastu;

b) punkti a kohaldamiseks:

i) loetakse hüvitist saav isik elukoha- või viibimisjärgse asutuse poolt kindlustatuks

ja

ii) see asutus loetakse hüvitiste andmise eest vastutavaks asutuseks;

c) lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse hüvitiste suhtes, mis pole reguleeritud loobumisleppega või tagasimaksega, mis ei sõltu tegelikult antud hüvitiste summast.

Artikkel 86

Kahepoolsed kokkulepped

Kuivõrd see käsitleb suhteid ühelt poolt Luksemburgi ning teiselt poolt Prantsusmaa, Saksamaa ja Belgia vahel, sõltub artikli 65 lõikes 7 osutatud perioodi kestus ja kohaldamine kahepoolsete lepingute sõlmimisest.

▼B

VI JAOTIS

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 87

Üleminekusätted

1. Käesolevast määrusest tulenevad õigused ei kehti enne määruse kohaldamiskuupäeva.

2. Kõiki käesoleva määruse kohaldamiskuupäevale asjaomases liikmesriigis eelnenud aja jooksul liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioode ja vajaduse korral ka töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioode võetakse arvesse hüvitiste saamise õiguse kindlaksmääramisel käesoleva määruse alusel.

3. Lõike 1 alusel kehtib käesolevast määrusest tulenev õigus ka siis, kui see on seotud enne selle kohaldamiskuupäeva asjaomases liikmesriigis tekkiva olukorraga.

4. Kõik hüvitised, mis on jäänud määramata või mis on peatatud asjaomase isiku kodakondsuse või elukoha tõttu, määratakse või ennistatakse asjaomase isiku taotluse põhjal alates käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast asjaomases liikmesriigis, tingimusel et varem hüvitiste andmist tinginud õiguste põhjal ei ole tehtud ühekordset summeeritud väljamakset.

5. Sellise isiku õigused, kellele on määratud pension enne käesoleva määruse kohaldamiskuupäeva liikmesriigis, võidakse asjaomase isiku taotlusel läbi vaadata, võttes arvesse käesolevat määrust.

6. Kui lõikes 4 või 5 osutatud taotlus esitatakse kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast liikmesriigis, jõustuvad käesoleva määruse alusel omandatavad õigused alates sellest kuupäevast ning asjaomase isiku vastu ei või tugineda ühegi liikmesriigi õigusaktide sätetele, mis on seotud õiguste lõppemise või piiramisega.

7. Kui lõikes 4 või 5 osutatud taotlus esitatakse kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast liikmesriigis, jõustuvad kehtivuse säilitanud või ajaliselt piiramata õigused alates taotluse esitamise kuupäevast vastavalt võimalikele soodsamatele sätetele mis tahes liikmesriigi õigusaktide alusel.

▼M1

8. Kui käesoleva määruse tulemusena kohaldatakse isiku suhtes sellise liikmesriigi õigusakte, mis pole määratletud kooskõlas määruse (EMÜ) nr 1408/71 II jaotisega, säilitavad need õigusaktid kehtivuse, tingimusel et asjakohane olukord jääb muutumatuks, ja igal juhul mitte kauem kui kümne aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast, välja arvatud kui asjaomane isik taotleb, et tema suhtes kohaldataks käesoleva määruse alusel kohaldatavaid õigusakte. Taotlus esitatakse kolme kuu jooksul pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva selle liikmesriigi pädevale asutusele, kelle õigusakte käesoleva määruse alusel kohaldatakse, kui asjaomase isiku suhtes hakatakse kohaldama selle liikmesriigi õigusakte alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast. Kui taotlus esitatakse pärast nimetatud tähtaega, toimub kohaldatavate õigusaktide osas üleminek järgmise kuu esimesel päeval.

▼B

9. Käesoleva määruse artiklit 55 kohaldatakse üksnes pensionite suhtes, millele ei kohaldata määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklit 46c käesoleva määruse kohaldamiskuupäeval.

10. Artikli 65 lõigete 2 ja 3 teise lause sätteid kohaldatakse Luksemburgi suhtes hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva määruse kohaldamiskuupäeva.

▼M1

10a. III lisas olevad kanded Eesti, Hispaania, Itaalia, Leedu, Ungari ja Madalmaade kohta kaotavad kehtivuse nelja aasta möödumisel käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast.

10b. III lisas sätestatud loetelu vaadatakse läbi hiljemalt 31. oktoobril 2014. halduskomisjoni aruande põhjal. Kõnealune aruanne sisaldab III lisa sätete kohaldamise tähtsuse, sageduse, ulatuse ja kulude mõjuanalüüsi nii absoluut- kui ka suhtarvudes. Samuti sisaldab kõnealune aruanne nimetatud sätete võimaliku kehtetuks tunnistamise mõju nende liikmesriikide osas, kes jäävad kõnealuses lisas esitatud loetelusse ka pärast lõikes 10a osutatud kuupäeva. Nimetatud aruande alusel teeb komisjon otsuse, kas esitada loetelu läbivaatamise ettepanek, mille eesmärk on põhimõtteliselt loetelu kehtetuks tunnistamine, kui halduskomisjoni aruandes ei esitata mõjuvaid põhjusi selle tegemata jätmiseks.

▼B

11. Liikmesriigid tagavad asjakohase teabe edastamise muudatuste kohta käesoleva määruse ja rakendusmäärusega kehtestatavates õigustes ja kohustustes.

▼M3

Artikkel 87a

Üleminekusätted määruse (EL) nr 465/2012 kohaldamiseks

1. Kui määruse (EL) nr 465/2012 jõustumise tagajärjel kohaldatakse kooskõlas käesoleva määruse II jaotisega isiku suhtes muu kui selle liikmesriigi õigusakte, mida kohaldati tema suhtes enne kõnealust jõustumise kuupäeva, jätkatakse enne kõnealust kuupäeva kohaldatud õigusaktide kohaldamist üleminekuperioodi jooksul niikaua, kuni asjaomane olukord jääb muutumatuks, ent igal juhul mitte kauem kui kümne aasta jooksul alates määruse (EL) nr 465/2012 jõustumise kuupäevast. Asjaomane isik võib taotleda, et tema suhtes ei kohaldataks enam üleminekuperioodi. Taotlus esitatakse elukohajärgse liikmesriigi pädeva võimuorgani määratud asutusele. Taotlused, mis esitatakse hiljemalt 29. septembril 2012, loetakse jõustunuks 28. juunil 2012. Taotlused, mis esitatakse pärast 29. septembrit 2012, jõustuvad taotluse esitamisele järgneva kuu esimesel päeval.

2. Halduskomisjon hindab käesoleva määruse artikli 65a sätete rakendamist ja esitab nende kohaldamise kohta aruande hiljemalt 29. juunil

▼M3

2014. Selle aruande alusel võib komisjon vajaduse korral esitada ettepanekuid nende sätete muutmiseks.

▼B

Artikkel 88

Lisade ajakohastamine

Käesoleva määruse lisasid vaadatakse läbi regulaarselt.

Artikkel 89

Rakendusmäärus

Käesoleva määruse rakendamise kord kehtestatakse hilisema määrusega.

Artikkel 90

Kehtetuks tunnistamine

1. Nõukogu määrus (EMÜ) nr 1408/71 tühistatakse alates käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast.

Määrus (EMÜ) nr 1408/71 jääb jõusse ning säilitab õigusliku mõju järgmistel eesmärkidel:

a) nõukogu 14. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 kehtivust kolmandate riikide kodanikele, kelle suhtes veel ei kohaldata neid sätteid üksnes nende kodakondsuse tõttu, ([1]) kuni nimetatud määruse tühistamise või muutmiseni;

b) nõukogu 13. juuni 1985. aasta määrus (EMÜ) nr 1661/85, millega kehtestatakse tehnilised muudatused võõrtöötajate sotsiaalkindlustusalastele ühenduse eeskirjadele Gröönimaa puhul, ([2]) kuni nimetatud määruse tühistamise või muutmiseni;

c) ühelt poolt Euroopa Majanduspiirkonna leping ([3]) ja Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping isikute vaba liikumise kohta ([4]) ning muud lepingud, mis sisaldavad viidet määrusele (EMÜ) nr 1408/71, kuni nimetatud lepinguid pole muudetud käesolevat määrust silmas pidades.

2. Viited määrusele (EMÜ) nr 1408/71 nõukogu 29. juuni 1998. aasta direktiivis 98/49/EÜ ühenduse piires liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate täiendavate pensioniõiguste kaitse kohta ([5]) tuleb lugeda viideteks käesolevale määrusele.

([1]) ELT L 124, 20.5.2003, lk 1.
([2]) EÜT L 160, 26.6.1985, lk 7.
([3]) EÜT L 1, 3.1.1994, lk 1.
([4]) EÜT L 114, 30.4.2002, lk 6. Lepingut on viimati muudetud EL-Šveitsi komitee otsusega nr 2/2003 (ELT L 187, 26.7.2003, lk 55).
([5]) EÜT L 209, 25.7.1998, lk 46.

▼B

Artikkel 91

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates rakendusmääruse jõustumise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

ÜLALPIDAMISTOETUSTE NING ERILISTE SÜNNITUS- JA LAPSENDAMISTOETUSTE ETTEMAKSED

(Artikli 1 punkt z)

I. **Ülalpidamistoetuste ettemaksed**

▼M1

BELGIA

▼B

Ülalpidamistoetuste ettemaksed 21. veebruari 2003. aasta seaduse alusel, millega luuakse ülalpidamistoetuste asutus rahandusministeeriumi föderaalteenistuse (Service public fédéral (SPF) Finances) juures

▼M1

BULGAARIA

Riigi makstavad ülalpidamistoetused perekonnaseaduse artikli 92 alusel

TAANI

▼B

Lapsetoetuse ettemaksed on sätestatud lapsetoetuste seaduses

Lapsetoetuste ettemaksed konsolideeriti 11. septembri 2002. aasta seadusega nr 765

▼M1

SAKSAMAA

▼B

Ülalpidamistoetuste ettemaksed Saksamaa 23. juuli 1979. aasta seaduse lapsetoetuste ettemaksete kohta (*Unterhaltsvorschussgesetz*) alusel

▼M1

EESTI

Elatisabi 21. veebruari 2007. aasta elatisabi seaduse alusel

HISPAANIA

Ülalpidamistoetuste ettemaksed 7. detsembri 2007. aasta kuningliku dekreedi 1618/2007 alusel

PRANTSUSMAA

▼B

Peretoetust makstakse lapsele, kelle üks või mõlemad vanemad on maksejõuetud või võimetud täitma oma ülalpidamiskohustust või maksma kohtuotsusega kehtestatud ülalpidamistoetust

▼M5

HORVAATIA

Ajutised ettemaksed sotsiaalhoolekandekeskustelt, tuginedes kohustusele anda perekonnaseaduse (OG 116/03, muudetud kujul) kohaselt ajutist ülalpidamistoetust

▼M1

LEEDU

Laste ülalpidamisfondist tehtavad maksed laste ülalpidamisfondi seaduse alusel

LUKSEMBURG

Ülalpidamistoetuste ettemaksed ja sissenõudmine 26. juuli 1980. aasta seaduse tähenduses

AUSTRIA

▼B

Ülalpidamistoetuste ettemaksed laste ülalpidamiseks ettemakseid lubava föderaalseaduse (*Unterhaltsvorschussgesetz* 1985 – UVG) alusel

▼M1

POOLA

Alimendifondist makstavad hüvitised alimentidele õigust omavate isikute toetamise seaduse alusel

PORTUGAL

▼B

Ülalpidamistoetuste ettemaksed (19. novembri seadus nr 75/98 alaealistele ülalpidamise tagamise kohta)

▼M1

SLOVEENIA

Ülalpidamistoetuse asendamine vastavalt Sloveenia Vabariigi 25. juuli 2006. aasta riikliku tagatis- ja ülalpidamisfondi seadusele

SLOVAKKIA

Alimentide asendushüvitis (ülalpidamistoetuse asendus) vastavalt seadusele nr 452/2004 alimentide asendushüvitise kohta, muudetud hilisemate määrustega

SOOME

▼B

Ülalpidamistoetus laste ülalpidamise tagamise seaduse (671/1998) alusel

▼M1

ROOTSI

▼B

Ülalpidamistoetus ülalpidamise tagamise seaduse (1996:1030) alusel

II. **Erilised sünnitus- ja lapsendamistoetused**

▼M1

BELGIA

▼B

Sünnitus- ja lapsendamistoetus

▼M1

BULGAARIA

Ühekordne rasedus- ja sünnitustoetus (laste eest makstavate peretoetuste seadus)

TŠEHHI VABARIIK

Sünnitoetus

EESTI

a) Sünnitoetus

b) Lapsendamistoetus

HISPAANIA

Ühekordsed sünnitus- ja lapsendamistoetused

PRANTSUSMAA

▼B

Sünnitus- või lapsendamistoetused osana varase lapseea hüvitistest ►M1 , välja arvatud siis, kui neid makstakse isikule, kellele lähtuvalt artiklist 12 või artiklist 16 kohaldatakse Prantsusmaa õigusakte ◄

▼M5

HORVAATIA

Ühekordne rahaline hüvitis vastsündinule rasedus- ja sünnitushüvitise ning vanemahüvitise seaduse (OG 85/08, muudetud kujul) kohaselt;

Ühekordne rahaline hüvitis adopteeritud lapsele rasedus- ja sünnitushüvitise ning vanemahüvitise seaduse (OG 85/08, muudetud kujul) kohaselt”;

▼M5

Ühekordne rahaline hüvitis vastsündinule või adopteeritud lapsele, mis on rasedus- ja sünnitushüvitise ning vanemahüvitise seaduse (OG 85/08, muudetud kujul) artikli 59 kohaselt ette nähtud kohaliku või piirkondliku omavalitsuse määrusega

▼M1

LÄTI

a) Sünnitoetus

b) Lapsendamistoetus

LEEDU

Ühekordne lapsetoetus

LUKSEMBURG

▼B

Sünnituseelsed toetused

Sünnitoetused

▼M1

UNGARI

Rasedus- ja sünnitustoetus

POOLA

Ühekordne sünnitoetus (perehüvitiste seadus)

RUMEENIA

a) Sünnitoetus

b) Imikuvarustus vastsündinutele

SLOVEENIA

Sünnitoetus

SLOVAKKIA

a) Sünnitoetus

b) Täiendav sünnitoetus

SOOME

▼B

Sünnituspakk, ühekordne sünnitustoetus ja ühekordselt makstav abi rahvusvahelise lapsendamise kulude katteks vastavalt sünnitustoetuste seadusele.

▼M1

II LISA

KONVENTSIOONIDE SÄTTED, MIS JÄÄVAD KEHTIMA JA MIDA VAJADUSEL KOHALDATAKSE ÜKSNES NENDEGA HÕLMATUD ISIKUTE SUHTES

(artikli 8 lõige 1)

Üldised märkused

Tuleb märkida, et kahepoolsete konventsioonide sätted, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse ja mis jäävad liikmesriikide vahel kehtima, ei ole käesolevas lisas loetletud. Nende sätete hulka kuuluvad liikmesriikidevahelised kohustused, mis tulenevad näiteks kolmandas riigis täitunud kindlustusperioodide liitmisega seotud sätteid sisaldavatest konventsioonidest.

Sotsiaalkindlustuskonventsioonide jätkuvalt kohaldatavad sätted:

BELGIA – SAKSAMAA

7. detsembri 1957. aasta üldkonventsiooniga samal kuupäeval sõlmitud lõpp-protokolli artiklid 3 ja 4, nagu need on esitatud 10. novembri 1960. aasta lisa-protokollis (mõnel piirialal enne ja pärast Teist maailmasõda ning selle ajal täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine).

BELGIA – LUKSEMBURG

24. märtsi 1994. aasta konventsioon piirialatöötajate sotsiaalkindlustuse kohta (seoses täiendavate kindlasummaliste tagasimaksetega)

BULGAARIA – SAKSAMAA

17. detsembri 1997. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 28 lõike 1 punkt b (Bulgaaria ja endise Saksa Demokraatliku Vabariigi vahel sõlmitud konventsioonide kehtima jäämine isikute suhtes, kes said pensioni juba enne 1996. aastat).

▼M5

BULGAARIA – HORVAATIA

14. juuli 2003. aasta sotsiaalkindlustuse konventsiooni artikli 35 lõige 3 (kuni 31. detsembrini 1957 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine selle konventsiooni osalisriigi kulul, kus kindlustatud isik elas 31. detsembril 1957).

▼M1

BULGAARIA – AUSTRIA

14. aprilli 2005. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 38 lõige 3 (enne 27. novembrit 1961 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes kõnealuse konventsiooniga hõlmatud isikute suhtes.

BULGAARIA – SLOVEENIA

18. detsembri 1957. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 32 lõige 2 (kuni 31. detsembrini 1957 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine).

TŠEHHI VABARIIK – SAKSAMAA

27. juuli 2001. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 39 lõike 1 punktid b ja c (endise Tšehhoslovakkia Vabariigi ja endise Saksa Demokraatliku Vabariigi vahel sõlmitud konventsiooni kehtima jäämine isikute suhtes, kes said juba pensioni enne 1996. aastat; ühes osalisriigis täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine isikute suhtes, kes juba said nimetatud perioodide eest 1. septembril 2002. aastal teiselt osalisriigilt selle territooriumil elades pensioni).

TŠEHHI VABARIIK – KÜPROS

19. jaanuari 1999. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 32 lõige 4 (millega määratakse kindlaks pädevus vastava 1976. aasta konventsiooni alusel täitunud tööhõiveperioodide arvutamiseks); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

▼M1

TŠEHHI VABARIIK – LUKSEMBURG

17. novembri 2000. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 52 lõige 8 (pensionikindlustusperioodide arvessevõtmine poliitiliste pagulaste puhul).

TŠEHHI VABARIIK – AUSTRIA

20. juuli 1999. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 32 lõige 3 (enne 27. novembrit 1961 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

TŠEHHI VABARIIK – SLOVAKKIA

29. oktoobri 1992. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artiklid 12, 20 ja 33 (artikliga 12 määratakse kindlaks pädevus toitjakaotushüvitiste andmiseks; artikliga 20 määratakse kindlaks pädevus kuni Tšehhi ja Slovaki Liitvabariigi lagunemise päevani täitunud kindlustusperioodide arvutamiseks; artikliga 33 määratakse kindlaks pädevus enne Tšehhi ja Slovaki Liitvabariigi lagunemise päeva määratud pensionide maksmiseks).

TAANI – SOOME

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 7 (milles käsitletakse täiendavate reisikulude katmist haigestumise korral teises Põhjamaade riigis, mistõttu on tagasipöördumiseks elukohariiki vaja teha kulukam reis).

TAANI – ROOTSI

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 7 (milles käsitletakse täiendavate reisikulude katmist haigestumise korral teises Põhjamaade riigis, mistõttu on tagasipöördumiseks elukohariiki vaja teha kulukam reis).

SAKSAMAA – HISPAANIA

4. detsembri 1973. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 45 lõige 2 (diplomaatiliste ja konsulaarasutuste esindatus).

SAKSAMAA – PRANTSUSMAA

a) 10. juuli 1950. aasta üldkonventsiooniga samal kuupäeval sõlmitud lisakokkulepe nr 4, nagu see on esitatud 18. juuni 1955. aasta lisakokkuleppes nr 2 (ajavahemikul 1. juulist 1940 kuni 30. juunini 1950 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine);

b) kõnealuse lisakokkuleppe nr 2 I jaotis (enne 8. maid 1945 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine);

c) 10. juuli 1950. aasta üldkonventsiooniga samal kuupäeval sõlmitud üldprotokolli punktid 6, 7 ja 8 (halduskord);

d) 20. detsembri 1963. aasta lepingu II, III ja IV jaotis (sotsiaalkindlustus Saarimaal).

▼M5

SAKSAMAA – HORVAATIA

24. novembri 1997. aasta sotsiaalkindlustuse konventsiooni artikkel 41 (enne 1. jaanuari 1956 teise osalisriigi sotsiaalkindlustusskeemi alusel saadud õiguste kindlaksmääramine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

▼M1

SAKSAMAA – LUKSEMBURG

11. juuli 1959. aasta konventsiooni artiklid 4, 5, 6 ja 7 (1940. aasta septembrist kuni 1946. aasta juunini täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine).

SAKSAMAA – UNGARI

2. mai 1998. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 40 lõike 1 punkt b (endise Saksa Demokraatliku Vabariigi ja Ungari vahel sõlmitud konventsiooni kehtima jäämine isikute suhtes, kes said pensioni juba enne 1996. aastat).

▼**M1**

SAKSAMAA – MADALMAAD

29. märtsi 1951. aasta konventsiooni juurde kuuluva 21. detsembri 1956. aasta lisakokkuleppe nr 4 artiklid 2 ja 3 (õiguste kindlaksmääramine, mida said Madalmaade töötajad Saksamaa sotsiaalkindlustusskeemi alusel ajavahemikul 13. maist 1940 kuni 1. septembrini 1945).

SAKSAMAA – AUSTRIA

a) 19. juuli 1978. aasta töötuskindlustuskonventsiooni artikli 1 lõiget 5 ja artiklit 8 ning nimetatud konventsiooni lõpp-protokolli artiklit 10 (töötu abiraha määramine piirialatöötajatele eelmise töökohariigi poolt) kohaldatakse jätkuvalt isikute suhtes, kes on 1. jaanuaril 2005 või enne seda töötanud piirialatöötajana ja jäänud töötuks enne 1. jaanuari 2011;

b) 4. oktoobri 1995. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 14 lõike 2 punktid g, h, i ja j (pädevuse kindlaksmääramine riikide vahel seoses varasemate kindlustusjuhtumitega ja täitunud kindlustusperioodidega); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

SAKSAMAA – POOLA

a) 9. oktoobri 1975. aasta konventsioon vanaduspensionide ja töövigastuste kohta 8. detsembri 1990. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 27 lõigetes 2–4 kindlaksmääratud tingimustel ja reguleerimisalas (1975. aasta konventsiooni alusel nende isikute õigusliku seisundi kehtima jäämine, kes olid asunud elama Saksamaale või Poolasse enne 1. jaanuari 1991 ja kes seal jätkuvalt elavad);

b) 8. detsembri 1990. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 27 lõige 5 ja artikli 28 lõige 2 (õiguse kehtima jäämine endise Saksa Demokraatliku Vabariigi ja Poola vahel sõlmitud 1957. aasta konventsiooni alusel makstavale pensionile; Poola töötajatel endise Saksa Demokraatliku Vabariigi ja Poola vahel sõlmitud 1988. aasta konventsiooni alusel täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine).

SAKSAMAA – RUMEENIA

8. aprilli 2005. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 28 lõike 1 punkt b (endise Saksa Demokraatliku Vabariigi ja Rumeenia vahel sõlmitud konventsiooni kehtima jäämine isikute suhtes, kes said juba pensioni enne 1996. aastat).

SAKSAMAA – SLOVEENIA

24. septembri 1997. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 42 (õiguste kindlaksmääramine, mis saadi teise osalisriigi sotsiaalkindlustusskeemi alusel enne 1. jaanuari 1956); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

SAKSAMAA – SLOVAKKIA

12. septembri 2002. aasta lepingu artikli 29 lõike 1 teine ja kolmas lõik (endise Tšehhoslovakkia Vabariigi ja endise Saksa Demokraatliku Vabariigi vahel sõlmitud konventsiooni kehtima jäämine isikute suhtes, kes said juba pensioni enne 1996. aastat); ühes osalisriikidest täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine isikute suhtes, kes juba said nimetatud perioodide eest 1. detsembril 2003. aastal teiselt osalisriigilt selle territooriumil elades pensioni).

SAKSAMAA – ÜHENDKUNINGRIIK

a) 20. aprilli 1960. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 7 lõiked 5 ja 6 (sõjaväes teenivate tsiviilisikute suhtes kohaldatavad õigusaktid);

b) 20. aprilli 1960. aasta töötuskindlustuskonventsiooni artikli 5 lõiked 5 ja 6 (sõjaväes teenivate tsiviilisikute suhtes kohaldatavad õigusaktid).

▼M1

IIRIMAA – ÜHENDKUNINGRIIK

14. detsembri 2004. aasta sotsiaalkindlustuslepingu artikli 19 lõige 2 (milles käsitletakse teatavate puudetoetuste ülekandmist ja arvessevõtmist).

HISPAANIA – PORTUGAL

11. juuni 1969. aasta üldkonventsiooni artikkel 22 (töötushüvitiste eksportimine). See kanne jääb kehtima kaheks aastaks alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast.

▼M5

HORVAATIA – ITAALIA

a) Kokkulepe Jugoslaavia ja Itaalia vahel vastastikuste kohustuste reguleerimise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas, lähtudes 5. veebruaril 1959 teadete vahetamise teel sõlmitud rahulepingu XIV lisa 7. jaost (enne 18. detsembrit 1954 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle kokkuleppega hõlmatud isikute suhtes;

b) Horvaatia Vabariigi ja Itaalia Vabariigi vahelise 27. juuni 1997. aasta sotsiaalkindlustuse konventsiooni (milles käsitletakse endist Trieste vabaterritooriumi B-tsooni) artikli 44 lõige 3 (enne 5. oktoobrit 1956 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle konventsiooniga hõlmatud isikute suhtes.

HORVAATIA – UNGARI

8. veebruari 2005. aasta sotsiaalkindlustuse konventsiooni artikli 43 lõige 6 (kuni 29. maini 1956 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine selle konventsiooni osalisriigi kulul, kus kindlustatud isik elas 29. mail 1956).

HORVAATIA – AUSTRIA

16. jaanuari 1997. aasta sotsiaalkindlustuse konventsiooni artikkel 35 (enne 1. jaanuari 1956 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

HORVAATIA – SLOVEENIA

a) 28. aprilli 1997. aasta sotsiaalkindlustuslepingu artikli 35 lõige 3 (endise ühisriigi õigusaktide alusel täitunud perioodide kindlustuspreemia arvessevõtmine);

b) 28. aprilli 1997. aasta sotsiaalkindlustuslepingu artiklid 36 ja 37 (enne 8. oktoobrit 1991 määratud hüvitised jäävad selle osalisriigi kohustuseks, kes need hüvitised määras; 8. oktoobri 1991 ja 1. veebruari 1998 (nimetatud lepingu jõustumiskuupäev) vahel määratud pensionid arvutatakse uuesti nende kindlustusperioodide osas, mis täitusid teises osalisriigis kuni 31. jaanuarini 1998).

▼M1

ITAALIA – SLOVEENIA

a) Kokkulepe vastastikuste kohustuste reguleerimise kohta sotsiaalkindlustuses, lähtudes 5. veebruaril 1959 teadete vahetamise teel sõlmitud rahulepingu XIV lisa 7. jaost (enne 18. detsembrit 1954 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); nimetatud sätet kohaldatakse üksnes kõnealuse kokkuleppega hõlmatud isikute suhtes.

b) Endist Trieste vabaterritooriumi B-tsooni käsitleva 7. juuli 1997. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 45 lõige 3 (enne 5. oktoobrit 1956 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); nimetatud sätet kohaldatakse üksnes kõnealuse konventsiooniga hõlmatud isikute suhtes.

▼**M1**

LUKSEMBURG – PORTUGAL

10. märtsi 1997. aasta kokkulepe (ühe osalisriigi asutuste otsuste, mis puudutavad teise osalisriigi asutustelt pensionit taotlevate isikute invaliidsusastet, tunnustamise kohta).

LUKSEMBURG – SLOVAKKIA

23. mai 2002. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 50 lõige 5 (pensionikindlustusperioodide arvessevõtmine poliitiliste pagulaste puhul).

UNGARI – AUSTRIA

31. märtsi 1999. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 36 lõige 3 (enne 27. novembrit 1961 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

UNGARI – SLOVEENIA

7. oktoobri 1957. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 31 (enne 29. maid 1956 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

UNGARI – SLOVAKKIA

30. jaanuari 1959. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 34 lõige 1 (konventsiooni artikli 34 lõikes 1 sätestatakse, et enne konventsiooni allkirjastamise päeva määratud kindlustusperioodid on selle osalisriigi kindlustusperioodid, kelle territooriumil oli õigustatud isiku elukoht); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

AUSTRIA – POOLA

7. septembri 1998. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 33 lõige 3 (enne 27. novembrit 1961 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

AUSTRIA – RUMEENIA

28. oktoobri 2005. aasta sotsiaalkindlustuslepingu artikli 37 lõige 3 (enne 27. novembrit 1961 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

AUSTRIA – SLOVEENIA

10. märtsi 1997. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 37 (enne 1. jaanuari 1956 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

AUSTRIA – SLOVAKKIA

21. detsembri 2001. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikli 34 lõige 3 (enne 27. novembrit 1961 täitunud kindlustusperioodide arvessevõtmine); kõnealust sätet kohaldatakse üksnes selle sättega hõlmatud isikute suhtes.

SOOME – ROOTSI

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 7 (milles käsitletakse täiendavate reisikulude katmist haigestumise korral teises Põhjamaade riigis, mistõttu on tagasipöördumiseks elukohariiki vaja teha kulukam reis).

▼M1

III LISA

MITTERAHALISTE HÜVITISTE ÕIGUSTE PIIRANGUD PIIRIALATÖÖTAJA PERELIIKMETE PUHUL

(osutatud artikli 18 lõikes 2)

TAANI

EESTI (käesolev kanne kehtib artikli 87 lõikes 10a osutatud perioodil)

IIRIMAA

HISPAANIA (käesolev kanne kehtib artikli 87 lõikes 10a osutatud perioodil)

▼M5

HORVAATIA

▼M1

ITAALIA (käesolev kanne kehtib artikli 87 lõikes 10a osutatud perioodil)

LEEDU (käesolev kanne kehtib artikli 87 lõikes 10a osutatud perioodil)

UNGARI (käesolev kanne kehtib artikli 87 lõikes 10a osutatud perioodil)

MADALMAAD (käesolev kanne kehtib artikli 87 lõikes 10a osutatud perioodil)

SOOME

ROOTSI

ÜHENDKUNINGRIIK

▼B

IV LISA

TÄIENDAVAD ÕIGUSED PÄDEVASSE LIIKMESRIIKI NAASVATE PENSIONÄRIDE PUHUL

(Artikli 27 lõige 2)

BELGIA

▼M1

BULGAARIA

TŠEHHI VABARIIK

▼B

SAKSAMAA

KREEKA

HISPAANIA

PRANTSUSMAA

▼M1

KÜPROS

———————

▼B

LUKSEMBURG

▼M1

UNGARI

MADALMAAD

▼B

AUSTRIA

▼M1

POOLA

SLOVEENIA

▼B

ROOTSI

▼B

V LISA

TÄIENDAVAD ÕIGUSED ENDISTE PIIRIALATÖÖTAJATE PUHUL, KES NAASEVAD EELMISE TÖÖ- VÕI FÜÜSILISEST ISIKUST ETTEVÕTJANA TEGUTSEMISKOHA LIIKMESRIIKI (KOHALDATAV ÜKSNES SIIS, KUI LIIKMESRIIK, KUS ASUB PENSIONÄRILE TEMA ASUKOHAJÄRGSES LIIKMESRIIGIS ANTAVATE MITTERAHALISTE HÜVITISTE KULUDE EEST VASTUTAV ASUTUS, ON SAMUTI LOETLETUD)

(Artikli 28 lõige 2)

BELGIA

SAKSAMAA

HISPAANIA

PRANTSUSMAA

LUKSEMBURG

AUSTRIA

PORTUGAL

▼B

VI LISA

▼C1

A-TÜÜPI ÕIGUSAKTIDE MÄÄRATLEMINE, MILLELE TULEKS KOHALDADA ERIKOORDINEERIMIST

(Artikli 44 lõige 1)

▼M1

TŠEHHI VABARIIK

Täieliku töövõimetuse pension isikutele, kelle täielik töövõimetus tekkis enne 18aastaseks saamist ja kes ei olnud nõutavaks perioodiks kindlustatud (pensionikindlustusseadus nr 155/1995, 42. jagu)

EESTI

a) Riiklike elatusrahade seaduse alusel enne 1. aprilli 2000 määratud invaliidsuspensionid, mida säilitatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel.

b) Riiklikud pensionid, mida makstakse vastavalt riikliku pensionikindlustuse seadusele invaliidsuse alusel.

c) Kaitseväeteenistuse seaduse, politseiteenistuse seaduse, prokuratuuriseaduse, kohtuniku staatuse seaduse, Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse ning Vabariigi Presidendi ametihüve seaduse kohaselt määratud invaliidsuspensionid

▼M8

d) Töövõimetoetusele töövõimetoetuse seaduse alusel.

▼M1

IIRIMAA

2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseaduse 2. osa 17. peatükk

KREEKA

▼B

Põllumajandusliku kindlustusskeemiga (OGA) seotud õigusaktid seaduse nr 4169/1961 alusel

▼M5

HORVAATIA

a) Invaliidsuspension tööõnnetuse või kutsehaiguse tõttu kooskõlas pensionikindlustusseaduse artikli 52 lõikega 5 (OG 102/98, muudetud kujul).

b) Füüsilise kahju hüvitis kooskõlas pensionikindlustusseaduse artikliga 56 (OG 102/98, muudetud kujul).

▼M1

LÄTI

Invaliidsuspensionid (kolmas grupp) 1. jaanuari 1996. aasta riiklike pensionide seaduse artikli 16 lõike 1 punkti 2 alusel.

▼M4

UNGARI

Alates 2012. aasta 1. jaanuarist vastavalt 2011. aasta seadusele CXCI muutunud töövõimega inimeste hüvitiste ja teiste teatavate õigusaktide muudatuste kohta:

a) rehabilitatsioonihüvitis;

b) invaliidsushüvitis.

SLOVAKKIA

Invaliidsuspension isikule, kes invaliidistus ülalpeetava lapsena või täisõppeajaga doktoriõppe käigus alla 26 aasta vanuselt ja kelle puhul on nõutav kindlustusperiood loetud alati täidetuks (sotsiaalkindlustusseaduse nr 461/2003 (muudetud kujul) artikli 70 lõige 2, artikli 72 lõige 3 ja artikli 73 lõiked 3 ja 4).

▼M1

_____

▼**M1**

SOOME

Riiklikud pensionid invaliidina sündinutele või varases eas invaliidistunutele (riikliku pensioni seadus (568/2007))

Invaliidsuspensionid, mis on kindlaks määratud üleminekueeskirjade kohaselt ja määratud enne 1. jaanuari 1994 (riikliku pensioni seaduse jõustamise seadus (569/2007))

▼**M8**

ROOTSI

Sissetulekuga seotud haigushüvitis ja tegevuskompensatsioon (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 34).

ÜHENDKUNINGRIIK

Töövõimetustoetus

a) Enne 1. aprilli 2016 määratud toetus on esimese 91 päeva jooksul rahaline haigushüvitis (hindamisetapp). Alates 92. päevast muutub töövõimetustoetus (põhietapp) invaliidsustoetuseks;

b) 1. aprillil 2016 või pärast seda kuupäeva määratud toetus on esimese 365 päeva jooksul rahaline haigushüvitis (hindamisetapp). Alates 366. päevast muutub töövõimetustoetus (puuduv töövõime) invaliidsustoetuseks.

Suurbritannia õigusnormid: 2007. aasta hoolekandesüsteemi reformi seaduse 1. osa.

Põhja-Iirimaa õigusnormid: Põhja-Iirimaa 2007. aasta hoolekandesüsteemi reformi seaduse 1. osa.

▼B

VII LISA

LIIKMESRIIKIDE ÕIGUSAKTIDE VASTAVUS INVALIIDSUSASTMEGA SEOTUD TINGIMUSTE OSAS

(Määruse artikli 46 lõige 3)

BELGIA

Liikmesriik	Asutuste hallatavad skeemid liikmesriikides, mis on võtnud otsuse tunnustada invaliidsusastet	Belgia asutuste hallatavad skeemid, mille puhul kooskõla korral otsus on siduv				
		Üldskeem	Kaevurite skeem		Üldinvaliidsus	Töine invaliidsus
			Meremeeste skeem	Ossom		
PRANTSUSMAA	1. Üldskeem:					
	— III rühm (püsihooldus)	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— II rühm	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— I rühm	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	2. Põllumajanduse skeem					
	— Täielik, üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Kahekolmandikuline üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Püsihooldus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	3. Kaevurite skeem:					
	— Osaline, üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Püsihooldus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Töine invaliidsus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub

▼B

Liikmesriik	Asutuste hallatavad skeemid liikmesriikides, mis on võtnud otsuse tunnustada invaliidsussastet	Belgia asutuste hallatavad skeemid, mille puhul kooskõla korral otsus on siduv				
		Üldskeem	Kaevurite skeem		Üldinvaliidsus	Töine invaliidsus
			Meremeeste skeem	Ossom		
	4. Meremeeste skeem:					
	— Üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Püsihooldus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Töine invaliidsus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
ITAALIA	1. Üldskeem					
	— Invaliidsus – töölised	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— Invaliidsus – bürootöötajad	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	2. Meremeeste skeem:					
	— Meresõidu sobimatus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub

▼M1

_____

_____

▼B

PRANTSUSMAA

Liikmesriik	Asutuste hallatavad skeemid liikmesriikides, mis on võtnud otsuse tunnustada invaliidsusastet	Prantsusmaa asutuste hallatavad skeemid, mille puhul kooskõla korral otsus on siduv											
		Üldkava			Põllumajanduse skeem			Kaevurite skeem			Meremeeste skeem		
		I rühm	II rühm	III rühm Püsihooldus	2/3 invaliidsus	Täielik invaliidsus	Püsihooldus	2/3 üldinvaliidsus	Püsihooldus	Töine invaliidsus	2/3 üldinvaliidsus	Täielik töine invaliidsus	Püsihooldus
BELGIA	1. Üldkava	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	2. Kaevurite skeem												
	— osaline üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	— töine invaliidsus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses ([2])			
	3. Meremeeste skeem	Vastavuses ([1])	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses ([1])	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses ([1])	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
ITAALIA	1. Üldkava												
	— invaliidsus – töölised	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	— invaliidsus – bürootöötajad	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavuses	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub

▼B

Liikmesriik	Asutuste hallatavad skeemid liikmesriikides, mis on võtnud otsuse tunnustada invaliidsusastet	Prantsusmaa asutuste hallatavad skeemid, mille puhul kooskõla korral otsus on siduv											
		Üldkava			Põllumajanduse skeem			Kaevurite skeem			Meremeeste skeem		
		I rühm	II rühm	III rühm Püsihooldus	2/3 invaliidsus	Täielik invaliidsus	Püsihooldus	2/3 üldinvaliidsus	Püsihooldus	Töine invaliidsus	2/3 üldinvaliidsus	Täielik töine invaliidsus	Püsihooldus
	2. Meremeeste skeem — meresõidu sobimatus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
▼M1 ———													

▼B

(1) Kuivõrd Belgia asutuste tunnustatav invaliidsus on üldinvaliidsus.
(2) Üksnes juhul, kui Belgia asutus on tunnustanud, et tööline on kõlbmatu tööks maa all või maapinnal.
►M1 ——— ◄

▼B

ITAALIA

Liikmesriik	Asutuste hallatavad skeemid liikmesriikides, mis on võtnud otsuse tunnustada invaliidsusastet	Itaalia asutuste hallatavad skeemid, mille puhul kooskõla korral otsus on siduv		
		Üldskeem		Bürootöötajad
		Meresõiduks sobimatud meremehed	Töölised	
BELGIA	1. Üldkava	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	2. Kaevurite skeem			
	— osaline üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— töine invaliidsus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	3. Meremeeste skeem	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
PRANTSUSMAA	1. Üldkava			
	— III rühm (püsihooldus)	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— II rühm	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— I rühm	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	2. Põllumajanduse skeem			
	— täielik üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— osaline üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— püsihooldus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	3. Kaevurite skeem			
	— osaline üldinvaliidsus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— püsihooldus	Vastavuses	Vastavuses	Vastavus puudub
	— töine invaliidsus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	4. Meremeeste skeem			
	— osaline üldinvaliidsus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	— püsihooldus	Vastavus puudub	Vastavus puudub	Vastavus puudub
	— töine invaliidsus			

▼M1

_____

▼M1

VIII LISA

JUHUD, MIL *PRO RATA* ARVUTUSEST VÕIB LOOBUDA VÕI SEDA EI KOHALDATA

(artikli 52 lõiked 4 ja 5)

1. osa. Juhud, mil *pro rata* arvutusest võib loobuda artikli 52 lõike 4 kohaselt

TAANI

Kõik sotsiaalpensionite seaduses osutatud pensionite, välja arvatud IX lisas nimetatud pensionite kohta käivad taotlused.

IIRIMAA

Kõik riikliku pensioni (ülekandmise), (osamaksulise) riikliku pensioni ja (osamaksulise) lesepensioni taotlused.

KÜPROS

Kõik vanadus-, invaliidsus- või lesepensioni taotlused.

LÄTI

a) Kõik invaliidsuspensioni taotlused (riiklike pensionite seadus, 1. jaanuar 1996);

b) Kõik toitjakaotuspensioni taotlused (riiklike pensionite seadus, 1. jaanuar 1996; riiklike kogumispensionite seadus, 1. juuli 2001).

LEEDU

Kõik taotlused riikliku toitjakaotuspensioni saamiseks, mis arvutatakse toitjakaotuspensioni põhisumma alusel (riiklike sotsiaalkindlustuspensionite seadus).

MADALMAAD

Kõik üldise vanaduskindlustuse seaduse (AOW) kohase vanaduspensioni taotlused.

AUSTRIA

a) Kõik taotlused hüvitiste saamiseks 9. septembri 1955. aasta üldise sotsiaalkindlustuse seaduse (ASVG), 11. oktoobri 1978. aasta kaubandus- ja ärialal tegutsevate füüsilisest isikuste ettevõtjate sotsiaalkindlustuse seaduse (GSVG), 11. oktoobri 1978. aasta talupidajate sotsiaalkindlustuse seaduse (BSVG) ning 30. novembri 1978. aasta vabadel kutsealadel tegutsevate füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkindlustuse seaduse (FSVG) alusel.

b) Kõik pensionikontol põhineva invaliidsuspensioni taotlused vastavalt 18. novembri 2004. aasta üldisele pensioniseadusele (APG).

▼M4

c) Kõik pensionikontol põhineva toitjakaotuspensioni taotlused vastavalt 18. novembri 2004. aasta üldisele pensioniseadusele (APG), välja arvatud 2. osas sätestatud juhtumid.

▼M1

d) Kõik taotlused Austria piirkondlike arstide kodade (Landesärztekammer) põhiskeemil (põhi- ja täiendav pensionihüvitis, või põhipension) põhinevate invaliidsus- ja toitjakaotuspensionite saamiseks.

e) Kõik taotlused Austria veterinaarkirurgide koja pensionifondist makstava püsiva töövõimetuse toetuse ja toitjakaotuspensioni saamiseks.

f) Kõik taotlused püsiva töövõimetuse hüvitise, lese- ja toitjakaotuspensionite saamiseks vastavalt Austria advokatuuride hoolekandeasutuste põhikirjale (A osa).

▼M4

g) Kõik avaldused hüvitiste saamiseks vastavalt notariaalsele kindlustusseadusele (3. veebruar 1972 – NVG 1972).

▼M8

POOLA

Kõik määratud sissemaksega pensioniskeemi raames makstavate invaliidsus- ja vanaduspensioni ning toitjakaotuspensioni taotlused, välja arvatud juhul, kui rohkem kui ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodid kokku võrduvad naiste puhul 20 aastaga või ületavad seda ja meeste puhul 25 aastaga või ületavad seda, kuid riiklikud kindlustusperioodid on neist kindlustusperioodidest lühemad (ja mitte lühemad kui 15 aastat naiste puhul ja 20 aastat meeste puhul), ning arvutused tehakse 17. detsembri 1998. aasta seaduse artiklite 27 ja 28 alusel (õigusaktide kogumik 2015, punkt 748).

▼M2

PORTUGAL

Kõik invaliidsus-, vanadus- ja toitjakaotuspensioni taotlused, välja arvatud juhul, kui rohkem kui ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodid kokku võrduvad 21 kalendriaastaga või ületavad seda, riiklikud kindlustusperioodid võrduvad 20 aastaga või on alla selle ja arvutused tehakse 10. mai 2007. aasta dekreetseaduse nr 187/2007 artiklite 32 ja 33 alusel.

▼M1

SLOVAKKIA

a) Kõik taotlused toitjakaotuspensioni (lese- või orvupensioni) saamiseks, mis arvutatakse enne 1. jaanuari 2004 kehtinud õigusaktide kohaselt surnule varem makstud pensioni alusel.

b) Kõik taotlused pensioni saamiseks, mis arvutatakse sotsiaalkindlustusseaduse nr 461/2003 Coll. (hiljem muudetud) kohaselt.

▼M8

ROOTSI

a) Vanaduspensioni taotlemine tagatispensioni vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükid 66 ja 67).

b) Vanaduspensioni taotlemine täiendava pensioni vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 63).

▼M1

ÜHENDKUNINGRIIK

▼M8

Kõik taotlused 2014. aasta pensioniseaduse 1. osa kohase vanaduspensioni ja riikliku pensioni ning lesetoetuse ja toitjakaotustoetuse saamiseks, välja arvatud taotlused, mille puhul 6. aprillil 1975 või pärast seda alanud maksustamisaastal:

▼M1

i) asjaomasel poolel olid täitunud kindlustus-, töötamis-, või elamisperioodid Ühendkuningriigi ja teise liikmesriigi õigusaktide alusel; ning üht (või mitut) maksustamisaastat ei käsitletud tingimusi täitva aastana Ühendkuningriigi õigusaktide tähenduses;

ii) kindlustusperioodid, mis täitusid Ühendkuningriigis perioodidel kuni 5. juulini 1948 kehtinud õigusaktide alusel, võetakse arvesse määruse artikli 52 lõike 1 punkti b kohaldamisel teise liikmesriigi õigusaktide kohaste kindlustus-, töötamis- või elamisperioodide kohaldamisega.

Kõik täiendava pensioni taotlused 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seaduse (Social Security Contributions and Benefits Act) artikli 44 ning 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste Põhja-Iirimaa seaduse (Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act) artikli 44 alusel.

2. osa. Juhud, mil kohaldatakse artikli 52 lõiget 5

BULGAARIA

Täiendava kohustusliku pensionikindlustuse alla kuuluvad vanaduspensionid vastavalt sotsiaalkindlustusseaduse II jaotise II osale.

▼M6

TŠEHHI VABARIIK

Teise samba skeemil põhinevad pensionid vastavalt seadusele nr 426/2011 Coll. pensionisäästude kohta.

▼M4

TAANI

a) Personaalpensionid.

b) Surmatoetused (mis on kogunenud enne 2002. aasta 1. jaanuari Arbejdsmarkedets Tillægspensioni jaoks tehtud osamaksete põhjal).

c) Surmatoetused (mis on kogunenud pärast 2002. aasta 1. jaanuari Arbejdsmarkedets Tillægspensioni jaoks tehtud osamaksete põhjal), millele on osutatud konsolideeritud tööturu lisapensioni seaduses (Arbejdsmarkedets Tillægspension) 942:2009.

▼M1

EESTI

Kohustusliku kogumispensioni skeem.

PRANTSUSMAA

Põhi- või täiendavad skeemid, mille puhul vanadushüvitisi arvutatakse pensionipunktide alusel.

▼M5

HORVAATIA

Kohustusliku kindlustusskeemi alla kuuluvad pensionid, mis põhinevad individuaalselt kogutud kapitalil kooskõlas kohustuslike ja vabatahtlike pensionifondide seaduse (OG 49/99, muudetud kujul) ning pensionikindlustusseltside ja individuaalselt kogutud kapitalil põhinevate pensionide maksmise seadusega (OG 106/99, muudetud kujul), välja arvatud kohustuslike ja vabatahtlike pensionifondide seaduse artiklites 47 ja 48 sätestatud juhud (invaliidsuspension üldise töövõimetuse tõttu ja toitjakaotuspension).

▼M1

LÄTI

Vanaduspensionid (riiklike pensionite seadus, 1. jaanuar 1996; riiklike kogumispensionite seadus, 1. juuli 2001).

UNGARI

Eraõiguslike pensionifondide liikmelisusel põhinevad pensionihüvitised.

AUSTRIA

▼M6

a) Pensionikontol põhinevad vanaduspensionid ja nendest tulenevad toitjakaotuspensionid vastavalt 18. novembri 2004. aasta üldisele pensioniseadusele (APG).

▼M1

b) Austria apteekrite üldist palgafondi (Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich) käsitleva 28. detsembri 2001. aasta riikliku seaduse BGBl I nr 154 artikli 41 kohased kohustuslikud toetused.

c) Austria piirkondlike arstide kodade vanaduspensionid ja ennetähtaegsed vanaduspensionid, mis põhinevad põhiskeemil (põhi- ja täiendav pensionihüvitis, või põhipension), ning Austria piirkondlike arstide kodade kõik pensionihüvitised, mis põhinevad täiendaval skeemil (täiendav või erapension).

d) Austria veterinaarkirurgide koja pensionifondist makstav vanadustoetus.

▼M1

e) Austria advokatuuride hoolekandeasutuste põhikirja kohased hüvitised (A ja B osa), välja arvatud Austria advokatuuride hoolekandeasutuste põhikirja kohased invaliidsushüvitiste, lese- või toitjakaotuspensioni taotlused (A osa).

f) Riikliku arhitektide ja insener-nõustajate koja hoolekandeasutuste poolt 1993. aasta Austria inseneridekoja seaduse (Ziviltechnikerkammergesetz) ja hoolekandeasutuste põhikirjade kohaselt makstavad hüvitised, välja arvatud tööalase invaliidsuse hüvitised ja nendest tulenevad toitjakaotushüvitised.

g) Austria elukutseliste raamatupidajate ja maksunõustajate seaduse (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz) alusel makstavad riikliku elukutseliste raamatupidajate ja maksunõustajate koja hoolekandeasutuste põhikirja kohased hüvitised.

POOLA

Sissemaksetega määratud pensioniskeemi kohane vanaduspension.

▼M2

PORTUGAL

Täiendavad pensionid vastavalt 22. veebruari 2008. aasta dekreetseadusele nr 26/2008 (riiklik kogumispensioniskeem).

▼M1

SLOVEENIA

Kohustusliku täiendava pensionikindlustuse alusel makstav pension.

SLOVAKKIA

Kohustuslik kogumispension.

▼M8

ROOTSI

Vanaduspension sissetulekupensioni ja kogumispensioni vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükid 62 ja 64).

▼M1

ÜHENDKUNINGRIIK

Astmelised pensionihüvitised, mida makstakse vastavalt 1965. aasta riikliku kindlustusseaduse (National Insurance Act) artiklitele 36 ja 37 ning 1966. aasta riikliku kindlustusseaduse (Põhja-Iirimaa) (National Insurance Act (Northern Ireland)) artiklitele 35 ja 36.

▼B

IX LISA

HÜVITISED JA LEPINGUD, MIS VÕIMALDAVAD KOHALDADA ARTIKLIT 54

I. **Määruse artikli 54 lõike 2 punktis a osutatud hüvitised, mille summa ei sõltu täitunud kindlustus- või elamisperioodide pikkusest**

▼M1

BELGIA

▼B

Üldinvaliidsusskeemi, kaevurite eriinvaliidsusskeemi ja kaubalaevastiku meremeeste eriskeemiga seotud hüvitised

Hüvitised füüsilisest isikust ettevõtjate töövõimetuskindlustuse alusel

Välissotsiaalkindlustusskeemi ning Belgia Kongo ja Ruanda-Urundi endiste töötajate invaliidusskeemiga seotud invaliidsushüvitised

▼M1

TAANI

▼B

Taani riiklik vanaduspension täisulatuses, millele saavad õiguse pärast 10-aastast elamist isikud, kellele on pension määratud 1. oktoobriks 1989

▼M1

IIRIMAA

A-tüüpi invaliidsuspension

KREEKA

▼B

Põllumajanduse kindlustusskeemiga (OGA) seotud hüvitised seaduse nr 4169/1961 alusel

▼M1

HISPAANIA

▼B

Üld- ja eriskeemide alusel antavad toitjakaotuspensionid, välja arvatud riigiteenistujate eriskeem

▼M1

PRANTSUSMAA

▼B

Invaliidsuspensionid üldise sotsiaalkindlustussüsteemi või põllumajandustöötajate skeemi alusel

Lese- või lese invaliidsuspension üldise sotsiaalkindlustussüsteemi või põllumajandustöötajate skeemi alusel, kui see arvutatakse surnud abikaasa invaliidsuspensioni alusel, mis on määratud kooskõlas artikli 52 lõike 1 punktiga a

▼M1

LÄTI

Invaliidsuspensionid (kolmas grupp) 1. jaanuari 1996. aasta riiklike pensionide seaduse artikli 16 lõike 1 punkti 2 alusel

---

MADALMAAD

▼M2

18. veebruari 1966. aasta seadus invaliidsuskindlustuse kohta, muudetud (WAO)

24. aprilli 1997. aasta seadus füüsilisest isikust ettevõtjate invaliidsushüvitiste kohta, muudetud (WAZ)

▼M2

21. detsembri 1995. aasta toitja kaotust käsitlev üldine seadus (ANW)

10. novembri 2005. aasta seadus töö ja sissetuleku kohta vastavalt tööjõudlusele (WIA)

▼M1

SOOME

Riiklikud pensionid invaliidina sündinutele või varases eas invaliidistunutele (riikliku pensioni seadus (568/2007))

Riiklikud pensionid ja abikaasapensionid, mis on kindlaks määratud üleminekueeskirjade kohaselt ja määratud enne 1. jaanuari 1994 (riikliku pensioni seaduse jõustamise seadus (569/2007))

Lapsepensioni lisasumma sõltumatu hüvitise arvutamisel vastavalt riikliku pensioni seadusele (riikliku pensioni seadus (568/2007))

▼M8

ROOTSI

Sissetulekuga seotud haigushüvitis ja tegevuskompensatsioon (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 34).

Tagatispension ja tagatud hüvitis, millega asendati enne 1. jaanuari 1993 kohaldatud riiklikke pensioneid käsitlevate õigusaktide alusel makstud täielikud riiklikud pensionid ja sellest kuupäevast alates kehtivate õigusaktide üleminekueeskirjade alusel makstud täielikud riiklikud pensionid.

▼B

II. **Määruse artikli 54 lõike 2 punktis b määratletud hüvitised, mille suurus on kindlaks määratud riski realiseerumiskuupäeva ja hilisema kuupäeva vahel täitunuks loetud arvestusliku perioodi alusel**

▼M1

SAKSAMAA

▼B

Invaliidsus- ja toitjakaotuspensionid, mille puhul arvestatakse täiendavat perioodi

Vanaduspensione, mille puhul arvestatakse juba saadud täiendavat perioodi

▼M1

HISPAANIA

▼B

Väljateenitud pensionid või alalise puude (invaliidsus) väljateenitud pensionid riigiteenistujate eriskeemi alusel riigipensionäride seaduse konsolideeritud teksti I jaotise alusel, kui riski materialiseerumisel oli hüvitisesaaja tegev riigiteenistujana või teda koheldi sellena; surma- ja toitjakaotus- (leskede, orbude ja vanemate) pensionid riigipensionäride seaduse konsolideeritud teksti I jaotise alusel, kui riski materialiseerumisel kasusaaja oli tegev riigiteenistujana või teda koheldi sellena

▼M1

ITAALIA

▼B

Itaalia pensionid täieliku töövõimetuse puhul (*inabilità*)

▼M1

LÄTI

Eeldatavate kindlustusperioodide alusel arvutatav toitjakaotuspension (1. jaanuari 1996. aasta riiklike pensionide seaduse artikli 23 lõige 8)

▼M1

LEEDU

a) Riikliku sotsiaalkindlustuse töövõimetuspensionid, mida makstakse riiklike sotsiaalkindlustuspensionide seaduse alusel

b) Riikliku sotsiaalkindlustuse toitjakaotus- ja orvupensionid, mida arvutatakse surnud isiku töövõimetuspensioni alusel vastavalt riiklike sotsiaalkindlustuspensionide seadusele

LUKSEMBURG

▼B

Invaliidsus- ja toitjakaotuspensionid

▼M1

SLOVAKKIA

a) Slovakkia invaliidsuspension ja sellest tulenev toitjakaotuspension

▼M4

_____

▼M1

SOOME

▼B

Tööpensionid, mille puhul võetakse arvesse tulevasi perioode vastavalt siseriiklikele õigusaktidele

▼M8

ROOTSI

Haigushüvitis ja tegevuskompensatsioon garantiihüvitise vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 35).

Toitjakaotuspension, mis arvutatakse krediteeritud kindlustusperioodide põhjal (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükid 76–85).

▼B

III. **Määruse artikli 54 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud lepped eesmärgiga vältida sama krediteeritud perioodi arvessevõtmist enam kui üks kord:**

28. aprillil 1997. aastal Soome Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahel sõlmitud sotsiaalkindlustusleping

10. novembril 2000. aastal Soome Vabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi vahel sõlmitud sotsiaalkindlustusleping

▼M1

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsioon

▼**M1**

X LISA

MITTEOSAMAKSELISED RAHALISED ERIHÜVITISED

(artikli 70 lõike 2 punkt c)

BELGIA

a) Sissetulekute asendustoetus (27. veebruari 1987. aasta seadus)

b) Tagatud sissetulek eakatele (22. märtsi 2001. aasta seadus)

BULGAARIA

Eakate sotsiaalpension (sotsiaalkindlustusseaduse artikkel 89)

TŠEHHI VABARIIK

Sotsiaaltoetus (riiklike sotsiaaltoetuste seadus nr 117/1995 Sb.)

TAANI

Pensionäride eluasemekulud (individuaalse eluasemetoetuse seadus, konsolideeritud 29. märtsi 1995. aasta seadusega nr 204)

SAKSAMAA

a) Elementaarne toimetulekutoetus eakatele ja madalama teenimisvõimega isikutele vastavalt sotsiaalseadustiku XII köite 4. peatükile

b) Hüvitised elamiskulude katmiseks tööotsijaid käsitlevate põhisätete alusel, välja arvatud juhul, kui seoses kõnealuste hüvitistega on täidetud abikõlblikkuse kriteeriumid ajutise lisasumma saamiseks pärast töötushüvitise saamist (sotsiaalseadustiku II köite paragrahvi 24 lõige 1)

EESTI

a) Puudega täiskasvanu toetus (27. jaanuari 1999. aasta puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus)

b) Töötutoetus (29. septembri 2005. aasta tööturuteenuste ja -toetuse seadus)

IIRIMAA

a) Tööotsija toetus (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 2. peatükk)

b) Riiklik pension (mitteosamakseline) (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 4. peatükk)

c) Lesepension (mitteosamakseline) (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 6. peatükk)

d) Invaliidsustoetus (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 10. peatükk)

e) Liikumistoetus (1970. aasta tervishoiuseadus, 61. jagu)

f) Pimedate pension (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 5. peatükk)

KREEKA

Spetsiaalsed eakate abirahad (seadus 1296/82)

HISPAANIA

a) Miinimumsissetuleku tagatis (7. aprilli 1982. aasta seadus nr 13/82)

b) Rahalised hüvitised eakate ja töövõimetute invaliidide abistamiseks (24. juuli 1981. aasta kuninglik dekreet nr 2620/81)

c) i) Mitteosamakselised invaliidsus- ja vanaduspensionid, mis on sätestatud üldise sotsiaalkindlustusseaduse konsolideeritud teksti artikli 38 lõikes 1, kinnitatud 20. juuni 1994. aasta kuningliku seadusandliku dekreediga nr 1/1994, ning

▼M1

ii) eespool nimetatud pensione täiendavad hüvitised, mis on sätestatud autonoomsete piirkondade õigusaktidega ning mis tagavad asjaomase autonoomse piirkonna majanduslikku ja sotsiaalset olukorda arvesse võttes elatusmiinimumiga võrdse sissetuleku

d) Toetused liikuvuse parandamiseks ja transpordikulude hüvitamiseks (7. aprilli 1982. aasta seadus nr 13/1982)

PRANTSUSMAA

a) Täiendavad toetused:

i) spetsiaalsest invaliidsusfondist ja

ii) eakate solidaarsusfondist seoses omandatud õigustega

(30. juuni 1956. aasta seadus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites)

b) Toetus puuetega täiskasvanutele (30. juuni 1975. aasta seadus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites)

c) Eritoetus (10. juuli 1952. aasta seadus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites) seoses omandatud õigustega

d) Eakate solidaarsustoetus (24. juuni 2004. aasta määrus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites) alates 1. jaanuarist 2006

ITAALIA

a) Sotsiaalpensionid varatutele isikutele (30. aprilli 1969. aasta seadus nr 153)

b) Pensionid ja toetused puudega või invaliidistunud tsiviilisikutele (30. märtsi 1971. aasta seadus nr 118, 11. veebruari 1980. aasta seadus nr 18 ja 23. novembri 1988. aasta seadus nr 508)

c) Pensionid ja toetused kurttummadele (26. mai 1970. aasta seadus nr 381 ja 23. novembri 1988. aasta seadus nr 508)

d) Pensionid ja toetused pimedatele tsiviilisikutele (27. mai 1970. aasta seadus nr 382 ja 23. novembri 1988. aasta seadus nr 508)

e) Miinimumpensione täiendavad hüvitised (4. aprilli 1952. aasta seadus nr 218, 11. novembri 1983. aasta seadus nr 638 ja 29. detsembri 1990. aasta seadus nr 407)

f) Puudega inimeste toetusi täiendavad hüvitised (12. juuni 1984. aasta seadus nr 222)

g) Sotsiaaltoetus (8. augusti 1995. aasta seadus nr 335)

h) Täiendav sotsiaaltoetus (29. detsembri 1988. aasta seaduse nr 544 (koos hilisemate muudatustega) artikli 1 lõiked 1 ja 12)

KÜPROS

a) Sotsiaalpension (1995. aasta sotsiaalpensionide seadus (seadus 25(I)/95) muudetud kujul)

b) Toetus raske liikumispuude korral (ministrite nõukogu 16. oktoobri 1992. aasta otsus nr 38210, 1. augusti 1994. aasta otsus nr 41370, 11. juuni 1997. aasta otsus nr 46183 ja 16. mai 2001. aasta otsus nr 53675)

c) Pimedate eritoetus (1996. aasta eritoetuste seadus (seadus 77(I)/96) muudetud kujul)

LÄTI

a) Riiklik sotsiaalkindlustushüvitis (1. jaanuari 2003. aasta riiklike sotsiaalhüvitiste seadus)

b) Piiratud liikuvusega isikute transpordikulude hüvitis (1. jaanuari 2003. aasta riiklike sotsiaalhüvitiste seadus)

▼M1

LEEDU

a) Sotsiaalabipension (2005. aasta riiklike sotsiaalabihüvitiste seadus, artikkel 5)

b) Abiraha (2005. aasta riiklike sotsiaalabihüvitiste seadus, artikkel 15)

c) Transporditoetus liikumispuudega inimestele (2000. aasta transporditoetuste seadus, artikkel 7)

LUKSEMBURG

Toetus raske puudega isikutele (12. septembri 2003. aasta seaduse artikli 1 lõige 2), välja arvatud isikud, kes on tunnistatud invaliidistunud töötajateks ja kes töötavad avatud tööturul või erikeskkonnas

UNGARI

a) Invaliidsustoetus (ministrite nõukogu dekreet nr 83/1987 (XII 27) invaliidsustoetuse kohta)

b) Mitteosamakseline vanaduspension (1993. aasta III seadus sotsiaalhalduse ja sotsiaalhüvitiste kohta)

c) Transporditoetus (valitsuse dekreet nr 164/1995 (XII 27) raske füüsilise puudega isikute transporditoetuste kohta)

MALTA

a) Lisatoetus (1987. aasta sotsiaalkindlustusseaduse 73. jagu (ptk 318))

b) Vanaduspension (1987. aasta sotsiaalkindlustusseadus (ptk 318))

MADALMAAD

▼M3

a) 24. aprilli 1997. aasta puuetega noorte töö- ja tööhõivetoetuse seadus (Wet Wajong)

▼M1

b) 6. novembri 1986. aasta lisahüvitiste seadus (TW)

AUSTRIA

Kompensatoorne lisatoetus (9. septembri 1955. aasta föderaalseadus üldise sotsiaalkindlustuse kohta – ASVG, 11. oktoobri 1978. aasta föderaalseadus kaubandussektori töötajate sotsiaalkindlustuse kohta – GSVG ja 11. oktoobri 1978. aasta föderaalseadus talupidajate sotsiaalkindlustuse kohta – BSVG)

POOLA

Sotsiaalpension (27. juuni 2003. aasta sotsiaalpensionide seadus)

PORTUGAL

a) Mitteosamakseline riiklik vanadus- ja invaliidsuspension (13. oktoobri 1980. aasta dekreet-seadus nr 464/80)

b) Mitteosamakseline lesepension (11. novembri 1981. aasta dekreet nr 52/81)

c) Täiendav solidaarsustoetus eakatele (29. detsembri 2005. aasta dekreet-seadus nr 232/2005, mida on muudetud 11. detsembri 2006. aasta dekreet-seadusega nr 236/2006)

SLOVEENIA

a) Riiklik pension (23. detsembri 1999. aasta pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus)

b) Sissetulekutoetus pensionäridele (23. detsembri 1999. aasta pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus)

c) Ülalpidamistoetus (23. detsembri 1999. aasta pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus)

▼**M1**

SLOVAKKIA

a) Ainsaks sissetulekuallikaks olevates pensionides enne 1. jaanuari 2004 tehtud kohandus

b) Enne 1. jaanuari 2004 määratud sotsiaalpension

SOOME

a) Eluasemetoetus pensionäridele (pensionäride eluasemetoetuse seadus, 571/2007)

b) Tööturutoetus (töötushüvitiste seadus 1290/2002)

c) Eritoetus sisserändajatele (sisserändajate eritoetuse seadus, 1192/2002)

ROOTSI

a) Eluasemetoetus pensionäridele (seadus 2001: 761)

b) Eakate finantstoetus (seadus 2001: 853)

ÜHENDKUNINGRIIK

a) Riiklik pension (2002. aasta riikliku pensioni seadus ja Põhja-Iirimaa 2002. aasta riikliku pensioni seadus)

b) Sissetulekust sõltuvad toetused tööotsijatele (1995. aasta tööotsijate seadus ja Põhja-Iirimaa 1995. aasta tööotsijate määrus)

▼**M3**

———————

▼**M1**

d) Puuetega isikute elatusraha liikumisvõime komponent (1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus ning Põhja-Iirimaa 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus)

▼**M3**

e) Sissetulekuga seotud töövõimetustoetus (2007. aasta hoolekandesüsteemi reformi seadus ja Põhja-Iirimaa 2007. aasta hoolekandesüsteemi reformi seadus)

▼M1

XI LISA

ERISÄTTED LIIKMESRIIKIDE ÕIGUSAKTIDE KOHALDAMISEKS

(artikli 51 lõige 3, artikli 56 lõige 1 ja artikkel 83)

BULGAARIA

Bulgaaria tervisekindlustusseaduse artikli 33 lõige 1 kehtib kõigi isikute kohta, kelle jaoks Bulgaaria on käesoleva määruse III jaotise 1. peatüki kohaselt pädev liikmesriik.

TŠEHHI VABARIIK

Pereliikmete määratlemisel vastavalt artikli 1 punktile i käsitatakse "abikaasana" ka Tšehhi Vabariigi seaduse nr 115/2006 (registreeritud partnerluse kohta) kohaselt määratletud registreeritud partnerit.

TAANI

1. a) Arvutades pensione sotsiaalpensionite seaduse (*lov om social pension*) alusel, loetakse piirialatöötaja või Taani hooajatööle läinud töötaja Taani õigusaktide alusel täitunud töötamisperioode või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode tema ülalpidamisel olnud abikaasa Taanis täitunud elamisperioodideks, kui ülalpidamisel olnud abikaasa oli nende perioodide jooksul asjaomase töötajaga abielus ning nende kooselu ei olnud lõppenud või sobimatuse tõttu faktiliselt lõppenud, tingimusel et nimetatud perioodidel elas abikaasa teise liikmesriigi territooriumil. Käesoleva punkti raames mõistetakse "hooajatööna" tööd, mis igal aastal aastaaegade vaheldumise tõttu kordub.

   b) Arvutades pensione sotsiaalpensionite seaduse (*lov om social pension*) alusel, loetakse isiku, kelle suhtes ei kehti lõike 1 punkt a, enne 1. jaanuari 1984 Taani õigusaktide alusel täitunud töötamisperioode või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode tema ülalpidamisel olnud abikaasa Taanis täitunud elamisperioodideks, kui ülalpidamisel olnud abikaasa oli nende perioodide jooksul kõnealuse isikuga abielus ning nende kooselu ei olnud lõppenud või sobimatuse tõttu faktiliselt lõppenud, tingimusel et nimetatud perioodidel elas abikaasa teise liikmesriigi territooriumil.

   c) Punktide a ja b kohaselt arvessevõetavaid perioode ei arvestata juhul, kui need langevad kokku perioodidega, mida võetakse asjaomase isiku pensioni arvutamisel arvesse teise liikmesriigi kohustusliku kindlustuse seaduste alusel, või perioodidega, mille jooksul asjaomane isik sai pensioni selliste seaduste alusel. Neid perioode võetakse siiski arvesse juhul, kui nimetatud pensioni aastasumma on väiksem kui pool sotsiaalpensioni põhimäärast.

2. a) Olenemata käesoleva määruse artikli 6 sätetest on isikutel, kes ei ole ühes või mitmes liikmesriigis tasulist tööd teinud, õigus Taani sotsiaalpensionile ainult juhul, kui nad on olnud või on varem olnud Taani alalised elanikud vähemalt kolm aastat, ning arvestades Taani õigusaktides sätestatud vanusepiiranguid. Kui määruse artiklis 4 ei ole sätestatud teisiti, siis ei kohaldata artiklit 7 Taani sotsiaalpensionite suhtes, millele neil isikutel on tekkinud õigus.

   b) Eelnimetatud sätteid ei kohaldata Taanis tasulist tööd tegevate või tasulist tööd teinud isikute perekonnaliikmete või üliõpilaste või nende perekonnaliikmete õiguse suhtes saada Taani sotsiaalpensioni.

3. Ajutine hüvitis töötutele, kes on kaasatud paindliku töögraafiku skeemi (*ledighedsydelse*, 10. juuni 1997. aasta seadus nr 455), on hõlmatud käesoleva määruse III jaotise 6. peatükiga. Teise liikmesriiki suunduvate töötute puhul kohaldatakse artikleid 64 ja 65, kui asjaomane liikmesriik rakendab sama kategooria isikute puhul sarnaseid tööhõivekavasid.

▼M1

4. Juhul kui Taani sotsiaalpensioni saaval isikul on samuti õigus saada teisest liikmesriigist toitjakaotuspensioni, loetakse need pensionid Taani õigusaktide rakendamisel samaliigilisteks hüvitisteks käesoleva määruse artikli 53 lõikes 1 määratletud tähenduses, tingimusel et isik, kelle kindlustus- või elamisperioodide alusel toitjakaotuspensioni arvutatakse, on samuti omandanud õiguse saada Taani sotsiaalpensioni.

SAKSAMAA

1. Olenemata käesoleva määruse artikli 5 punktist a ja sotsiaalkindlustuskoodeksi (Sozialgezetzbuch) VI köite artikli 5 lõike 4 punktist 1, on isikul, kes saab teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt täielikku vanaduspensioni, õigus taotleda Saksamaa pensionikindlustusskeemi raames kohustuslikku kindlustust.

▼M3

2. Olenemata käesoleva määruse artikli 5 lõikest a ja sotsiaalkindlustuskoodeksi (*Sozialgezetzbuch*) VI köite artiklist 7 on isikul, kellel on teises liikmesriigis kohustuslik kindlustus või kes saab teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt vanaduspensioni, õigus liituda Saksamaa vabatahtliku kindlustusskeemiga.

▼M1

3. Sotsiaalkindlustuskoodeksi V köite artikli 47 lõike 1 ja VII köite artikli 47 lõike 1 ning Saksamaa kindlustusseadustiku (Reichsversicherungsordnung) artikli 200 lõike 2 alusel rahaliste hüvitiste andmiseks kindlustatud isikutele, kes elavad teises liikmesriigis, arvutatakse Saksamaa kindlustusskeemides välja hüvitiste summa määramiseks kasutatav netopalk, justkui kindlustatud isik elaks Saksamaal, välja arvatud juhul, kui kindlustatud isik taotleb, et hüvitise summa määrataks kindlaks tema poolt tegelikult saadava netopalga alusel.

4. Teiste liikmesriikide kodanikud, kelle elukoht või tavapärane asukoht on väljaspool Saksamaad ning kes täidavad Saksamaa pensionikindlustusskeemi üldtingimusi, võivad teha vabatahtlikke sissemakseid ainult juhul, kui nad on varem olnud Saksamaa pensionikindlustusskeemi kaudu vabatahtlikult või kohustuslikult kindlustatud; see kehtib ka kodakondsuseta isikute ja pagulaste kohta, kelle elukoht või tavapärane asukoht on teises liikmesriigis.

5. Sotsiaalkindlustuskoodeksi (Sozialgezetzbuch) VI köite artiklist 253 tulenev arvestusperiood (*pauschale Anrechnungszeit*) määratakse vaid Saksamaa perioodide põhjal.

6. 31. detsembril 1991 kehtinud Saksamaa pensioniõigusaktide kohaldamisel pensioni ümberarvutamiseks kohaldatakse Saksamaa asendusperioodide (Ersatzzeiten) arvessevõtmisel üksnes Saksamaa õigusakte.

7. Olenemata välisriigi pensionite seaduse (Fremdrentengesetz) lõikest 2, kohaldatakse käesoleva määruse kohaldamisel jätkuvalt Saksamaa õigusakte tööõnnetuste ja kutsehaiguste kohta, mille eest on ette nähtud hüvitis seaduse alusel, mis käsitleb välisriigi pensione, ja hüvitiste kohta seoses kindlustusperioodidega, mida saab krediteerida seaduse kohaselt, mis käsitleb välisriigi pensione ümberasustatud isikute ja pagulaste seaduse (Bundesvertriebenengesetz) artikli 1 lõike 2 punktis 3 nimetatud territooriumitel.

8. Käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud vabakutseliste pensioniskeemide teoreetilise suuruse arvutamiseks võtab pädev asutus iga mis tahes muu liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusaasta suhtes aluseks keskmise iga-aastase õiguse saada pensioni, mis on välja teenitud pädeva asutuse koosseisus maksude tasumise kaudu.

EESTI

Vanemahüvitise arvestamisel arvestatakse, et teistes liikmesriikides kui Eesti töötamise perioodidel maksti keskmiselt sama palju sotsiaalmaksu kui Eestis töötamise perioodil, millega need liidetakse. Kui isik on vaatlusaastal töötanud ainult teistes liikmesriikides kui Eesti, arvutatakse hüvitist vaatlusaasta ning rasedus- ja sünnituspuhkuse vahel Eestis keskmiselt makstud sotsiaalmaksu põhjal.

▼**M1**

IIRIMAA

1. Olenemata käesoleva määruse artikli 21 lõikest 2 ja artiklist 62 võetakse Iirimaa õigusaktide kohase haigus- või töötushüvitise määramiseks ette nähtud kindlustatud isiku nädala keskmise töötasu (*reckonable weekly earnings*) arvutamisel arvesse tema asjaomase aasta keskmisele nädalapalgale vastav summa iga töönädala eest, mil ta on asjaomasel aastal olnud töötaja teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt.

2. Käesoleva määruse artikli 46 kohaldamisel, kui asjaomane isik on tema suhtes teise liikmesriigi õigusaktide kohaldamisel töövõimetu ja see lõpeb invaliidsusega, võtab Iirimaa 2005. aasta sotsiaalhoolekandeseaduse (Social Welfare Consolidation Act) artikli 118 lõike 1 punkti a alusel arvesse kõik perioodid, mil teda seoses töövõimetusele järgnenud invaliidsusega oleks peetud vastavalt Iirimaa õigusaktidele töövõimetuks.

KREEKA

1. Seadust nr 1469/84, mis käsitleb Kreeka kodanike ja Kreeka päritoluga muude riikide kodanike vabatahtlikku liitumist pensionikindlustusskeemiga, kohaldatakse teiste liikmesriikide kodanike, kodakondsuseta isikute ja pagulaste suhtes juhul, kui asjaomased isikud on sõltumata nende elamis- või viibimiskohast varem olnud kohustuslikult või vabatahtlikult Kreeka pensionikindlustusskeemi liikmed.

2. Olenemata käesoleva määruse artikli 5 punktist a ja seaduse nr 1140/1981 artiklist 34, on isikul, kes saab teise liikmesriigi õigusaktide alusel tööõnnetuste või kutsehaigustega seotud pensioni, õigus taotleda OGA kohaldatavate õigusaktide alusel kohustuslikku kindlustust seoses selliste tegevusaladega, mis kuuluvad kõnealuste õigusaktide kohaldamisalasse.

HISPAANIA

1. Käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunkti i rakendamisel võetakse töötajal riikliku pensioni saajaid käsitleva seaduse (Ley de Clases Pasivas del Estado) konsolideeritud teksti artikli 31 punktis 4 sätestatud kohustuslikust pensionieast või kohustuslikust tagandamiseast puudujäävaid aastaid arvesse teenistusajana selles riigis ainult juhul, kui selle sündmuse ajal, mille alusel tuleb maksta invaliidsuspensioni või toitjakaotuspensioni, oli hüvitise saaja hõlmatud Hispaania riigiteenistujate eriskeemiga või tegevusega, mille suhtes seda skeemi kohaldatakse, või kui sündmuse ajal, mille alusel tuleb maksta pensioni, täitis hüvitise saaja tööülesannet, mille korral oleks olnud nõutav asjaomase isiku kuulumine riigiteenistujate, relvajõudude ja kohtustruktuuri eriskeemi, kui tööülesandeid oleks täidetud Hispaanias.

2. a) Vastavalt määruse artikli 56 lõike 1 punktile c arvutatakse Hispaania hüvitise teoreetiline suurus kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal aastate jooksul, mis vahetult eelnesid Hispaania sotsiaalkindlustusele viimase sissemakse tasumisele. Kui pensioni põhisumma arvutamisel tuleb arvesse võtta teiste liikmesriikide õigusaktide kohaselt täitunud kindlustus- ja/või elamisperioode, siis kasutatakse eelnimetatud perioodide osas neile vaatlusperioodidele ajaliselt võimalikult lähedalseisvaid Hispaania sissemakseid, tarbijahinnaindeksi arengut arvestades.

   b) Saadud pensionisummat suurendatakse suurendamiste ja ümberhindamiste summa võrra, mida arvutatakse samaliigiliste pensionite puhul iga järgneva aasta eest.

3. Teistes liikmesriikides täitunud perioode, mis tuleb arvutada riigiteenistujate, relvajõudude ja kohtustruktuuri eriskeemi kohaselt, käsitletakse käesoleva määruse artikli 56 kohaldamisel samal viisil nagu Hispaania riigiteenistuja ajaliselt lähimaid täitunud perioode.

▼M1

4. Sotsiaalkindlustuse üldseaduse teises üleminekusättes nimetatud eal põhinevaid täiendavaid summasid kohaldatakse määruse kõigi hüvitisesaajate suhtes, kes on teinud makseid oma nimele Hispaania õigusaktide kohaselt enne 1. jaanuari 1967; käesoleva määruse artikli 5 kohaldamisel ei ole võimalik käsitleda teises liikmesriigis enne nimetatud kuupäeva krediteeritud kindlustust samaväärsena Hispaanias tehtud sissemaksetega üksnes sellel eesmärgil. Kuupäevale 1. jaanuar 1967 vastav kuupäev on 1. august 1970 meremeeste eriskeemi korral ja 1. aprill 1969 söekaevandajate sotsiaalkindlustuse eriskeemi korral.

PRANTSUSMAA

▼M3

_____

▼M1

2. Isikute puhul, kes saavad Prantsusmaal mitterahalisi hüvitisi vastavalt käesoleva määruse artiklitele 17, 24 või 26 ja kes elavad Prantsusmaa Haut-Rhin'i, Bas-Rhin'i või Moselle'i departemangus, hõlmavad teise liikmesriigi (kes vastutab nende kulude katmise eest) asutuse nimel antavad mitterahalised hüvitised nii üldisest ravikindlustusskeemist kui ka Alsace-Moselle'i kohalikust täiendavast kohustuslikust ravikindlustusskeemist makstavaid hüvitisi.

3. Käesoleva määruse III jaotise 5. peatüki kohaldamiseks hõlmavad Prantsusmaa õigusaktid, mida kohaldatakse isiku suhtes, kes tegutseb või tegutses varem töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana, nii vanaduspensionikindlustuse põhi- kui ka lisaskeemi (-skeeme), millega asjaomane isik on liitunud.

KÜPROS

Käesoleva määruse artiklite 6, 51 ja 61 kohaldamisel määratakse Küprose Vabariigi õigusaktide alusel iga 6. oktoobril 1980 või pärast seda algav kindlustusnädal kindlaks, jagades asjaomase perioodi kõik sotsiaalkindlustusmaksuga maksustatavad tulud asjaomasel sissemakseteaastal sotsiaalmaksuga maksustatava põhipalga nädalase määraga, tingimusel et nii saadud nädalate arv ei ületa asjaomase perioodi kalendrinädalate arvu.

MALTA

Riigiteenistujate erisätted

a) Üksnes käesoleva määruse artiklite 49 ja 60 kohaldamisel käsitatakse riigiteenistujatena isikuid, kes on võetud tööle relvajõudude seaduse (Malta seadustekogu 220. peatükk), politseiseaduse (Malta seadustekogu 164. peatükk) ja vanglate seaduse (Malta seadustekogu 260. peatükk) alusel.

b) Üksnes määruse artikli 1 punkti e kohaldamisel loetakse eespool nimetatud seaduste ja pensionite määruse (Malta seadustekogu 93. peatükk) alusel makstavaid pensioneid "riigiteenistujate eriskeemideks".

MADALMAAD

1. Ravikindlustus

a) Seoses Madalamaade õigusaktide kohase õigusega mitterahalistele hüvitistele käsitatakse käesoleva määruse III jaotise 1. ja 2. peatüki rakendamisel isikutena, kellel on õigus saada mitterahalisi hüvitisi:

i) isikuid, kes Madalmaade ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) artikli 2 kohaselt peavad sõlmima kindlustuse ravikindlustusandjaga, ja

ii) kui nende suhtes juba ei kohaldata punkti i, tegevteenistuses olevate sõjaväelaste perekonnaliikmeid, kes elavad teises liikmesriigis, ja isikuid, kes elavad teises liikmesriigis ja kellel käesoleva määruse kohaselt on nende asukohariigis õigus saada tervishoiuteenuseid nii, et kulude eest vastutavad Madalmaad.

▼M1

b) Isikud, kellele on viidatud punkti 1 alapunkti a punktis i, peavad ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) sätete kohaselt sõlmima ravikindlustusandjaga kindlustuse ning isikud, kellele on viidatud punkti 1 alapunkti a punktis ii, peavad end registreerima ravikindlustusametis (College voor zorgverzekeringen).

c) Ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) ja eriravikulusid käsitleva üldseaduse (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) sissemaksete tasumise vastutust käsitlevaid sätteid kohaldatakse alapunktis a viidatud isikute ning nende pereliikmete suhtes. Pereliikmete puhul tuleb sissemaksed sisse nõuda isikult, kellest tuleneb õigus saada tervishoiuteenuseid, millest erandiks on sõjaväelaste pereliikmed, kes elavad teises liikmesriigis ja keda maksustatakse otse.

d) Ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) sätteid, mis käsitlevad kindlustuse hilinenud sõlmimist, kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui punkti 1 alapunkti a punktis ii osutatud isikute registreerimine ravikindlustusametis (*College voor zorgverzekeringen*) toimus hilinenult.

e) Isikutel, kellel on mõne teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt õigus saada mitterahalisi hüvitisi ning kes elavad või viibivad ajutiselt Madalmaades, on õigus saada mitterahalisi hüvitisi vastavalt poliisile, mida kindlustatud isikul on Madalmaades võimalik saada elu- või viibimiskohajärgsest asutusest vastavalt ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) artikli 11 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artikli 19 lõikele 1, samuti eriravikulusid käsitlevas üldseaduses (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) sätestatud mitterahalisi hüvitisi.

f) Käesoleva määruse artiklite 23–30 kohaldamisel käsitatakse Madalmaade õigusaktide alusel makstavate pensionitena järgmiseid hüvitisi (lisaks käesoleva määruse III jaotise 4. ja 5. peatükiga hõlmatud pensionitele):

— pensionid, mis on määratud avalike teenistujate ja nende ülalpidamisel olnud isikute pensioneid käsitleva 6. jaanuari 1966. aasta seaduse alusel (Madalmaade avaliku teenistuse pensioniseadus – *Algemene burgerlijke pensioenwet*);

— pensionid, mis on määratud sõjaväelaste ja nende ülalpidamisel olnud isikute pensioneid käsitleva 6. oktoobri 1966. aasta seaduse alusel (sõjaväepensioniseadus – *Algemene militaire pensioenwet*);

— töövõimetushüvitised, mis on määratud sõjaväelaste töövõimetushüvitisi käsitleva 7. juuni 1972. aasta seaduse alusel (sõjaväelaste töövõimetushüvitiste seadus – *Wetarbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen*);

— pensionid, mis on määratud Madalmaade raudtee-ettevõtte NV Nederlandse Spoorwegen töötajate ja nende ülalpidamisel olnud isikute pensioneid käsitleva 15. veebruari 1967. aasta seaduse alusel (raudteepensioniseadus – Spoorwegpensioenwet);

— pensionid, mis on määratud Madalmaade raudtee-ettevõtte töötingimusi reguleeriva määruse (Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen) alusel;

— hüvitised, mis on määratud enne pensioniikka (65 aastat) jõudmist pensionile jäänud isikutele kooskõlas endistele töötajatele vanaduses sissetulekut tagava pensioniskeemiga, või hüvitised, mis on enneaegse tööturult lahkumise korral riikliku pensioniskeemi või kollektiivlepingu alusel ette nähtud 55aastastele või vanematele isikutele;

— hüvitised, mis on määratud sõjaväelastele ja avalikele teenistujatele koondamise, väljateenitud aastate pensioni ja ennetähtaegselt pensionile jäämise korral kohaldatava skeemi alusel.

▼M6

▼M7

_____

▼M3

_____

h) Käesoleva määruse artikli 18 lõike 1 kohaldamisel on käesoleva lisa punkti 1 alapunkti a punktis ii osutatud isikutel, kes viibivad ajutiselt Madalmaades, õigus saada mitterahalisi hüvitisi vastavalt poliisile, mida kindlustatud isikul on Madalmaades võimalik saada viibimiskohajärgsest asutusest vastavalt ravikindlustusseaduse (*Zorgverzekeringswet*) artikli 11 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artikli 19 lõikele 1, samuti eriravikulusid käsitlevas üldseaduses (*Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten*) sätestatud mitterahalisi hüvitisi.

▼M1

2. ►M3 Üldise vanaduspensioni seaduse ◄ (Algemene Ouderdomswet - AOW) kohaldamine

a) ►M3 Üldise vanaduspensioni seaduse ◄ (Algemene Ouderdomswet - AOW) artikli 13 lõikes 1 osutatud vähendamist ei kohaldata 1. jaanuarile 1957 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul hüvitisesaaja, kes ei vasta tingimustele, mis võimaldaksid käsitleda selliseid aastaid kindlustusperioodina,

— elas 15. ja 65. eluaasta vahel Madalmaade territooriumil või

— teises liikmesriigis elades töötas Madalmaades tööandja juures, kes oli asutatud Madalmaades, või

— töötas teises liikmesriigis ajavahemikel, mida Madalmaade sotsiaalkindlustussüsteemis käsitletakse kindlustusperioodina.

Erandina AOW artiklist 7 loetakse pensioniõiguslikuks igaüks, kes elas või töötas Madalmaades kooskõlas eelnimetatud tingimustega üksnes enne 1. jaanuari 1957.

b) AOW artikli 13 lõikes 1 osutatud vähendamist ei kohaldata 2. augustile 1989 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul abielus olev või olnud isik ei olnud teise liikmesriigi kui Madalmaade elanikuna oma 15. ja 65. eluaasta vahel eelnimetatud õigusaktide alusel kindlustatud, kui need kalendriaastad langevad kokku kõnealuse isiku abikaasal ►M3 eelnimetatud õigusaktide ◄ alusel täitunud kindlustusperioodidega või kalendriaastatega, mida tuleb arvesse võtta punkti 2 alapunkti a kohaldamisel, tingimusel et nad olid sellistel perioodidel abielus.

Erandina AOW artiklist 7 loetakse sellist isikut pensioniõiguslikuks.

c) AOW artikli 13 lõikes 2 osutatud vähendamist ei kohaldata 1. jaanuarile 1957 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul pensionäri abikaasa, kes ei vasta tingimustele, mis võimaldaksid käsitleda selliseid aastaid kindlustusperioodina,

— elas 15. ja 65. eluaasta vahel Madalmaade territooriumil või

— teises liikmesriigis elades töötas Madalmaades tööandja juures, kes oli asutatud Madalmaades, või

▼**M1**

— töötas teises liikmesriigis ajavahemikel, mida Madalmaade sotsiaalkindlustussüsteemis käsitletakse kindlustusperioodina.

d) AOW artikli 13 lõikes 2 osutatud vähendamist ei kohaldata 2. augustile 1989 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul pensionäri abikaasa ei olnud teise liikmesriigi kui Madalmaade elanikuna oma 15. ja 65. eluaasta vahel eelnimetatud õigusaktide alusel kindlustatud, kui need kalendriaastad langevad kokku pensionäril nimetatud õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidega või kalendriaastatega, mida tuleb arvesse võtta punkti 2 alapunkti a kohaldamisel, tingimusel et nad olid sellistel perioodidel abielus.

e) Punkti 2 alapunkte a, b, c ja d ei kohaldata perioodide suhtes, mis langevad kokku

— perioodidega, mida võib võtta arvesse pensioniõiguste arvutamisel teise liikmesriigi kui Madalmaade vanaduskindlustuse õigusaktide alusel, või

— perioodidega, mille jooksul asjaomane isik on saanud selliste õigusaktide alusel vanaduspensioni.

Teise liikmesriigi süsteemi kohaseid vabatahtliku kindlustuse perioode ei võeta käesoleva sätte kohaldamisel arvesse.

f) Punkti 2 alapunktides a, b, c ja d osutatud sätteid kohaldatakse üksnes juhul, kui asjaomane isik on elanud kuus aastat ühe või mitme liikmesriigi territooriumil pärast 59aastaseks saamist, ja üksnes seni, kuni kõnealune isik elab ühes neist liikmesriikidest.

g) Erandina AOW IV peatükist võib igaüks, kes elab teises liikmesriigis kui Madalmaad ja kelle abikaasa on vastavalt Madalmaade õigusaktidele kindlustatud kohustusliku kindlustussüsteemi alusel, võtta nimetatud õigusaktide alusel vabatahtliku kindlustuse perioodideks, mil tema abikaasa on kohustuslikult kindlustatud.

Nimetatud luba ei kaota kehtivust, kui abikaasa kohustuslik kindlustus lõpeb tema surma tõttu ja kui tema lesk saab üksnes pensioni ►**M3** toitja kaotust käsitleva üldseaduse ◄ (*Algemene nabestaandenwet*) alusel.

Igal juhul kaotab vabatahtliku kindlustuse luba kehtivuse kuupäeval, mil isik saab 65aastaseks.

Vabatahtliku kindlustuse eest tasutavad sissemaksed määratakse kindlaks vastavalt AOW vabatahtliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele. Kui vabatahtlik kindlustus järgneb punkti 2 alapunktis b viidatud kindlustusperioodile, siis määratakse sissemaksed vastavalt AOW kohustusliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele, tingimusel et arvessevõetavat sissetulekut loetakse Madalmaades saaduks.

h) Punkti 2 alapunktis g viidatud luba ei pea andma kellelegi, kes on kindlustatud teise liikmesriigi pensione ja toitjakaotushüvitisi käsitlevate õigusaktide kohaselt.

i) Igaüks, kes tahab võtta vabatahtlikku kindlustust punkti 2 alapunkti g kohaselt, peab seda taotlema sotsiaalkindlustuspangas (Sociale Verzekeringsbank) mitte hiljem kui ühe aasta jooksul alates osalustingimuste täitumise kuupäevast.

▼**M1**

3. ►**M3** Toitja kaotust käsitleva üldseaduse ◄ (*Algemene Nabestaandenwet* – ANW) kohaldamine

a) Kui lesel on käesoleva määruse artikli 51 lõike 3 kohaselt tulenevalt lahkunu sugulasi käsitleva seaduse (ANW) alusel õigus saada toitjakaotuspensioni, siis tuleb pensioni arvutada vastavalt käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punktile b.

Nimetatud sätete kohaldamisel tunnustatakse Madalmaade õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidena ka enne 1. oktoobrit 1959 täitunud kindlustusperioode, kui nende perioodide jooksul kindlustatud isik pärast 15aastaseks saamist

— elas Madalmaades või

— teises liikmesriigis elades töötas Madalmaades tööandja juures, kes oli asutatud Madalmaades, või

— töötas teises liikmesriigis ajavahemikel, mida Madalmaade sotsiaalkindlustussüsteemis käsitletakse kindlustusperioodina.

b) Arvesse ei võeta punkti 3 alapunkti a alusel arvestatavaid perioode, mis langevad kokku kohustusliku kindlustuse perioodidega, mis on täitunud teise liikmesriigi õigusaktide alusel toitjakaotuspensionide kohta.

c) Käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b kohaldamisel võetakse kindlustusperioodidena arvesse vaid 15. eluaasta järel vastavalt Madalmaade õigusaktidele täitunud kindlustusperioode.

d) Erandina ANW artikli 63a lõikest 1 võib isikul, kes elab teises liikmesriigis kui Madalmaad ja kelle abikaasa on ANW alusel kohustuslikult kindlustatud, lubada võtta ►**M3** eelnimetatud õigusaktide ◄ alusel vabatahtliku kindlustuse, tingimusel et selline kindlustus on käesoleva määruse kohaldamise kuupäevaks juba alanud, kuid ainult perioodideks, mil tema abikaasa on kohustuslikult kindlustatud.

Nimetatud luba kaotab kehtivuse alates kuupäevast, mil abikaasa kohustuslik kindlustus lõpeb vastavalt ANWle, v.a juhul kui abikaasa kohustuslik kindlustus lõpeb tema surma tõttu ja lesk saab pensioni üksnes vastavalt ANWle.

Igal juhul kaotab vabatahtliku kindlustuse luba kehtivuse kuupäeval, mil isik saab 65aastaseks.

Vabatahtliku kindlustuse eest tasutavad sissemaksed määratakse kindlaks vastavalt ANW vabatahtliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele. Kui vabatahtlik kindlustus järgneb punkti 2 alapunktis b viidatud kindlustusperioodile, siis määratakse sissemaksed vastavalt ANW kohustusliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele, tingimusel et arvessevõetavat sissetulekut loetakse Madalmaades saaduks.

▼M1

4. Töövõimetust käsitlevate Madalmaade õigusaktide kohaldamine

a) Kui asjaomasel isikul on käesoleva määruse artikli 51 lõikest 3 tulenevalt õigus saada Madalmaade invaliidsushüvitist, siis tuleb käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punktis b hüvitise arvutamiseks viidatud summa määrata,

i) kui enne töövõimetuse tekkimist oli isik viimati tööl töötajana käesoleva määruse artikli 1 punkti a tähenduses

— vastavalt ►M3 invaliidsuskindlustuse seadusele ◄ (*Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering* – WAO), kui töövõimetus tekkis enne 1. jaanuari 2004, või

— vastavalt töö ja sissetuleku seadusele (*Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen* – WIA), kui töövõimetus tekkis 1. jaanuaril 2004 või pärast seda.

ii) kui enne töövõimetuse tekkimist tegutses asjaomane isik viimati füüsilisest isikust ettevõtjana käesoleva määruse artikli 1 punktis b määratletud tähenduses, vastavalt ►M3 füüsilisest isikust ettevõtjate invaliidsushüvitiste seadusele ◄ (*Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen* – WAZ), kui töövõimetus tekkis enne 1. augustit 2004;

b) vastavalt WAOle, WIAle või WAZile hüvitist arvutades võtavad Madalmaade asutused arvesse

— enne 1. juulit 1967 Madalmaades täitunud palgatöö perioode ja nendega võrdsustatud perioode;

— WAO alusel täitunud kindlustusperioode;

— pärast 15. eluaastat asjaomasel isikul vastavalt üldisele töövõimetusseadusele (Algemene Arbeidsongeschiktheidswet – AAW) täitunud kindlustusperioode, kui need ei lange kokku WAO alusel täitunud kindlustusperioodidega;

— WAZi alusel täitunud kindlustusperioode;

— WIA alusel täitunud kindlustusperioode.

AUSTRIA

1. Pensionikindlustuse kindlustusperioodide omandamise tähenduses peetakse teises liikmesriigis koolis või võrreldavas haridusasutuses käimist samaväärseks koolis või võrreldavas haridusasutuses käimisega vastavalt üldise sotsiaalkindlustusseaduse (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG) artikli 227 lõike 1 punktile 1 ja artikli 228 lõike 1 punktile 3, kaubandus- ja ärialal tegutsevate isikute sotsiaalkindlustusseaduse (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – GSVG) artikli 116 lõikele 7 ja talupidajate sotsiaalkindlustusseaduse (Bauern-Sozialversicherungsgesetz – BSVG) artikli 107 lõikele 7, kui asjaomase isiku suhtes kohaldati millalgi Austria õigust, kuna ta tegutses töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana ning ASVG artikli 227 lõikes 3, GSVG artikli 116 lõikes 9 ja BSVG artikli 107 lõikes 9 sätestatud erilised sissemaksed selliste haridusperioodide ostmiseks on tasutud.

▼M1

2. Käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punktis b nimetatud *pro rata* hüvitise arvutamisel ei arvestata Austria õigusaktidest tulenevaid lisakindlustuse sissemaksete erikasvu ja kaevurite lisahüvitist. Nendel juhtudel suurendatakse asjakohastel juhtudel ilma eelnimetatud sissemakseteta arvutatud *pro rata* hüvitist vähendamata lisakindlustuse sissemaksete erikasvu ja kaevurite lisahüvitise võrra.

3. Kui käesoleva määruse artikli 6 alusel on täitunud Austria pensionikindlustusskeemi asendusperioodid, kuid neid ei saa üldise sotsiaalkindlustusseaduse (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG) artiklite 238 ja 239, kaubandus- ja ärialal tegutsevate isikute sotsiaalkindlustusseaduse (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – GSVG) artiklite 122 ja 123 ning talupidajate sotsiaalkindlustusseaduse (Bauern-Sozialversicherungsgesetz – BSVG) artiklite 113 ja 114 kohaselt arvutamisel aluseks võtta, siis tuleb arvutamisel aluseks võtta lapsehooldusperioodid vastavalt ASVG artiklile 239, GSVG artiklile 123 ning BSVG artiklile 114.

SOOME

1. Soome riikliku pensioni õiguse määratlemiseks ja selle suuruse arvutamiseks käesoleva määruse artiklite 52–54 alusel käsitletakse teiste liikmesriikide õigusaktide alusel saadud pensione samamoodi nagu Soome õigusaktide alusel saadud pensione.

2. Kohaldades käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunkti i arvestusperioodi töötasu arvutamiseks Soome töötasust sõltuva pensioniseaduse alusel, kui isikul on pensionikindlustusperioode täitunud mõnes teises liikmesriigis töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise ajal ning need on osa Soome õigusaktide kohasest vaatlusperioodist, on vaatlusperioodi töötasu võrdne Soomes arvestusperioodi jooksul väljateenitud kogutuluga, jagatuna Soome kindlustusperioodide kuude arvuga vaatlusperioodi jooksul.

ROOTSI

1. Kui käesoleva määruse artikli 67 sätete alusel makstakse lapsehoolduspuhkuse toetust mittetöötavale perekonnaliikmele, makstakse seda tasemel, mis vastab madalaimale või põhitasemele.

2. Lapsehoolduspuhkuse toetuse arvutamiseks riigi kindlustusseaduse (Lag (1962:381) *om allmän försäkring*) 4. peatüki paragrahvi 6 alusel isikutele, kellel on õigus saada tööl põhinevat lapsehoolduspuhkuse toetust, kohaldatakse järgmist:

vanema puhul, kelle puhul sissetulekust sõltuv haigushüvitis arvutatakse Rootsis tasustatavast tööst saadava sissetuleku põhjal, on nõue, et ta oleks olnud kindlustatud miinimumtasemest kõrgema haigushüvitise saamiseks vähemalt 240 järjestikust päeva enne lapse sündi, rahuldatud, kui ta on nimetatud perioodi jooksul saanud mõnes teises liikmesriigis tasustatavast tööst sissetulekut, mis vastab miinimumtasemest kõrgemale kindlustusele.

3. Käesoleva määruse kindlustus- ja elamisperioodide liitmist käsitlevaid sätteid ei kohaldata Rootsi õigusaktides ettenähtud üleminekusätete suhtes, mis käsitlevad 1937. aastal või enne seda sündinud ning enne pensionitaotluse esitamist teatava aja Rootsis elanud isikute õigust saada baaspensioni (seadus 2000:798).

▼M1

4. Sissetuleku arvutamiseks seoses nominaalse sissetulekuga seotud haigushüvitise ja sissetulekust sõltuva tegevustoetusega riikliku kindlustusseaduse (Lag (1962:381) *om allmän försäkring*) 8. peatüki alusel kohaldatakse järgmist:

   a) juhul kui kindlustatud isiku suhtes on vaatlusperioodi jooksul tulenevalt tegevusest töövõtjana või füüsilisest isikust ettevõtjana kohaldatud ühe või mitme muu liikmesriigi õigusakte, loetakse nendes liikmesriikides saadud sissetulek võrdväärseks kindlustatud isiku poolt vaatlusperioodil Rootsis viibitud aja jooksul teenitud keskmise brutosissetulekuga, jagades Rootsis teenitud sissetuleku aastate arvuga, mille jooksul nimetatud sissetulekuid teeniti;

   b) kui hüvitised arvutatakse käesoleva määruse artikli 46 kohaselt ning isikud ei ole Rootsis kindlustatud, määratakse vaatlusperiood vastavalt eelnimetatud seaduse 8. peatüki paragrahvidele 2 ja 8 nii, nagu oleks asjaomane isik Rootsis kindlustatud. Kui asjaomasel isikul ei ole sel perioodil sissetulekut pensioni kogumiseks sissetulekul põhineva vanaduspensioni seaduse alusel (1998:674), lubatakse vaatlusperioodi lugema hakata varasemast ajast, mil kindlustatud isikul oli sissetulek tasustatavast tegevusest Rootsis.

5. a) Sissetulekul põhineva toitjakaotuspensioniga seotud nominaalsete pensionivarade arvutamisel (seadus 2000:461), kui ei ole täidetud Rootsi õigusaktide kohane nõue pensioni saamise õiguse kohta vähemalt kolmel aastal viiest kalendriaastast vahetult enne kindlustatud isiku surma (vaatlusperiood), võetakse arvesse ka muudes liikmesriikides täitunud kindlustusperioodid nii, nagu need oleksid täitunud Rootsis. Teistes liikmesriikides täitunud kindlustusperioode käsitatakse nii, nagu põhineksid need Rootsis pensioni arvutamise aluseks oleval keskmisel baassummal. Kui asjaomane isik on töötanud Rootsis pensioni arvutamise aluseks võetava baaspalgaga ainult ühe aasta, loetakse iga teistes liikmesriikides täitunud kindlustusperiood vastavaks sellega samaväärsele summale.

   b) Nominaalsete pensioniosakute arvutamiseks 1. jaanuaril 2003 või hiljem surmaga seotud lesepensioni saamiseks, kui ei ole täidetud Rootsi õigusaktide nõue pensioniosakute olemasolu kohta kindlustatud isiku surmale vahetult eelneva vähemalt kahe aasta eest neljast (vaatlusperiood) ning kindlustusperioodid täitusid vaatlusperioodil mõnes muus liikmesriigis, käsitatakse neid aastaid samadel pensioniosakutel põhinevaina nagu Rootsi aasta puhul.

ÜHENDKUNINGRIIK

1. Kui vastavalt Ühendkuningriigi õigusaktidele võib isikul olla õigus saada väljateenitud pensioni juhul, kui

   a) endise abikaasa tasutud sissemakseid võetakse arvesse, nagu oleksid need asjaomase isiku enda sissemaksed, või

   b) nimetatud isiku abikaasa või endine abikaasa vastab sissemaksetingimustele, siis tingimusel, et abikaasa või endine abikaasa tegutses töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana, kelle suhtes kehtisid kahe või enama liikmesriigi õigusaktid, kohaldatakse käesoleva määruse III jaotise 5. peatüki sätteid, et määrata kindlaks õigused Ühendkuningriigi õigusaktide alusel. Sellisel juhul tõlgendatakse nimetatud 5. peatüki viiteid “kindlustusperioodidele” viidetena kindlustusperioodidele, mis on täitunud

▼**M1**

i) abikaasal või endisel abikaasal, kui nõude on esitanud:

— abielus naine või

— isik, kelle abielu on lõppenud muul põhjusel kui abikaasa surm, või

ii) endisel abikaasal, kui nõude on esitanud

— lesestunud mees, kellel vahetult enne pensioniiga ei ole õigust saada lesestunud lapsevanema toetust, või

— lesestunud naine, kellel vahetult enne pensioniiga ei ole õigust saada lesestunud ema toetust, lesestunud lapsevanema toetust või lesepensioni, või kellel on ainult õigus saada vastavalt käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punktile b arvestatud vanadusega seotud lesepensioni, ning seetõttu tähendab "vanadusega seotud lesepension" vastavalt 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksude ja hüvitiste seaduse jaotisele 39(4) lesepensioni maksmist vähendatud määral.

2. Käesoleva määruse artikli 6 kohaldamisel hooldustoetust, hooldajatoetust ja invaliidi ülalpidamistoetust reguleerivate sätete suhtes võetakse teise liikmesriigi kui Ühendkuningriik territooriumil täitunud töötamise, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodi arvesse niivõrd, kuivõrd see on vajalik täitmaks nõutava Ühendkuningriigis viibimise perioodi tingimust enne kuupäeva, mil esmakordselt tekib õigus saada kõnealust hüvitist.

3. Käesoleva määruse artikli 7 kohaldamisel käsitatakse teise liikmesriigi territooriumil viibivat iga Ühendkuningriigi õigusaktide alusel invaliidsus-, vanadus- või toitjakaotuspensioni või tööõnnetus- või kutsehaiguspensioni või matusetoetuse saajat nii, nagu tema elukoht oleks selle teise liikmesriigi territooriumil.

4. Käesoleva määruse artikli 46 kohaldamisel, kui asjaomasel isikul on invaliidsusega lõppev töövõimetus ajal, kui tema suhtes kehtivad teise liikmesriigi õigusaktid, võtab Ühendkuningriik 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja hüvitiste seaduse (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) paragrahvi 30A (5) alusel arvesse kõiki perioode, mille jooksul isik on töövõimetuse tõttu saanud

i) rahalisi haigushüvitisi või nende asemel palka või

ii) invaliidsusega lõppenud töövõimetuse hüvitisi käesoleva määruse III jaotise 4. ja 5. peatükis määratletud tähenduses, teise liikmesriigi õigusaktide alusel, nagu need oleksid vastavalt 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja hüvitiste seaduse (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) paragrahvidele 30A (1)-(4) makstud lühiajalise töövõimetuse hüvitise perioodid.

Käesoleva sätte kohaldamisel võetakse arvesse üksnes perioode, millal isik oleks olnud töövõimetu Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses.

▼**M1**

5. 1) Sissetulekuteguri arvutamisel (määramaks kindlaks õigust saada hüvitisi Ühendkuningriigi õigusaktide alusel teise liikmesriigi õigusaktide alusel töötajana tegutsetud iga töönädala eest, mis algas vastava tulumaksuaasta jooksul Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses) peetakse asjaomast isikut sissemakseid tasunuks palgatöötajana või sellise sissetuleku saajana, millelt on makstud sissemakseid sissetuleku põhjal, mis võrdub kahe kolmandikuga selle aasta ülemisest tulupiirist.

2) Käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaldamisel:

a) kui mõnel tulumaksuaastal, mis on alanud 6. aprillil 1975 või hiljem, on töötajana tegutsenud isikul täitunud kindlustus-, töötamis- või elamisperioodid üksnes muus liikmesriigis kui Ühendkuningriik, ja eelnimetatud lõike 5 punkti 1 kohaldamisest tulenevalt arvestatakse seda aastat tingimusi täitva aastana Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel, loetakse ta sel aastal kindlustatuks 52 nädala jooksul nimetatud teises liikmesriigis;

b) kui mõnda tulumaksuaastat, mis on alanud 6. aprillil 1975 või hiljem, ei loeta tingimusi täitvaks aastaks Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses käesoleva määruse artikli 52 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel, ei võeta arvesse ühtki sel aastal täitunud kindlustus-, töötamis- või elamisperioodi.

3) Sissetulekuteguri konverteerimisel kindlustusperioodideks jagatakse vastaval tulumaksuaastal Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses saadud sissetulekutegur selle aasta madalaima tulupiiriga. Tulemus väljendatakse täisarvuna, komakohti ei võeta arvesse. Niimoodi arvutatud suurust käsitatakse Ühendkuningriigi õigusaktide alusel sel aastal täitunud kindlustusnädalate arvu esindavana, tingimusel et selline arv ei ületa nädalate arvu, mille jooksul sel aastal kõnealuse isiku suhtes nimetatud õigusaktid kehtisid.